

๒๕๘.๕๖๙

๙๑๔๒๑๐

๕-๓

ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพที่มีต่อความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

ยุพิน โพธิ์รัตน์

10 พ.ธ. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน ๒๕๓๗

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

191496

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้พร้อมกันแล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....*สม.เน.น. ว.น.ว.น.*.....ประธาน

(อาจารย์ พรรณพิศ วาณิชการ)

.....*รศ.กมลรัตน์*.....กรรมการ

(รศ.กมลรัตน์ กรีกทอง)

คณะกรรมการสอบ

.....*พ.เน.น. ว.น.ว.น.*.....ประธาน

(อาจารย์ พรรณพิศ วาณิชการ)

.....*รศ.กมลรัตน์*.....กรรมการ

(รศ.กมลรัตน์ กรีกทอง)

.....*พ.น.น. ว.น.ว.น.*.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหานี้พร้อมกันนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....*ดร.ศิริภา*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 29 เดือน เมษายน พ.ศ. 2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์พรพนพิศ วาณิชการ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ที่ให้คำปรึกษา แนะนำให้ความรู้ ช่วยปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนช่วยกระตุ้นให้กำลังใจในการทบทวนฉบับนี้ให้ลุล่วงมาด้วยดี ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาลิตะพันธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ จรัญ สนนกิจ อาจารย์ประกอบศรี คงสาคร อาจารย์ สุนีย์ ตุ่มทอง ผู้ให้ความช่วยเหลือในการทบทวนครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบใจนักเรียน ชั้น ม.2/12 และ ม.2/14 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณพ่อ แม่ ผู้ให้ทั้งชีวิต กำลังสติปัญญา กำลังใจและกำลังใจ ทรัพย์สินในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์ ประโยชน์อันใดที่จะได้จากปริญญานิพนธ์นี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณพ่อ แม่ และครู อาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้การอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาจนบัดนี้

ยุพิน โพธิ์รัตน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ.....	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม.....	22
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาค้นคว้า	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	45
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	45
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	45

บทที่	หน้า
การดำเนินการทดลอง.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สรุปผลการศึกษาครั้งนี้ว่า.....	48
อภิปรายผล.....	48
ข้อเสนอแนะ.....	51
บรรณานุกรม.....	52
ภาคผนวก.....	55
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	160

บัญชีตาราง

หน้า

ตาราง

1	เปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ.....	40
2	เปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังได้รับการสอนแบบปกติ.....	41
3	เปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของกลุ่มทดลองที่เข้าร่วม กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ.....	42
4	แสดงความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นรายบุคคลของนักเรียน ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	156
5	แสดงความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นรายบุคคลของนักเรียน ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ.....	158

บัญชีภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ

1	ลักษณะรูปแบบกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ.....	9
2	ขั้นตอนในการดำเนินงานของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ.....	12
3	แผนภูมิพาเรโตแสดงการผิดระเบียบวินัยของนักเรียน.....	15
4	แผนภูมิกระจาย.....	16
5	เทคนิคแผนภูมิแกงปลา.....	18
6	ภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	33
7	ความถี่ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ.....	43
8	ตัวอย่างแผนภูมิแกงปลา.....	83
9	ตัวอย่างแผนภูมิแกงปลาแสดงรายละเอียดของปัญหา.....	84
10	ความถี่ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	136
11	ความถี่ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	137
12	ความถี่ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	138
13	ความถี่ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	139
14	ความถี่ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	140
15	ความถี่ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	141
16	ความถี่ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	142

[illegible]

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า "กลุ่ม" มีความสำคัญต่อสังคมและมีบทบาทสำคัญในการอยู่ร่วมกัน เป็นการช่วยเหลือเสริมสร้างความสามารถในการทำงานให้ประสิทธิภาพ (กิตินา แชนมณี และคนอื่น ๆ. 2528. : ๗) ในการจัดการศึกษาทุกระดับ ต่างก็พยายามบรรจุเรื่องนี้ไว้ในหลักสูตร สำหรับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 1) กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรมุ่งให้เกิดผลแก่ผู้เรียน 8 ประการ จุดประสงค์ในประการที่ 7 คือ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ดังนั้นการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่จึงเป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกันซึ่งสอดคล้องกับ สุกิจ ศรีบัณฑิ (2528 : 3-4) ที่เสนอแนะว่าการทำงานจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงจากวิธีการทำงานเป็นรายบุคคลเป็นการทำงานกลุ่ม กล่าวคืออาศัยความร่วมมือจากบุคคลที่มีความสามารถด้านต่าง ๆ มาประสานกันอย่างมีระบบ ความสามารถในการทำงานกลุ่มจึงจำเป็นต้องพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมอยู่ตลอดเวลา

การทำงานกลุ่มเป็นพฤติกรรมที่จำเป็นมาก เพราะทำให้เกิดพลังที่จะทำงานที่ยากและงานที่มีปริมาณมากได้สำเร็จรวดเร็ว จึงเป็นลักษณะที่สมควรต้องปลูกฝังให้ผู้เรียน โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษา เพราะธรรมชาติของผู้เรียนระดับนี้จะให้ความสำคัญต่อกลุ่มเพื่อน การเข้าร่วมกลุ่มเพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อนจึงมีความสำคัญ และส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของเขาด้วย จากสภาพดังกล่าวสังคมต้องการการทำงานแบบร่วมมือมากกว่าการแข่งขันเพราะสังคมปัจจุบันนี้บุคคลต้องทำงานได้ทั้งเป็นกลุ่มและเดี่ยว สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2533 : 34) การทำงานกลุ่มจึงถูกนำมาพิจารณาเป็นจุดสำคัญในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น คือให้ผู้เรียนสามารถทำงานกับผู้อื่นได้ โดยเน้นการเรียนการสอนแบบกระบวนการกลุ่มที่มุ่งให้ผู้เรียนร่วมกันคิดร่วมกันทำ ช่วยเหลือกัน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 3) และแผนการพัฒนาศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7, พ.ศ. 2535-2539 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 47-48) มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมืองให้มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับคำ

กล่าวของ เกษม ศิวสัมพันธ์ (2530 : 13) ที่ว่าการศึกษาควรสร้างความรู้สึกของการทำงานร่วมกัน และลดลักษณะปัจเจกนิยม การให้โอกาสผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้น การขาดความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นปัญหาที่ควรคำนึงถึง และควรพัฒนาแก่นักเรียนมาก เพราะเป็นปัญหาที่พบมากในโรงเรียนปัจจุบัน ดังที่ โกวิท ประวาลพุกษ์ (2529 : 1-9) กล่าวว่าโรงเรียนไม่สามารถฝึกนักเรียนเพื่อพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานกลุ่มได้ เพราะนักเรียนมุ่งแข่งขันกันมากกว่าที่จะร่วมมือกัน และจากที่ผู้วิจัย สํารวจเบื้องต้นด้วยวิธีแจกแบบสอบถามปลายเปิดกับครูอาจารย์ จำนวน 31 คน เกี่ยวกับการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 40 ขาดความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ ต่างคนต่างทำ ไม่ช่วยกันคิด ไม่ช่วยกันแสดงความคิดเห็น ไม่ช่วยกันแก้ปัญหา ไม่แบ่งงานกันทำ ไม่ช่วยเพื่อนทำงาน ขาดความกระตือรือร้นเมื่อถูกกำหนดให้เข้ากลุ่ม ทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจ และสัมฤทธิ์ทางการเรียน อันเป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง จึงเห็นได้ว่าขาดแรงจูงใจในการทำงานกลุ่มไปโดยนัย เป็นลักษณะสำคัญที่ควรปลูกฝังให้แก่ผู้เรียนและทำให้การทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาบุคคลให้มีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มทำได้หลายวิธี วิธีหนึ่งที่น่าสนใจพัฒนาได้คือการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ เพราะเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาที่เกิดจากการขาดความร่วมมือในการทำงานกลุ่มดังที่ รัตน์ พรรคพาณิชย์ (2530 : 9) กล่าวว่า การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ ช่วยให้ผู้คนรู้จักความรับผิดชอบตนเองและเพื่อนร่วมงาน แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ และประสบการณ์ในการทำงานซึ่งกันและกัน อันจะก่อให้เกิดความสามัคคีช่วยเหลือกัน ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้ในการแก้ปัญหาปัญหาหนึ่งอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ผู้เข้าร่วมกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมในการระดมความคิด แก้ปัญหาอย่างมีระบบ ด้วยวิธีวิเคราะห์ แยกแยะ ประเด็นต่างๆ ของปัญหาอย่างชัดเจน แล้วจึงสรุปตัดสินใจแสวงหาทางในการแก้ไขอย่างมีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย ของ มงคล จันทรภิบาล (2531 : 69) ที่พบว่านักเรียนที่ใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ มีพัฒนาการในการคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็นสูงขึ้น

ผู้วิจัยเป็นครูแนะแนวซึ่งมีหน้าที่สนับสนุนการเรียนการสอน ตระหนักถึงความสำคัญ
ของปัญหาการขาดความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียน จึงสนใจที่จะศึกษาผลของ
การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพที่มีต่อความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการ
เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังได้
รับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม -
กลุ่มสร้างคุณภาพ และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
สร้างคุณภาพ
2. นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพมีความร่วมมือในการทำงานสูงกว่า
นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูแนะแนว และผู้ที่เกี่ยวข้องกับ
นักเรียนซึ่งมีความชำนาญในการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพในการนำเทคนิคดังกล่าวไป
พัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความร่วมมือ
ในการทำงานกลุ่มต่ำ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มต่ำ ซึ่งได้จากการประเมินของครูสอนวิชาภาษาไทย และจากการสังเกตของผู้วิจัย จำนวน 165 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มต่ำ ซึ่งได้มาจากการประเมินของครูสอนวิชาภาษาไทย และจากการสังเกตของผู้วิจัย จำนวน 20 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 10 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธีคือ

3.1.1 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ หมายถึง กระบวนการที่จัดให้นักเรียนรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เพื่อร่วมกันทำกิจกรรมที่ช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน และพัฒนาคุณภาพของผลงานที่กลุ่มรับผิดชอบร่วมกัน ในที่นี้ คือ ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพนี้ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผนแก้ปัญหา ได้แก่ วิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา กำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหา และวางแผนแก้ปัญหาโดยทำตารางแผนปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 2 ขั้นลงมือแก้ปัญหาตามแผนที่วางไว้ในตารางแผนปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบและประเมินผลในแต่ละขั้นตอนและเมื่อเสร็จสิ้นทุกขั้นตอนเพื่อดูว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

ขั้นที่ 4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข ภายหลังตรวจสอบและประเมินผลไม่ได้ผลตามเป้าหมายที่วางไว้ สมาชิกจะช่วยกันระดมพลังสมอง แล้วหามาตรฐานการทำงานต่อไป

เทคนิคที่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ ได้แก่ เทคนิคทางสถิติ โดยใช้แผนภูมิพาเรโต การระดมพลังสมอง แผนภูมิแกงปลา และการทำงานเป็นทีม

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

2. การสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม โดยมีขั้นตอนในการสอนแบบปกติ 3 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อนำเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2.2 ขั้นสอน ครูบรรยายถึงความร่วมมือในการทำงานกลุ่มพร้อมสื่อประกอบการสอน เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น

2.3 ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนรู้และครูสรุปเพิ่มเติม

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มควบคุม

3. ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่กลุ่มกำหนด ได้แก่

3.1 การแสดงความคิดเห็น ได้แก่ พูดแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะเวลาเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและพูดได้ตรงประเด็น

3.2 การรับฟังและยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่ ฟัง มองตามผู้พูด ซักถามเมื่อมีข้อสงสัยและผกผันรับ

3.3 การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ ไม่ล่าช้า ทำให้อื่นเสียหาย ได้แก่ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายทันทีโดยไม่พูดคุยนานหรือของอื่นขึ้นมาเวลาทำงาน ทำงานอย่างต่อเนื่องจนสำเร็จโดยไม่ลืกละทิ้งงานหรือไม่พูดคุยนานจนงานเสร็จ

3.4 การช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระฉับกระชวย
ได้แก่ เตือนให้เพื่อนทำงาน แบ่งและหยิบสิ่งของให้เพื่อน และยื่นมือหรือพูดชมเชยให้กำลังใจ
ในขณะเพื่อนทำงาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
 - 1.1 ความหมายของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
 - 1.2 หลักการพื้นฐานของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
 - 1.3 ลักษณะ รูปแบบกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
 - 1.4 ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
 - 1.5 เทคนิคที่ใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
 - 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
 - 2.1 ความหมายของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
 - 2.2 การสร้างความร่วมมือในระดับเดียวกัน
 - 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

1. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

1.1 ความหมายของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

กลุ่มสร้างคุณภาพ ตรงกับคำว่า QC Circle ย่อมาจาก Quality Control Circle ซึ่งได้มีผู้เรียกชื่อเป็นภาษาไทยแตกต่างกัน เช่น กลุ่มสร้างคุณภาพ กลุ่มคุณภาพ กลุ่มควบคุมคุณภาพ กลุ่มสร้างคุณภาพงาน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ชื่อว่ากลุ่มสร้างคุณภาพ

กล่าวหาญ วรพุทธพร (2526 : 6) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพว่าเป็นการรวมคนกลุ่มน้อย ๗ สถานเป็นปฏิบัติเดียวกัน รวมตัวกันโดยความสมัครใจเพื่อทำกิจกรรม ปรับปรุงอย่างอิสระ โดยไม่ขัดต่อนโยบายหลักขององค์การ

คุุทัย บุญประเสริฐ (2527 : 101) ได้ให้ความหมายของกลุ่มสร้างคุณภาพไว้ว่าเป็นเทคนิคที่เป็นการค้นหาปัญหาในการทำงานของหน่วยงาน แล้วนำปัญหา

เหล่านั้นมาแก้ไขปรับปรุงด้วยวิธีการช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันปรับปรุงในการทำงาน
บังเกิดผลดีมีประสิทธิภาพสูงขึ้นแก้ปัญหาของหน่วยงานได้ผลดีมีคุณภาพสูง

กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ เป็นกลุ่มบุคคล ซึ่งรวมตัวกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ
เพื่อร่วมทำกิจกรรมที่มีส่วนช่วยในการแก้ปัญหในการปฏิบัติงาน และพัฒนาคุณภาพของ
ผลงานที่กลุ่มรับผิดชอบร่วมกัน แต่ละกลุ่มสมาชิกไม่เกิน 10 คน (ชัยพร วิชชาวุธ. 2526 :
69)

ส่วน กิตติมา ปรีดีติลล (2528 : 53-58) กล่าวว่าลักษณะของกลุ่ม
คุณภาพเป็นกลุ่มที่ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนตั้งแต่ 3-7 คน อยู่ในสถานที่เดียวกัน มี
หัวหน้าหรือสมาชิกที่เลือกขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ผู้นำกลุ่มและร่วมทำกิจกรรมในการแก้ปัญหาดัง
เรื่องคุณภาพและสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่ากิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ หมายถึง
กลุ่มคนที่รวมตัวกันด้วยความสมัครใจ ประมาณ 3-10 คน ซึ่งอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน เพื่อ
ทำกิจกรรมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาคุณภาพของงานและกิจกรรมที่ทำนั้นไม่ขัดต่อนโยบาย
ของหน่วยงานนั้น ๆ ด้วย

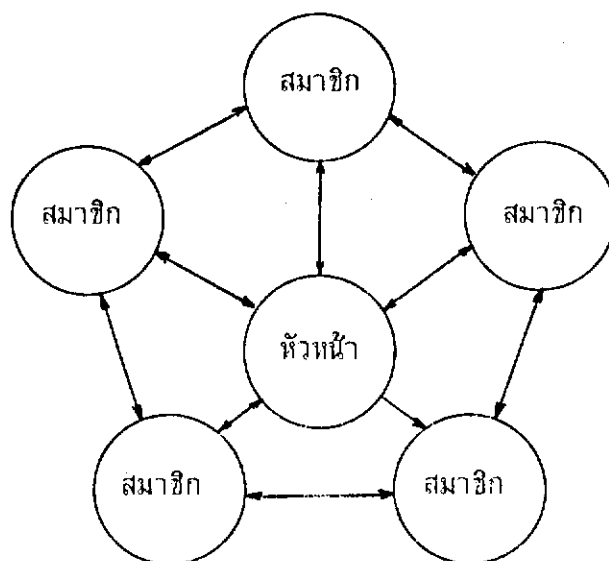
1.2 หลักการพื้นฐานของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

พรรณราย ทวีทรัพย์ประภา (2529 : 256-357) ว่าหลักการพื้นฐานของ
กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ ดังนี้

1. เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้พัฒนาความสามารถในการคิดเป็น
ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น รู้จักใช้ความสามารถให้เป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร หน่วยงาน
เพื่อความก้าวหน้าของตนเอง และความเจริญก้าวหน้าขององค์กรโดยผ่านกระบวนการ
ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. เพื่อให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนางานของตนหรือ
องค์กรในส่วนที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงานที่อบอุ่น เป็นมิตร และร่วมมือ
กันและช่วยส่งเสริมพื้นฐานในด้านจิตวิทยาในการเห็น "คุณค่าในความเป็นคน" แก่
เทียมกัน

1.3 ลักษณะรูปแบบกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

กลุ่มสร้างคุณภาพเป็นรูปแบบการทำงานแบบทีม สมาชิกร่วมด้วยความสมัครใจ ผู้นำกลุ่มจะเป็นบุคคลใดก็ได้ ตามแต่สมาชิกเป็นผู้เลือก แต่ละกลุ่มจะมีการกิจรับผิดชอบในการปรับปรุงงานเฉพาะด้านของตน กลุ่มสร้างคุณภาพมักประกอบด้วยสมาชิกกลุ่ม และหัวหน้ากลุ่ม หรือกรรมการฝ่ายอื่นอีกก็ได้

ภาพประกอบ 1 ลักษณะรูปแบบกลุ่มสร้างคุณภาพ

บทบาทของบุคคลต่าง ๆ ภายในกลุ่ม

1. หัวหน้ากลุ่ม

หัวหน้ากลุ่ม ได้จากการคัดเลือกกันเองภายในกลุ่ม อาจเป็นใครก็ได้ แต่เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมในแต่ละเรื่องแล้ว สมาชิกคนอื่น ๆ ก็อาจได้รับเลือกให้สลับเปลี่ยนมาทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มต่อไปได้เรื่อย ๆ

คุณสมบัติที่ควรจะเป็นของผู้มีหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่ม ได้แก่ (พรรณราย ทรัชยประภา. 2529 : 30-31)

1. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำกิจกรรมกลุ่ม "สร้างคุณภาพ" เป็นอย่างดีและมีความสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกในกลุ่มได้

2. มีการพัฒนาตนเองและสมาชิกในกลุ่มให้สามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์

3. มีความสามารถในการมอบหมายงานให้เหมาะสมแก่ความสามารถและคุณสมบัติของสมาชิกแต่ละคน

4. มีความสามารถในการดำเนินการประชุมกลุ่มย่อยให้เป็นไปตามเป้าหมาย รักษาเวลา และไม่ออกนอกกลุ่มนอกทาง

หน้าที่หัวหน้ากลุ่ม จะประกอบด้วยงานหลัก ๆ ดังนี้ (ประวิทย์ จงวิศาล และวิจิตร จงวิศาล. 2527 : 26)

1. บริหารกลุ่มให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
2. ดำเนินการประชุมกลุ่ม
3. ติดตามผลปฏิบัติงานของสมาชิก
4. ชักจูง ส่งเสริม และให้กำลังใจสมาชิก
5. ช่วยสมาชิกแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการทำกิจกรรม
6. หาวิธีการและความรู้ใหม่ ๆ มาช่วยกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ
7. รายงานความก้าวหน้าและผลของการทำกิจกรรมที่ได้รับติดต่อทราบ

2. เลขานุการกลุ่ม

เลขานุการกลุ่มต้องเป็นผู้ที่กระตือรือร้นรักงานบริการ เพราะต้อง
มีหน้าที่ดังนี้

1. จัดบันทึกการประชุมกลุ่ม
2. เตรียมรายงานการประชุม
3. นัดหมายและเตือนเวลา สถานที่ ในการประชุมกลุ่ม
4. เตรียมวาระการประชุมคร่าวหน้าว่าจะประชุมเรื่องอะไร เพื่อให้สมาชิกมีโอกาสเตรียมตัวส่งล่วงหน้าก่อนมาประชุม

3. สมาชิกกลุ่ม

การทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ เป็นการแก้ปัญหาร่วมกันในการปฏิบัติงานของตน ดังนั้นสมาชิกกลุ่มควรมาจากหน่วยงานเดียวกัน แต่ในบางกรณีนั้นสมาชิกอาจมาจากหน่วยงานที่แตกต่างกันก็ได้ ถ้ามีปัญหาร่วมกัน

สมาชิกกลุ่มสร้างคุณภาพ จะมีหน้าที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้ (ประวิทย์ จงวิศาล และจิตร จงวิศาล. 2527 : 26)

1. ร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มอย่างสมัครใจ
2. ให้ความร่วมมือแก่หัวหน้ากลุ่ม
3. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มไปปฏิบัติให้สำเร็จอย่างดี
4. เคารพและปฏิบัติตามกฎ หรือระเบียบวินัยของกลุ่มอย่างเคร่งครัด
5. สิ่งใดที่ขัดความรู้สึกหรือของตน แต่ถ้ากลุ่มใหญ่เขาเห็นชอบเรา

ต้องยินดีปฏิบัติตามมติของกลุ่ม

6. ไม่พยายามเอาัดเอาเปรียบผู้อื่น
7. ต้องรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการประชุมกลุ่ม

สมาชิกของกลุ่มสร้างคุณภาพควรมีลักษณะดังนี้ (พรรณราย ทพยประภา 2529 : 31)

1. มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ขั้นตอน และเทคนิคของการทำกิจกรรมกลุ่ม ถ้าไม่มีความรู้มาก่อนต้องขอความช่วยเหลือและเข้าฝึกอบรมเพิ่มเติม
2. พัฒนาตนเองอยู่เสมอให้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นและแสดงความริเริ่มสร้างสรรค์ กระตือรือร้น และตื่นตัวอยู่เสมอ
3. ปฏิบัติตนตามกฎหมายของการทำงานกลุ่ม หรือสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเอง ยอมรับนับถือความคิดเห็นของผู้อื่น และยอมรับมติของกลุ่ม
4. มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ไม่ดูถูกตนเอง หรือดูถูกผู้อื่นที่เป็นสมาชิกด้วยกัน
5. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย จากหัวหน้ากลุ่ม และสื่อสารความเข้าใจอยู่เสมอเพื่อจะได้ไม่ปฏิบัติผิดพลาด

4. ที่ปรึกษากลุ่ม

ควรเป็นหัวหน้าหน่วยงาน ซึ่งจะมีหน้าที่ดังนี้

4.1 ให้ความปรึกษาและแนะนำกลุ่มในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

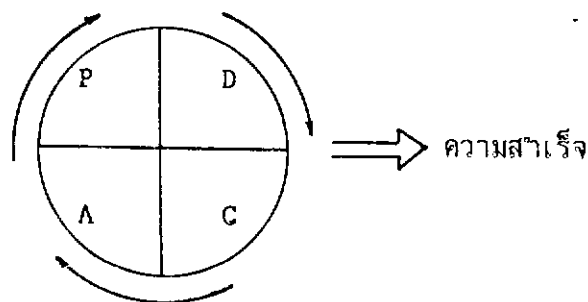
4.2 ให้ความสำคัญกลุ่มในการปฏิบัติงาน

4.3 สนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม ถ้ากลุ่มต้องการความช่วยเหลือ

จะเห็นได้ว่ากิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ จะบรรลุเป้าหมายได้ดังนี้ ทุกคนที่เป็นสมาชิกกลุ่มมีบทบาทสำคัญโดยเท่าเทียมกันในการที่จะฝึกฝนร่างกาย ความคิด และเวลาเพื่อพัฒนามาตรฐานของงานและคุณภาพชีวิตอย่างแท้จริง

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

ในการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ เดมมิง (Dr. W.E. Deming) ได้จัดขั้นตอนในการแก้ปัญหากลุ่มสร้างคุณภาพออกเป็น 4 ขั้นตอน เรียกว่า วงจรเดมมิง (Deming's Cycle) ซึ่งมีลักษณะดังภาพ

ภาพประกอบ 2

ขั้นตอนทั้ง 4 ของวงจรเดมมิง เรียกว่า PDCA ซึ่งแต่ละขั้นมีความหมายและลักษณะของกิจกรรมที่ใช้เรียงลำดับดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 P = Plan หมายถึง การวางแผนแก้ปัญหา ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนกิจกรรมย่อย ๆ ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ปัญหา ใช้วิธีการประชุมกลุ่มและระดมพลังสมองพิจารณาสิ่งที่ควรปรับปรุงในงานที่กลุ่มมีความรับผิดชอบ โดยมีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1.1.1 การคิดหาองค์ประกอบใหญ่ของปัญหาโดยการระดมพลังสมอง

1.1.2 การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาก่อนการแก้ไข โดยใช้ตารางตรวจสอบหรือตารางเก็บข้อมูล

1.1.3 การเลือกปัญหาที่สำคัญ แก้ไขก่อนหลัง โดยการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและการใช้แผนภูมิพาเรโต

1.2 การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา เมื่อเลือกปัญหาได้แล้ว สมาชิกของกลุ่มจะต้องช่วยกันวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา โดยการระดมพลังสมองและดำเนินตามขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 หาสาเหตุของปัญหาโดยใช้แผนภูมิแก๊งปลา

1.2.2 ประเมินทางเลือกสาเหตุที่สำคัญมาแก้ไขก่อน โดยใช้ตารางประเมินทางเลือกสาเหตุของปัญหา

1.3 การกำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหา เมื่อกลุ่มเลือกจะแก้ปัญหที่สาเหตุใดได้แล้ว สมาชิกกลุ่มจะประชุมกันเพื่อกำหนดเป้าหมายของการแก้ปัญหเป็นตัวเลขร่วมกัน

1.4 การหาวิธีการแก้ปัญหา กลุ่มจะต้องระดมสมองโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์คิดหาทางแก้สาเหตุของปัญหาที่สำคัญตามขั้นตอนดังนี้

1.4.1 ระดมสมองใช้ความคิดสร้างสรรค์หาวิธีแก้สาเหตุของปัญหาที่สำคัญแต่ละสาเหตุ สาเหตุละหลาย ๆ วิธี โดยใช้ตารางแก้ไขปัญห

1.4.2 ประเมินทางเลือกวิธีแก้ปัญหแต่ละสาเหตุที่สามารถทำได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ

1.5 การวางแผนแก้ปัญห มีการนำตารางแผนปฏิบัติงาน โดยกาหนดรายละเอียดในเรื่องต่อไปนี้

1.5.1 วิธีการแก้ปัญห

1.5.2 ระยะเวลาของการแก้ปัญห

1.5.3 ขั้นตอนการปฏิบัติ

1.5.4 ผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 2 D = Do หมายถึง การลงมือแก้ปัญหาตามที่วางไว้ในตาราง
ปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 3 C = Check หมายถึง การตรวจสอบและประเมินผลในแต่ละ
ขั้นตอนและเมื่อเสร็จสิ้นทุกขั้นตอนแล้ว จะต้องเก็บข้อมูลก่อนการแก้ไข้ปัญหา และนำข้อมูล
ไปเปรียบเทียบกับก่อนการแก้ไข้ เพื่อดูว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

ขั้นตอนที่ 4 A = Action หมายถึง การลงมือแก้ไข้ปัญหาแผนใหม่
ลงมือปฏิบัติและตรวจสอบใหม่ ในการนี้ภายหลังจากตรวจสอบผลแล้วไม่ได้ผลตามเป้าหมายที่
วางไว้และมาตรฐานการทำงานต่อไป

สรุปได้ว่า กระบวนการแก้้ปัญหาของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ จะได้ดังนี้

P ได้แก่ ขั้นที่ 1 การตั้งปัญหา

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา

ขั้นที่ 3 การคิดหาวิธีแก้้ปัญหา

ขั้นที่ 4 การวางแผนการแก้้ปัญหา

D ได้แก่ ขั้นที่ 5 การดำเนินการแก้้ปัญหา

C ได้แก่ ขั้นที่ 6 การประเมินการแก้้ปัญหา

A ได้แก่ ขั้นที่ 7 การแก้้ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการแก้้
ปัญหา

ขั้นที่ 8 การนำผลไปปฏิบัติ

ขั้นที่ 9 การเสนอผลงาน

1.5 เทคนิคที่ใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ (ชัยพร วิทชาวุธ .

2526 : 71-73)

วิธีแก้้ปัญหาของกลุ่มสร้างคุณภาพ เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ต้องใช้
ข้อมูล ต้องใช้ความคิดวิเคราะห์ และความคิดสร้างสรรค์ ต้องใช้วิจารณ์ในการประเมิน
ทางเลือก และที่สำคัญที่สุดคือการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างต่อเนื่อง เพื่อชักกลุ่มสร้าง
คุณภาพ สามารถแก้้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นที่สมาชิกของกลุ่มจะต้อง

เรียนรู้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับดำเนินกิจกรรมแก้ปัญหา เทคนิคดังกล่าวมีดังนี้

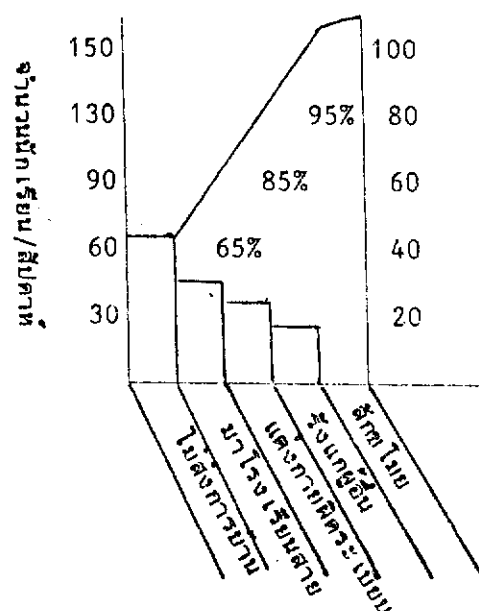
1. เทคนิคทางสถิติ วิธีการพื้นฐานที่ใช้กันแพร่หลายคือ

1.1 ตารางตรวจสอบ (Check Sheet) ใช้บันทึกความถี่ของข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ เช่น จำนวนนักเรียนที่ขาดเรียนต่อวัน

1.2 การจำแนกข้อมูล (Stratification) เป็นลักษณะการแยกข้อมูลออกเป็นกลุ่มย่อยๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างของข้อมูลเหล่านั้น เพื่อจะทราบว่าข้อมูลส่วนไหนมีความสำคัญหรือเป็นปัญหามากกว่ากัน เช่น แบ่งประเภทของปัญหานักเรียนมีกี่ประเภท

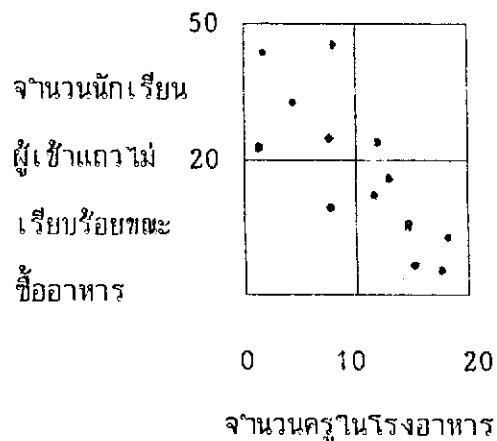
1.3 กราฟ (Graphs) เป็นการนำเสนอข้อมูลที่มีความเป็นรูปธรรมง่ายต่อการเข้าใจและเปรียบเทียบ

1.4 แผนภูมิพาเรโต (Pareto Diagram) เป็นกราฟแท่งที่แสดงลำดับขนาดหรือปริมาณของข้อมูลจากมากไปหาน้อย เพื่อให้เห็นความแตกต่างของข้อมูลแต่ละชุดและเขียนกราฟเส้นตรงแสดงจำนวนร้อยละสะสมด้วย ดังแสดงในภาพประกอบ

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิพาเรโตแสดงการผิดระเบียบวินัยของนักเรียน

1.5 แผนภูมิกระจาย (Scattered Diagram) เป็นแผนภูมิแสดงค่าความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องของข้อมูล 2 ชุด (ตัวแปร 2 ตัว) ว่าจะมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ วิธีพิจารณาความสัมพันธ์

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิกระจาย

1.6 ฮิสโตแกรม (Histogram) คือแผนภูมิแท่งที่แกนตั้งเป็นตัวเลขแสดงความถี่ และแกนนอนเป็นตัวเลข แสดงค่าคุณสมบัติ เรียงจากค่าน้อยไปหาค่ามาก

1.7 ค่าสถิติอื่น ๆ เช่น มัชฌิม ฐานนิยม มัถยฐาน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์ความถดถอย ฯลฯ ตลอดจนการใช้เทคนิคทดสอบด้วยไคสแควร์ ค่าที ค่าเอฟ

2. เทคนิคการระดมสมอง (Brainstroming) (พรรณราย
ทรัพย์ประภา. 2529 : 26)

ในกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพการปฏิบัติงานขั้นตอนสำคัญ ๆ 3 ขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดปัญหาการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และการหาวิธีการแก้ปัญหาขั้นตอน ต้องอาศัยการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ การแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มดังกล่าวนี้เรียกว่า "การระดมพลังสมอง" (Brainstroming) ซึ่งแบ่งเทคนิคที่ออสบอร์น (Osborn. 1957) เป็นผู้คิดสร้างขึ้นมาให้เป็นเทคนิคที่ใช้ในการประชุมกลุ่มที่มีประสิทธิภาพและเป็นเทคนิคที่กลุ่มสร้างคุณภาพนำมาใช้อย่างได้ผล

การระดมพลังสมอง หมายถึง การรวบรวมและการจัดบันทึกรายการที่เป็นความคิดเห็นต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว โดยไม่มีการตีความและไม่มีการประเมินคุณภาพของความคิดเห็นที่แสดงออกมานั้น ๆ ว่าดี ไม่ดี แต่ประการใด ปัญหาต่าง ๆ ที่เคยแก้ไม่ได้หลาย ๆ ปัญหาที่เดียวที่สามารถแก้ไขให้ลุกล่งไปได้อย่างสร้างสรรค์ด้วยการใช้วิธีการระดมพลังสมองดังกล่าว

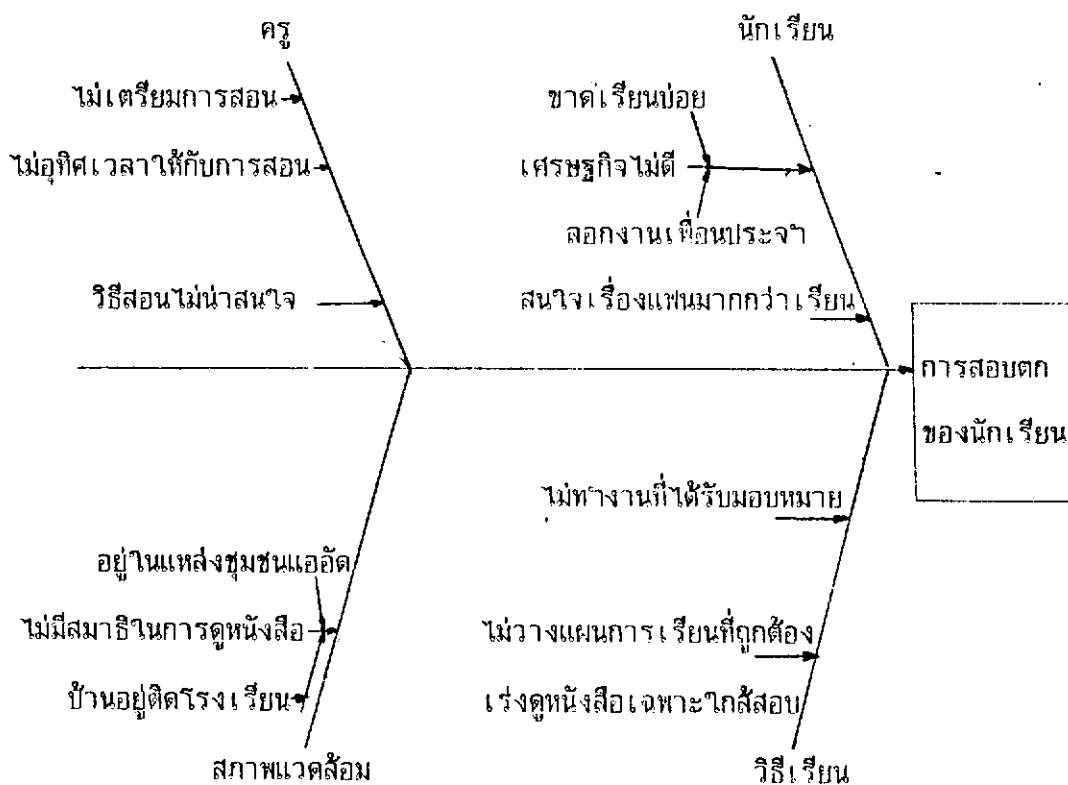
หลักการพื้นฐานของการระดมพลังสมอง

1. สมาชิกของกลุ่มมีความเข้าใจและยอมรับเป้าหมายในการทำงานของกลุ่มเป็นอย่างดี
2. สมาชิกของกลุ่มมีทัศนคติที่เป็นมิตรต่อกันและกัน มีการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน และยึดถือประโยชน์ในการสร้างสรรค์ของกลุ่ม รวมทั้งมีการสื่อความเข้าใจต่อกันและกันตลอดเวลา
3. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยต้องมีความเชื่อมั่นฐานว่าตนเองมีส่วนร่วมในการสร้างความสำเร็จของกลุ่ม บรรยาภาสในการทำงานเป็นบรรยาภาสที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน สมาชิกของกลุ่มมีความกระตือรือร้น หรือถูกกระตุ้นให้ตื่นตัวตลอดเวลาที่จะมีส่วนร่วมหรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
4. สมาชิกในกลุ่มตระหนักในความสำคัญของการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยพยายามให้ข้อมูล และข้อเสนอแนะหรือให้การย้อนกลับในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานของกลุ่ม
5. ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่ม ควรเป็นผู้ที่มีความรู้สูงทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการทำกลุ่มสร้างคุณภาพ รู้จักเทคนิคการประชุมกลุ่มย่อยและมีมนุษยสัมพันธ์ดี
6. ในการประชุมกลุ่มย่อยควรมีสมาชิกกลุ่มประมาณ 6 คน และไม่ควรเกิน 10 คน และไม่ควรใช้เวลามากเกินไปในการประชุมเพราะจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย และสมองเหนื่อยล้า ดังนั้นจึงต้องมีการกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มได้มีส่วนร่วม มีอิสระทางความคิด ไม่ต้องระวังหรือเกรงว่าจะถูกผู้อื่นวิพากษ์วิจารณ์ความคิดเห็นของตน จึงจะทำให้สามารถแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ออกมาได้อย่างอิสระและอย่างมาก นอกจากนั้น

แล้วสมาชิกผู้เข้าประชุมควรมีระดับใกล้เคียงกัน แต่ไม่จำเป็นจะต้องมีพื้นฐานทางการศึกษาหรือประสบการณ์เหมือนกัน ประสบการณ์ที่แตกต่างกันจะช่วยให้ได้ความคิดเห็นกว้างขวางและมีประโยชน์มากขึ้น

3. เทคนิคแผนภูมิแก๊งปลา (Cause-Effect or Fish-Bon Diagram)

การระดมพลังสมองเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหา อาจทำได้หลายวิธี วิธีหนึ่งคือการเปิดโอกาสให้แสดงความคิดอย่างอิสระก่อน แล้วค่อย ๆ นามาจัดระเบียบภายหลัง อีกวิธีหนึ่งคือ การกำหนดแนวทางกว้าง ๆ ให้ระดมเจาะลึกลงไปเรื่อย ๆ หากนำตัวปัญหามาเขียนเป็นหัวปลา สาเหตุของปัญหา ก็จะเป็นแก๊งปลา จากแก๊งปลาใหญ่สุดแตกแขนงเป็นกว้างย่อย ๆ ลงไปเรื่อย ๆ แก๊งใหญ่คือ สาเหตุใหญ่ แก๊งย่อย คือ สาเหตุภายในสาเหตุใหญ่ ดังแสดงในภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แผนภูมิแก๊งปลา วิเคราะห์สาเหตุของการสอบตกของนักเรียน

4. เทคนิคการทำงานเป็นทีมเพื่อแก้ปัญหา (พรรณราย ทวีพยประกา.

2529 : 32)

การทำงานในปัจจุบัน นิยมหันมาเห็นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมากกว่าการทำงานตามลำพังเพียงคนเดียว การทำงานเป็นกลุ่มนั้นเป็นการตอบสนองธรรมชาติของมนุษย์ที่ชอบอยู่ด้วยกันอยู่แล้ว กลุ่มสร้างคุณภาพเป็นวิธีการที่คนทำงานอยู่ในหน่วยงานเดียวกันมาร่วมกันเพื่อศึกษาและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทำงาน สิ่งสำคัญก็คือต้องมาร่วมกันด้วยความเต็มใจ มีทัศนคติที่ดีให้มาและมีความเชื่อพื้นฐานว่าการได้ช่วยกันคิด ช่วยกันออกความเห็น และช่วยกันลงมือทำย่อมนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ช่วยสร้างสรรค์ ความสามัคคี ความรักใคร่กลมเกลียวกัน และความเข้าใจดีในระหว่างกันและกันทำให้เกิดขึ้นได้

การทำงานร่วมกันเป็นทีมจะบรรลุผลสำเร็จได้ จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ความไว้วางใจ คนที่มาร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน จำเป็นต้องมีความไว้วางใจกันและกัน ไม่ดูถูกกันและกัน ยอมรับความสามารถและคุณค่าของสมาชิกในกลุ่ม ผู้ที่เป็นหัวหน้ากลุ่มมีความไว้วางใจว่าสมาชิกในกลุ่มสามารถทำงานตามที่ตกลงใจร่วมกันได้ หากมีอุปสรรคใด ๆ ก็ตามจะสามารถช่วยกันขจัดอุปสรรคนั้น ๆ ได้

2. การกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน ก่อนจะทำงานร่วมกัน หัวหน้ากลุ่มและสมาชิกควรตกลงกันว่ากลุ่มมีเป้าหมายจะทำอย่างไร ผู้ใดบ้างมีหน้าที่อะไร จะทำด้วยวิธีใดอย่างไร เพราะเหตุใดจึงทำเช่นนี้ และจะเสร็จเมื่อไร

3. การชี้แนะแนวทางปฏิบัติ เมื่อกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนแล้ว ก็ชี้แนะแนวทางปฏิบัติให้ด้วย ในกรณีที่สมาชิกยังไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้ การชี้แนะมิใช่เป็นการบังคับควบคุม แต่เป็นการชี้แนะแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

4. การสื่อความหมายในการทำงานร่วมกันนั้นกลุ่มจำเป็นต้องตรวจสอบว่าสมาชิกแต่ละคนมีความเข้าใจตรงกันหรือไม่ แต่ละคนมีการรับฟังซึ่งกันและกัน มีความเปิดเผย จริงใจในการสื่อความหมายหากมีความเข้าใจไม่ตรงกันขึ้นมาเมื่อใด ก็ทำความเข้าใจ

ใจกัน ไม่พูดกันลับหลังหรือต่างคนต่างเข้าใจกันไปคนละอย่าง ตามการรับรู้ของตนที่แตกต่างกัน แล้วไม่ยอมรับตรวจสอบการรับรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งกัน

5. การเสียสละ ในการทำงานร่วมกันเป็นทีม บางครั้งแต่ละคนจำเป็นต้องเสียสละบ้างเป็นบางส่วน เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่ม เช่น การสละแรงกาย การเหน็ดเหนื่อยมากขึ้น การมีงานเพิ่มขึ้น บางครั้งก็ต้องเสียสละเงินทอง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกรณีที่เราเป็นเท่าที่จะทำได้ตามสมควรของข้อมูลทั้งสองชุดคือการนับจุดต่าง ๆ ที่ปรากฏในแต่ละช่องซึ่งเป็นผลจากเส้นค่าเฉลี่ยของข้อมูล 2 ชุด

6. การให้ผลตอบแทนเป็นกลุ่มมิใช่เป็นรายบุคคล เมื่อทำงานร่วมกันเสร็จแล้วผลตอบแทนที่ได้ควรให้แก่กลุ่ม มิใช่ให้แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง

7. สร้างค่านิยมให้ทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจเป็นกลุ่ม การปลูกฝังค่านิยมดังกล่าวนี้จะกระทำได้ด้วยการที่ผู้บริหารให้ความสนับสนุน มีการกระจายงาน กระจายความรับผิดชอบ และมอบหมายที่เหมาะสมให้แก่สมาชิกแต่ละคนตามความรู้ความสามารถ และความถนัดของเขา เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทางสร้างสรรค์ ความเจริญให้แก่หน่วยงานรวมทั้งความเจริญของงานในตนเองของสมาชิกและของผู้บริหารเองด้วย

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

วีระ ผังรักษ์ (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาและเปรียบเทียบระดับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพกับกิจกรรมปกติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่านักเรียนที่ทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ มีระดับความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนชั้นประถมศึกษา กับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ มีระดับความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และนักเรียนที่ทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพกับนักเรียนที่ทำกิจกรรมปกติ มีระดับความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรัญญา วีระธรรมากร (2528 : ง-จ) ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มควบคุมภายในการแก้ปัญหา ระเบียบวินัยในชั้นเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองได้รับการฝึกอบรมปฏิบัติการกิจกรรมกลุ่มควบคุมคุณภาพ แล้วนำวิธีการที่ได้รับการฝึกอบรมไปใช้ในการแก้ปัญหาคำถามมีระเบียบวินัยในชั้นเรียน ส่วนกลุ่มควบคุมให้แก้ปัญหาคำถามมีระเบียบวินัยกันเองโดยไม่ได้รับการฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนห้องเรียนที่ใช้กิจกรรมกลุ่มควบคุมคุณภาพมีพฤติกรรมมีระเบียบวินัยในชั้นเรียนลดลงมากกว่านักเรียนห้องเรียนที่ไม่ใช้กิจกรรมกลุ่มควบคุมคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนพัฒนาการของพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียนที่ใช้กิจกรรมควบคุมคุณภาพสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และพัฒนาการของพฤติกรรม คิดเป็น-ทำเป็น-แก้ปัญหาเป็น ของนักเรียนห้องเรียนที่ใช้กิจกรรมกลุ่มควบคุมคุณภาพสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลัดดา แซ่ป้ง (2530 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพเพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนลดลงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่ทำการทดลองมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มงคล จันทภิบาล (2531 : 69) ศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการคิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพกับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพนักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ มีพัฒนาการในการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพมีความสามารถในการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น หลังจากทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้แบบการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ มีความสามารถในการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น หลังการทดลอง กับก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากเอกสารและงานวิจัย สรุปได้ว่ากิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพสามารถพัฒนาตัวแปรด้านความคิดสร้างสรรค์ ระเบียบวินัยในชั้นเรียน พฤติกรรมตั้งใจเรียน การคิดเป็น และการแก้ปัญหาเป็น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

2.1 ความหมายของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

วิจิตร อวทะกุล (2525 : 240) กล่าวว่า ความร่วมมือ หมายถึง ความพร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มบุคคล เพื่อบรรลุกับความสำเร็จของงานด้วยความเต็มใจ ความร่วมมือจึงเป็นเรื่องของจิตใจของบุคคลที่อยากจะช่วยเหลือผู้อื่น พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2527 : 55) กล่าวถึง การร่วมมือว่า คือพฤติกรรมกลุ่มที่มีลักษณะไปทางเดียวกันของสมาชิกกลุ่ม และบุคคลจะได้รับความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้ก็เมื่อกลุ่มได้รับความสำเร็จด้วยการร่วมมือจึงเป็นพฤติกรรมกลุ่มที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกของกลุ่ม เพราะการร่วมมือนั้นจะนำมาซึ่งความสำเร็จกับของกลุ่ม นอกจากนี้ โธฮาน (บุญทัน ดอกไธสง. 259 : 113 อ้างอิงมาจาก Hoban. 1961) กล่าวว่า การร่วมมือ คือ การช่วยเหลือกันทำกิจกรรมร่วมกันอย่างพร้อมเพรียง

ไอเซนค์ (มานชนต์ เขียวชาญ. 2518 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Eysenck. 1972 : 220) ได้ให้ความหมายของความร่วมมือไว้ดังนี้

1. ระเบียบวิธีการกระทำกิจกรรมกลุ่มของบุคคลที่กระทำร่วมกับผู้อื่น เช่น การทำงานร่วมกัน การปฏิบัติงานกลุ่มในการบำบัดรักษาทางจิต ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้อาศัยการจัดการรวมกลุ่ม

2. ความพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น

ลินด์เกรน (Lindgren. 1969 : 278) กล่าวว่า การร่วมมือ หมายถึง การกระทำร่วมกันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ส่วน เคอร์ลิงเกอร์ (Kerlinger. 1964 : 509) ได้ให้คำนิยามพฤติกรรมความร่วมมือไว้ดังนี้ "การยอมรับวิธีการ ข้อเสนอแนะ และความคิดของผู้อื่น การทำงานสมานสามัคคีกับผู้อื่น เพื่อไปสู่เป้าหมาย"

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความร่วมมือ หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่กลุ่มกำหนด ตลอดจนเสนอข้อคิดเห็น รวมทั้งการยอมรับวิธีการ หรือข้อเสนอแนะและความคิดของผู้อื่น เพื่อช่วยให้กลุ่มบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2.2 การสร้างความร่วมมือในระดับเดียวกัน

วิจิตร อาวะกุล (2528 : 306) กล่าวว่า การสร้างความร่วมมือในระดับเดียวกัน ควรคำนึงถึง

1. ไม่อึดอัดภาพราง ควรบอกกล่าวกันสร้างความปรารถนาดี
2. ให้เกียรติเคารพนับถือซึ่งกันและกัน
3. ให้ทำงานในหน้าที่รับผิดชอบให้ดีที่สุด ไม่ล่าช้าทำให้ผู้อื่นเสียหาย
4. ให้ยอมรับฟังคำติชมในทางสร้าง
5. อย่าขัดทอดความผิดให้ผู้อื่น
6. ไม่ควรกลั่นแกล้งผู้อื่นเพื่อประโยชน์ของตน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

จอห์นสัน และคนอื่น ๆ (นันทา ธรรมบุศย์. 2527 : 202 ; อ้างอิงมาจาก Johnson and Others. 1973 : 173-178) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลของการร่วมมือ และการแข่งขันในห้องเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ถ้าเป็นการแก้ปัญหา ควรให้นักเรียนร่วมมือกันทำงาน ไม่ควรให้แข่งขันกัน
2. นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มร่วมมือกันทำงานจะมีลักษณะเป็นมิตรมากกว่า มีความปลอดภัยมากกว่า ตั้งใจทำงานและพร้อมที่จะทำตามคำสั่งของเพื่อน
3. นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มร่วมกันทำงาน จะมีความตั้งใจเครียด หรือวิตกกังวลน้อยกว่า กลุ่มแข่งขัน มีลักษณะมุ่งงาน และประสิทธิภาพในการทำงาน มากกว่ากลุ่มแข่งขันน้อย จากนี้ยังมีความพึงพอใจในการได้อภิปราย

โรเจอร์-วอร์เรน และแบร์ (Roger-Warren and Bear. 1976 : 335-354) ได้ทดลองสองพฤติกรรมร่วมมือ และการยกย่องชมเชยแก่เด็กเล็ก โดยใช้ตัวแบบ และการเสริมแรงทางบวกในการฝึก ผลการศึกษาพบว่า การใช้ตัวแบบและการ

เสริมแรงทางบวก สามารถเพิ่มพฤติกรรมการรายงานถึงความร่วมมือ และการช่วยเหลือผู้อื่น อย่างถูกต้องตรงกับการกระทำจริง รวมทั้งสามารถเพิ่มการแสดงพฤติกรรมจริงในการ ร่วมมือและการช่วยเหลือผู้อื่นมากขึ้นด้วย

พวงแก้ว เนตรโอภารักษ์ (พวงแก้ว เนตรโอภารักษ์, 2533 : 32; อ้างอิงมาจาก Barton and Ascien, 1979) ได้กล่าวถึงการฝึกการร่วมมือทางกาย และร่วมมือทางวาจาแก่เด็กเล็กอายุ 3-3 1/2 ปี ในการเล่นร่วมกันโดยแบ่งเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ฝึกการร่วมมือโดยแสดงพฤติกรรมทางกาย เช่น ส่งของให้เพื่อน กลุ่ม ที่ 2 ฝึกการร่วมมือ โดยแสดงพฤติกรรมทางวาจา เช่น การพูด แสดงความคิดเห็นต่อ เพื่อน กลุ่มที่ 3 ฝึกให้มีพฤติกรรมทั้งสองอย่างร่วมกัน โดยผู้ทดลองใช้วิธีการหลายอย่าง ร่วมกัน เช่น ให้คำแนะนำ ให้ดูตัวแบบ บอกให้ทำ และให้การชมเชย ผลการศึกษาพบว่า เด็กมีพฤติกรรมที่ต้องการเพิ่มขึ้น

พวงแก้ว เนตรโอภารักษ์ (2533 : 66-69) ศึกษาผลการใช้กิจกรรม กลุ่มที่มีต่อความร่วมมือในการอภิปรายกลุ่มกับผู้อื่นดีขึ้น และสามารถพัฒนาให้บุคคลมีความ สามารถที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ตลอดจนมีความกระตือรือร้นให้ความร่วมมือในการ ทำงานกลุ่ม ส่วนความร่วมมือในการอภิปรายกลุ่มระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมภาย หลังการทดลอง พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมกลุ่มมีความร่วมมือในการ อภิปรายกลุ่มสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับจากข้อเสนอ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การฝึกความ ร่วมมือในกลุ่มจะช่วยเพิ่มพฤติกรรมให้มีความร่วมมือของสมาชิกในการทำกิจกรรมต่างๆ มาก ขึ้น นอกจากนี้ทางด้านจิตใจยังช่วยให้สมาชิกเกิดความเป็นมิตร เพิ่มความพึงพอใจในการ ทำงานทำให้สมาชิกมีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีความสามารถในการทำงานกลุ่มต่ำ ซึ่งได้จากการประเมินของครู สอนวิชาภาษาไทย และจากการสังเกตของผู้วิจัย จำนวน 165 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีความสามารถในการทำงานกลุ่มต่ำ จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงให้อาจารย์ประจำวิชาภาษาไทย เข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

2.2 อาจารย์ประจำวิชาภาษาไทย ประเมินความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนในห้องที่ตนสอน จากนักเรียนทั้งหมด 16 ห้อง จำนวน 780 คน ได้ 165 คน แล้วผู้วิจัยเข้าไปสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งได้ผลสอดคล้องกับการประเมินของครูประจำวิชาภาษาไทย แล้วนำคะแนนของนักเรียนในแต่ละห้องมาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ เพื่อหาจำนวนนักเรียนที่มีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มต่ำ ได้นักเรียนที่มีความร่วมมือในการทำงาน กลุ่มต่ำจำนวน 165 คน ซึ่งอยู่ในห้องเรียนต่าง ๆ ดังนี้

ห้อง ม.2/1	จำนวน 9 คน	ห้อง ม.2/2	จำนวน 9 คน
ห้อง ม.2/3	จำนวน 8 คน	ห้อง ม.2/4	จำนวน 10 คน
ห้อง ม.2/5	จำนวน 14 คน	ห้อง ม.2/6	จำนวน 10 คน
ห้อง ม.2/7	จำนวน 12 คน	ห้อง ม.2/8	จำนวน 10 คน
ห้อง ม.2/9	จำนวน 12 คน	ห้อง ม.2/10	จำนวน 11 คน
ห้อง ม.2/11	จำนวน 10 คน	ห้อง ม.2/12	จำนวน 13 คน
ห้อง ม.2/13	จำนวน 9 คน	ห้อง ม.2/14	จำนวน 12 คน
ห้อง ม.2/15	จำนวน 8 คน	ห้อง ม.2/16	จำนวน 8 คน

2.3 ผู้วิจัยคัดเลือกห้องเรียนที่นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มต่ำที่มีครูสอนคนเดียวกัน และมีนักเรียนตั้งแต่ 10 คน ขึ้นไป ได้ทุกเรียนทั้งหมด 3 ห้องคือ ห้อง ม.2/11 จำนวน 10 คน ห้อง ม.2/12 จำนวน 13 คน และห้อง ม.2/14 จำนวน 12 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็น 2 ห้อง คือ ห้อง ม.2/12 และ ห้อง ม.2/14 แล้ว ผู้วิจัยจึงสอบถามความสมัครใจนักเรียนเข้าร่วมการทดลอง ปรากฏมีนักเรียนสมัครใจเกิน 10 คน จึงสุ่มมาห้องละ 10 คน

2.4 สุ่มห้องเรียนอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง คือ ห้อง 2/12 และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง คือห้อง 2/14 ห้องละ 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบประเมินความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
2. แบบบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
3. ใบปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
4. ใบปรแกรมการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

1.1 ศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

1.2 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย เกี่ยวกับความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

1.3 ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม และนำข้อมูลที่เกิดขึ้นได้รวมกับข้อมูลจากข้อ 1.1 และ 1.2 มาสร้างแบบประเมินความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม แล้วนำแบบประเมินความร่วมมือในการทำงานกลุ่มไปให้อาจารย์ผู้สอนวิชา

ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 คน ให้จัดลำดับความสำคัญของพฤติกรรมความ
สำคัญของพฤติกรรมความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

1.4 นำคำตอบที่ได้มาจัดลำดับความถี่จากมากไปน้อย แล้วคัดเลือกเฉพาะ
ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มที่มีความถี่สูง 4 อันดับแรก มาจัดทำแบบประเมินความร่วมมือ
ในการทำงานกลุ่ม (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2. แบบบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

2.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต และบันทึก
พฤติกรรมโดยการสังเกต

2.2 สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับความร่วมมือในการทำงาน
กลุ่ม

2.3 ผู้วิจัย เข้าไปสังเกต ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2/12 และ 2/14 โรงเรียนศรีพฤฒา โดยนั่งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็น
พฤติกรรมของนักเรียนได้ชัดเจน แล้วจดบันทึกพฤติกรรมที่สังเกตได้

2.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากข้อ 2.1-2.3 และแบบประเมินความร่วมมือ
ในการทำงานกลุ่ม มาสร้างแบบบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม แล้วนำไปให้ผู้ทรง-
คุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ทาสิตะพันธุ์ ผู้ช่วย-
ศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร และอาจารย์ไพศาล อ้นประเสริฐ ตรวจสอบแล้วนำไป
ปรับปรุงแก้ไข

2.5 ผู้วิจัยนำแบบบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว
ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา จำนวน 10 คน ที่เม้าท์
กลุ่มตัวอย่าง ก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

ลักษณะของแบบบันทึกพฤติกรรม

แบบบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม เป็นแบบบันทึกที่ได้มาจากการสังเกต
ตามช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมเกิดขึ้นในช่วงเรียนภาษาไทย ขณะที่ครูให้ทำงานจัดระเบียบ

พฤติกรรมครั้งละ 10 ช่วง ช่วงละ 4 นาที สังเกตนักเรียนคนละ 30 วินาที แล้วพัก 1 นาที ในแต่ละช่วง (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

การให้คะแนน

1. ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกเกิดขึ้นในช่วง เวลาของการสังเกตให้เขียนเพียง 1 ครั้ง โดยเขียนเลข 1 ลงในแบบบันทึกพฤติกรรม ตามช่วง เวลาที่เกิดขึ้น
2. ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการไม่เกิดขึ้นในช่วง เวลาของการสังเกตให้เขียนเลข 0 ลงในแบบบันทึกพฤติกรรม ตามช่วงเวลานั้น (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

3. โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

3.1 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม และกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ จากทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดเป็นเนื้อหา สำหรับสร้างโปรแกรมการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

3.2 สร้างโปรแกรมการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งโปรแกรมการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ จะประกอบด้วยสถานการณ์และบทบาทที่เกี่ยวกับความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

ขั้นตอนในการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ แต่ละขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการวางแผนแก้ปัญหา มี 3 ขั้นตอน

ก. วิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ครูกำหนดขอบเขตของปัญหาโดยเน้นจุดที่ต้องการให้ผู้เรียนแก้ปัญหา

ข. กำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหา ครูกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลของปัญหา

ค. หาวิธีการแก้ปัญหา และวางแผน แก้ปัญหา โดยทำตารางแผนปฏิบัติการหาวิธีแก้ปัญหา

ขั้นที่ 2 ขั้นลงมือแก้ปัญหา ตามแผนที่วางไว้ในตารางแผนปฏิบัติงาน ผู้เรียนดำเนินการตามขั้นตอนวางแผนแก้ปัญหา

- ก. สมาชิกของกลุ่มดำเนินการแก้ปัญหา ตามวิธีที่วางแผนไว้
- ข. ปรึกษาหารือถึงวิธีการแก้ปัญหา ด้วยวิธีเทคนิคการระดมพลังสมองและแผนภูมิ ก้างปลา

ขั้นที่ 3 ขั้นการตรวจสอบและประเมินผลในแต่ละขั้นตอนและเมื่อเสร็จสิ้นทุกขั้นตอนเพื่อดูว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

ผู้เรียนสรุปการทำงานกลุ่มร่วมกัน

- ก. ก่อนทำกิจกรรมกลุ่ม ตั้งเป้าหมายไว้เท่าใด
- ข. หลังทำกิจกรรมกลุ่ม ได้ผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เพียงใด
- ค. การทำกิจกรรมกลุ่ม ในครั้งนี้บรรลุผลตามเป้าหมายเป็นที่น่าสนใจ

การตรวจสอบและประเมินผลด้วยเทคนิคการระดมพลังสมอง และการทำงานเป็นทีม

ขั้นที่ 4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข ภายหลังตรวจสอบและประเมินผลแล้วไม่ได้ผลตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยสมาชิกช่วยกันระดมพลังสมอง แล้วหามาตรฐานการทำงานต่อไป

ครูกำหนดให้ผู้เรียน ตรวจสอบถึงปัญหาทางกลุ่มดำเนินการแก้ปัญหา ตามแผนด้วยการระดมพลังสมอง และเทคนิคทางสถิติ โดยคำนึงถึงประโยชน์จากกิจกรรมปัญหา และอุปสรรค ผลของการทำกิจกรรมกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง

สรุปเป็นขั้นตอนใหญ่ที่ใช้ในการสร้างโปรแกรม คือขั้นการวางแผนแก้ปัญหา ขั้นลงมือแก้ปัญหตามแผนที่วางไว้ในตารางแผนปฏิบัติงาน ขั้นการตรวจสอบ และประเมินผล และขั้นปรับปรุงแก้ไขหลังการสอบและประเมินผลแล้ว

3.3 นำโปรแกรมการใช้กิจกรรม กลุ่มสร้างคุณภาพที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงษ์ประยูร และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ตรวจสอบโปรแกรมการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพมีความสอดคล้องระหว่างความหมายและเนื้อหาตามสถานการณ์

3.4 นำโปรแกรมที่สร้างไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา ที่นำเขกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านความเหมาะสมของสถานการณ์ ตลอดจนวิธีการและระยะเวลาที่ใช้กิจกรรม เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น และเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ ใช้กับกลุ่มทดลองโดยทดลองทั้งสิ้น 12 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือ วันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 14.40-15.30 น. ตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2536 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2537 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

4. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

มีลำดับขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความสามารถในการทำงานกลุ่มจากทฤษฎีเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาสำหรับสร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

4.2 สร้างโปรแกรม การสอนแบบปกติ ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าซึ่งมีเนื้อหา และจุดมุ่งหมาย เช่นเดียวกับกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

ขั้นตอนการสอน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ครูและนักเรียนสนทนากันเพื่อนำเข้าสู่เรื่องที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูบรรยายเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป ครูให้นักเรียน สรุป และครูสรุปเพิ่มเติม

4.3 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติที่สร้างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ตรวจสอบ โปรแกรมการสอนมีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการสอนกับจุดมุ่งหมาย

4.4 นำโปรแกรมที่สร้างไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา ที่ไม่ใช่มูลนิธิอย่างจำนวน 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องงานด้านความเหมาะสมของเนื้อหา การสอน ขั้นตอนการสอน และระยะเวลาที่ใช้การสอน เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นและเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการสอนปกติใช้กับกลุ่มควบคุม โดยมีการสอนทั้งสิ้น 12 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือวันพุธ และวันศุกร์ เวลา 14.40-15.30 ตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2536 ถึงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2537 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

การเตรียมการก่อนทดลอง

1. เลือกผู้ช่วยวิจัย และครูผู้ร่วมทดลอง โดยมีหลักในการเลือกผู้ช่วยวิจัยและครูผู้ร่วมทดลอง ดังนี้คือ ผู้ช่วยวิจัยเป็นครูแนะแนว และครูผู้ร่วมการทดลองเป็นครูสอนวิชาภาษาไทยที่มีประสบการณ์การสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และขณะนั้นกำลังสอนนักเรียน ห้อง ม.2/12 และห้อง ม.2/14 เมื่อผู้วิจัยได้ผู้ช่วยวิจัยและครูผู้ร่วมการทดลองแล้วจึงชี้แจงให้ผู้ช่วยวิจัยและครูผู้ร่วมการทดลองทั้งสองคน ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการทดลอง และสิ่งที่ผู้ช่วยวิจัยและครูผู้ร่วมทดลองจะต้องกระทำ
2. การฝึกผู้ช่วยวิจัย เป็นการฝึกให้สังเกตตลอดเวลาการทดลอง โดยให้เข้าเฝ้านิยามศัพท์เฉพาะ พฤติกรรมที่จะสังเกต และการใช้แบบบันทึกการสังเกต
3. การขอความร่วมมือจากครูผู้ร่วมการทดลองในวิชาภาษาไทย โดยขอให้อำนาจงานกลุ่มทุกครั้งให้ผู้วิจัยเข้าไปสังเกต ตลอดการทดลอง

ขั้นตอนการสังเกตพฤติกรรม

1. ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยหาความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัย ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม และแบบบันทึกการสังเกตให้เข้าใจตรงกันและใช้ได้ถูกต้อง โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกสังเกต บันทึกพฤติกรรม และหาสัมประสิทธิ์ความ

สอดคล้องก่อนเริ่มทำการทดลองเป็นเวลา 2 สัปดาห์ จนได้สัมประสิทธิ์ความสอดคล้องตั้งแต่ .80 ขึ้นไป

2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าไปสังเกตนักเรียนในห้องเรียนวิชาภาษาไทย โดยนั่งอยู่ตามตำแหน่งที่มองเห็นพฤติกรรมของนักเรียนและได้ยินเสียงชัดเจน และไม่ให้นักเรียนเห็นแบบบันทึกพฤติกรรม

3. ผู้วิจัยเลือกการสังเกตแบบช่วงเวลา (Time Sampling) โดยสังเกตนักเรียนวิชาภาษาไทย ใช้เวลาสังเกตครั้งละ 50 นาที แบ่งการสังเกตออกเป็นช่วง รวม 10 ช่วง ช่วงละ 4 นาที สังเกตนักเรียนคนละ 30 วินาที พัก 1 นาที ในแต่ละช่วง

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตใช้สัมประสิทธิ์ความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต 2 คน ซึ่งมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไป จึงถือว่าการสังเกตนั้นเชื่อถือได้ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2527 : 45-50) สูตรในการคำนวณมีดังนี้

$$\text{ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง} = \frac{\text{จำนวนช่วงเวลาที่บันทึกตรงกัน}}{\text{จำนวนช่วงเวลาที่บันทึกตรงกัน} + \text{จำนวนช่วงเวลาที่บันทึกต่างกัน}}$$

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกสังเกต และบันทึกความร่วมมือในการทำงานของกลุ่มนักเรียน เพื่อหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตก่อนการทดลองทุกครั้ง

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

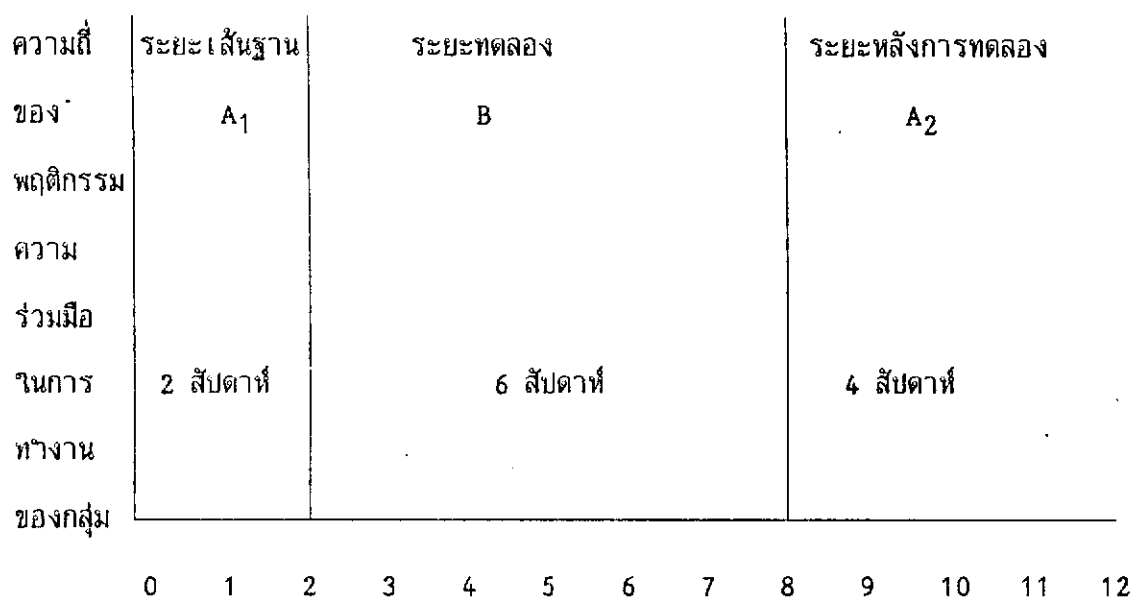
การทดลองครั้งนี้ เป็นการทดลองแบบสลับกัน (A B A Reversal Design) (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 217-218) แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะเส้นฐานพฤติกรรม (A₁) ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกความร่วมมือในการทำงานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในสภาพ

การสอนแบบปกติ เมื่อหมดเวลาสังเกตแต่ละครั้ง ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ระยะที่ 2 ระยะทดลอง (B) ใช้เวลา 6 สัปดาห์ ผู้วิจัยใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพกับกลุ่มทดลอง และใช้การสอนแบบปกติกับกลุ่มควบคุม

ระยะที่ 3 ระยะหลังการทดลอง (A₂) ใช้เวลา 4 สัปดาห์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือช่วงหลังการทดลอง 2 สัปดาห์ และช่วงศึกษาความคงทนของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มอีก 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกต และบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ในสภาพการเรียนการสอนปกติ

ภาพประกอบ 6 ภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

วิธีการดำเนินการทดลอง

1. ระยะเส้นฐานพฤติกรรม (A_1) เริ่มสัปดาห์ที่ 1.2 ใช้เวลาทั้งหมด 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกต และบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ของกลุ่มทดลองในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 10.10-11.00 น. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกต และบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ของกลุ่มควบคุมในวันพุธ และวันศุกร์ เวลา 10.10-11.00 น. ในสภาพการเรียนการสอนปกติในวิชาภาษาไทยใช้เวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เริ่มตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2536 ถึงวันที่ 24 ธันวาคม 2536 ในแต่ละครั้งจะแบ่งการสังเกตออกเป็น 10 ช่วง ช่วงละ 4 นาที พัก 1 นาที ในแต่ละช่วงเมื่อหมดเวลาการสังเกตแต่ละครั้ง ผู้วิจัยนำผลการบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องกับผู้ช่วยวิจัย และบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละคนไว้ โดยระยะนี้ยังไม่มีกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพและการสอนแบบปกติแก่ผู้รับการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม โดยได้ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากับ .90 และ .86 ตามลำดับ

2. ระยะทดลอง (B) เริ่มทำการทดลองสัปดาห์ที่ 3-8 รวม 6 สัปดาห์ ดำเนินการทดลอง โดยใช้โปรแกรมการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพกับกลุ่มทดลอง และโปรแกรมการสอนแบบปกติ กับกลุ่มควบคุมหลังเลิกเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กลุ่มทดลองใช้โปรแกรมใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๗ ละ 2 ครั้ง ๗ ละ 50 นาที ในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 14.40-15.30 น. เริ่มตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม 2536 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2537 โดยค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ .90

2.2 กลุ่มควบคุมใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติ จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๗ ละ 2 ครั้ง ๗ 50 นาที ในวันพุธ และวันศุกร์ เวลา 14.40-15.30 น. เริ่มตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2536 ถึงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2537 โดยค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ .89

3. ระยะหลังการทดลอง (A_2) เริ่มสัปดาห์ที่ 9-12 รวม 4 สัปดาห์แบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงติดตามผลหลังการทดลอง (สัปดาห์ที่ 9-10) เริ่มตั้งแต่วันที่ 7

กุมภาพันธ์ 2537 ถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2537 และช่วงศึกษาความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของทั้งสองกลุ่ม คือกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม (สัปดาห์ที่ 11-12) เริ่มตั้งแต่วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2537 ถึงวันที่ 4 มีนาคม 2537 โดยกลุ่มทดลอง ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย สังเกต และบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี ส่วนกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกต และบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในวันพุธและวันศุกร์ ในสภาพการเรียนการสอนปกติในวิชาภาษาไทย การสังเกตแบ่งเป็น 2 ช่วง ช่วงละ 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เมื่อหมดการสังเกตแต่ละครั้งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องแล้วจัดการบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของผู้ทดลองแต่ละคนไว้ โดยดัชนีความเชื่อมั่นในช่วงหลังการทดลองและศึกษาความคงทนของทั้ง 2 กลุ่มคือ .89 และ .90 ตามลำดับ เพื่อนำไปวิเคราะห์และเขียนกราฟแสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

วิธีจันทระทำกับข้อมูล

หลังจากได้คะแนนการสังเกตแล้วนำมาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์คะแนนความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
2. วิเคราะห์คะแนนความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการใช้การสอนแบบปกติ
3. วิเคราะห์ผลต่างของคะแนนความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ กับการสอนแบบปกติ
4. ใช้คะแนนของแต่ละคนเขียนกราฟ เพื่อดูความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนตั้งแต่ระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง จนถึงระยะหลังการทดลอง และระยะศึกษาความคงทน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 หาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 146)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทนคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทนคะแนนรวมของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

N แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.

2531:151)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทนผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบคะแนนความร่วมมือในการทำงานกลุ่มก่อนและหลังของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยให้ t-test ซึ่งคำนวณจากข้อมูลที่มีความสัมพันธ์ต่อกันแบบ Dependent (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 87)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

โดยมี $df = N - 1$

เมื่อ t แทนค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา

D แทนความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N แทนจำนวนคู่ของนักเรียน

df แทนขั้นแห่งความอิสระ

$\sum D$ แทนผลรวมของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

$\sum D^2$ แทนผลรวมของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่ยกกำลังสอง

2.2 เปรียบเทียบคะแนนความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร t-test ซึ่งคำนวณจากข้อมูลที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน Independent (ส่วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2528 : 84)

$$t = \frac{X_1 - X_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

โดยมี $df = n_1 + n_2 - 2$

เมื่อ t แทนค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา

X_1 แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

X_2 แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

N_1 แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

N_2 แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2 แทนค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 แทนค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

df แทนชั้นแห่งความอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าวิกฤตที่ใช้ในการพิจารณาของการแจกแจงแบบที

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและ - หลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

ตาราง 1 เปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและ
หลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S	t
ก่อนทดลอง	10	59.4	12.77	15.0**
หลังทดลอง	10	99.0	10.82	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 ปรากฏว่า ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลอง
ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 นั่นคือ การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพทำให้นักเรียนมีความร่วมมือใน
การทำงานกลุ่มสูงขึ้น

2. เปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ

ตาราง 2 เปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มควบคุม	N	$\bar{X}$	S	t
ก่อนทดลอง	10	57.8	17.52	6.0**
หลังทดลอง	10	80.0	13.49	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ปรากฏว่า ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือการสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้น

3. เปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกิจกรรม
กลุ่มสร้างคุณภาพกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

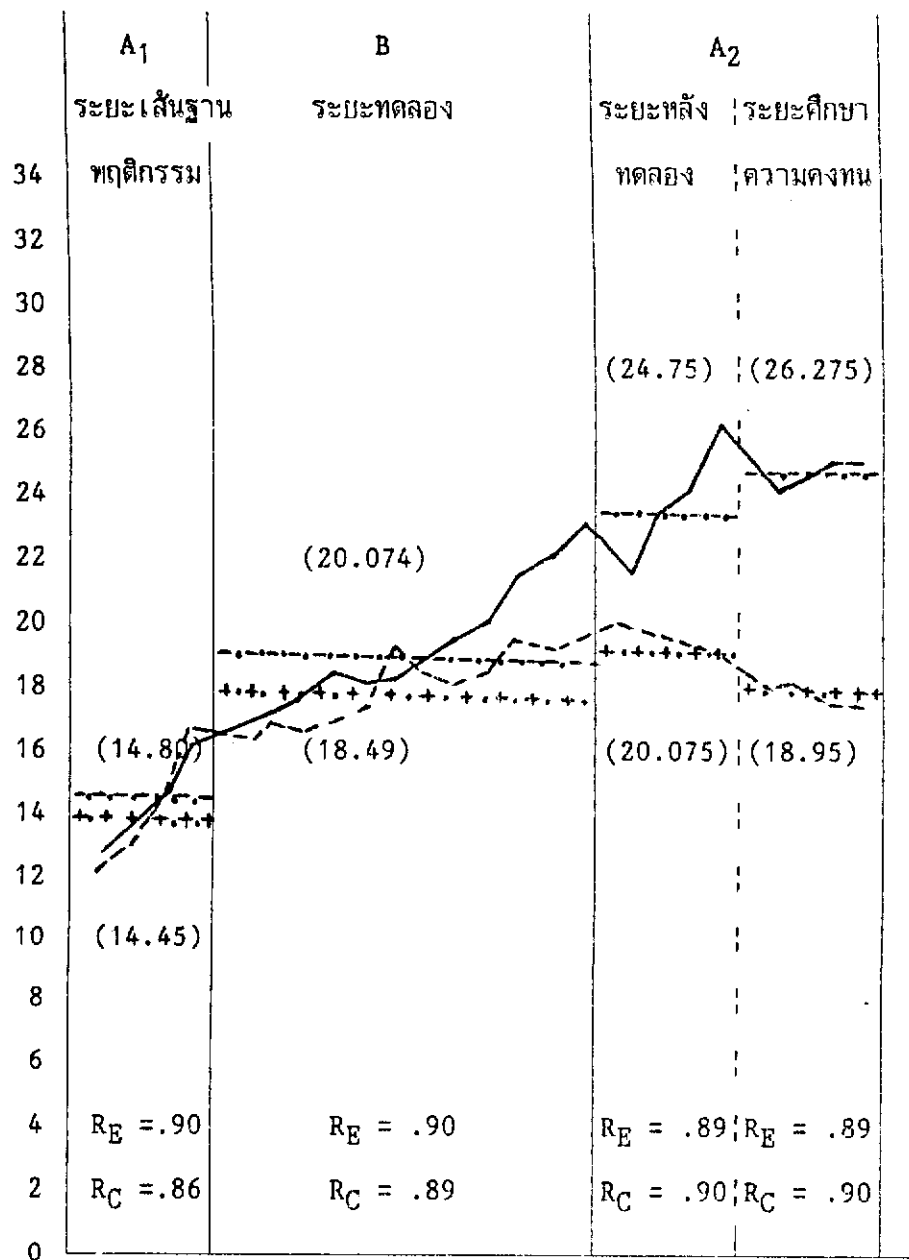
ตาราง 3 เปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
สร้างคุณภาพกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S	t
กลุ่มทดลอง	10	99.0	8.25	4.0**
กลุ่มควบคุม	10	80.0	11.35	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพทำให้นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงกว่าการสอนแบบปกติ

ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 สัปดาห์

— ค่าเฉลี่ยของความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลองในแต่ละสัปดาห์

---- ค่าเฉลี่ยของความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละสัปดาห์

-.-. ค่าเฉลี่ยของความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลองในแต่ละช่วง

+..+ ค่าเฉลี่ยของความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วง

R_E ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยกลุ่มทดลอง

R_C ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยกลุ่มควบคุม

ภาพประกอบ 7 ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตลอด 3 ระยะ

จากภาพประกอบ จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลอง (การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ) ในระยะเส้นฐานและระยะทดลองสูงขึ้นจาก 14.80 เป็น 20.074 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในระยะหลังทดลองเพิ่มเป็น 24.75 และในระยะศึกษาความคงทนเพิ่มขึ้นเป็น 26.275 แสดงว่า การใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพทำให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในกลุ่มทดลองสูงขึ้น

สำหรับกลุ่มควบคุม (การสอนแบบปกติ) ค่าเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนในระยะเส้นฐานในระยะทดลองสูงขึ้นจาก 14.45 เป็น 18.49 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนในระยะหลังทดลอง - เพิ่มขึ้นเป็น 20.075 และลดลงเป็น 18.95 ในระยะศึกษาความคงทน

เมื่อเปรียบเทียบเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ปรากฏว่าในระยะเส้นฐานทั้ง 2 กลุ่ม มีค่าเฉลี่ยความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเท่ากัน แต่เมื่อถึงระยะทดลอง ค่าเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของกลุ่มทดลองสูงกว่าของกลุ่มควบคุม เมื่อถึงระยะหลังทดลองค่าเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม เพิ่มขึ้นทั้ง 2 กลุ่ม และในระยะศึกษาความคงทน ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงขึ้น และกลุ่มควบคุมต่ำลง อย่างไรก็ตามค่าเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนในกลุ่มทดลอง เพิ่มสูงกว่ากลุ่มควบคุมในทุกระยะการทดลอง

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
2. นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มต่ำ ซึ่งได้จากการประเมินของครูสอนวิชาภาษาไทยและจากการสังเกตของผู้วิจัย จำนวน 165 คน
2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มต่ำ ซึ่งได้จากการประเมินของครูสอนวิชา

ภาษาไทย และจากการสังเกตของผู้วิจัย จำนวน 20 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

การดำเนินการทดลอง

1. ระยะเส้นฐานพฤติกรรม (A_1) เริ่มสัปดาห์ที่ 1,2 ใช้เวลาทั้งหมด 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของกลุ่มทดลอง ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 10.10 - 11.00 น. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของกลุ่มควบคุมในวันพุธและวันศุกร์ เวลา 10.00 - 11.00 น. ในสภาพการเรียนการสอนปกติในวิชาภาษาไทย ใช้เวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เริ่มตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2536 ถึงวันที่ 24 ธันวาคม 2536 ในแต่ละครั้งจะแบ่งการสังเกตออกเป็น 10 ช่วง ช่วงละ 4 นาทีพัก 1 นาที ในแต่ละช่วงเมื่อหมดเวลาการสังเกตแต่ละครั้ง ผู้วิจัยนำผลการบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มมาหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องกับผู้ช่วยวิจัย และบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละคนไว้ โดยระยะนี้ยังไม่ใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพและการสอนแบบปกติแก่ผู้รับการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม โดยค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ .90 และ .86 ตามลำดับ

2. ระยะทดลอง (B) เริ่มทำการทดลองสัปดาห์ที่ 3-8 รวม 6 สัปดาห์

ดำเนินการทดลอง โดยใช้โปรแกรมการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพกับกลุ่มทดลองและโปรแกรมการสอนแบบปกติ กับกลุ่มควบคุมหลังเลิกเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กลุ่มทดลองใช้โปรแกรมการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 14.40-15.30 น. เริ่มตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม 2536 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2537 โดยค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต เท่ากับ .90

2.2 กลุ่มควบคุมใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติ จำนวน 12 ครั้ง เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันพุธ และวันศุกร์ เวลา 14.40-

15.30 น. เริ่มตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2536 ถึงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2537 โดยค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต เท่ากับ .89

3. ระยะหลังการทดลอง (A_2) เริ่มสัปดาห์ที่ 9-12 รวม 4 สัปดาห์ แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงหลังทดลอง (สัปดาห์ที่ 9-10) เริ่มตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2537 ถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2537 และช่วงศึกษาความคงทนของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม (สัปดาห์ที่ 11-12) เริ่มตั้งแต่วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2537 ถึงวันที่ 4 มีนาคม 2537 โดยกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี ส่วนกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกต และบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในวันพุธ และวันศุกร์ ในสภาพการเรียนการสอนแบบปกติ ในวิชาภาษาไทย การสังเกตแบ่งเป็น 2 ช่วง ช่วงละ 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เมื่อหมดการสังเกตแต่ละครั้ง ผู้วิจัยนำผลการบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่มมาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง โดยค่าดัชนีความเชื่อมั่นในช่วงหลังทดลองและศึกษาความคงทนของทั้ง 2 กลุ่มคือ .89 และ .90 ตามลำดับ เพื่อนำไปวิเคราะห์ และเขียนกราฟแสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ โดยใช้ t-test แบบ Dependent
2. เปรียบเทียบความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ โดยใช้ t-test แบบ Dependent
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพและหลังการสอนแบบปกติ โดยใช้ t-test แบบ Independent

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าสรุปผลดังนี้

1. นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพที่มีต่อความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร พบว่า

1. นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้นหลังจากได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 แสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพเป็นวิธีหนึ่ง yang ช่วยพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลัดดา แซ่ป้ง (2530 ; 62) ที่ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพเพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า นักเรียนที่ได้ใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนลดลงมากกว่าการสอนปกติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มงคล จันทรภิบาล (2531 ; 72) ที่ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพกับการสอนแบบปกติ พบว่าการพัฒนาการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นของนักเรียนสูงขึ้นหลังการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

ดังนั้นพอสรุปได้ว่า การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ สามารถพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม ดังคำกล่าวของ พรพรรณราย ทรัพย์ประภา (2529 ; 32) ว่าการทำงานในปัจจุบันนิยมหันมาเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมากกว่าการทำงานคนเดียว กลุ่มสร้างคุณภาพเป็นวิธีการที่คนทำงานอยู่ภายในหน่วยงานเดียวกันมาร่วมกัน เพื่อศึกษาและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทำงาน ทำด้วยความเต็มใจ ช่วยกันคิด ช่วยสร้างสรรค์ สามัคคี ความรัก ความเข้าใจในระหว่างกันและกันให้เกิดขึ้น ซึ่งจะส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้น

2. นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบ - ปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบปกติเป็นวิธีการหนึ่งช่วยพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้น - มัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับคำกล่าวของ นันทา ธรรมมุศย์ (2527 ; 202) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความร่วมมือและการแข่งขันในห้องเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่าถ้าเป็นการแก้ปัญหาคำว่าให้นักเรียนร่วมมือกันทำงาน ไม่ควรให้แข่งขันกัน และการร่วมมือกันทำงานจะมีลักษณะเป็นมิตรมากกว่า มีความปลอดภัยมากกว่า ตั้งใจทำงาน และพร้อมที่จะทำงานตามคำสั่งสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล จันทร์ภิบาล (2531 ; 69) ศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพกับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้แบบการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ มีความสามารถในการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นสูงขึ้นกว่าเดิม

จากผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบปกติเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนให้สูงขึ้นกว่าเดิม ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดลองด้วยตนเองทั้งสองกลุ่มซึ่งในกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนแบบปกติพบว่า ในครั้งแรกบรรยากาศเต็มไปด้วยความร่วมมือ สนุกสนาน และเป็นกันเอง มีการถามหาชักถามมาครั้งต่อ ๆ มาผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการสนทนา ชักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนในครั้งนั้น ๆ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น ซึ่งในช่วงแรก ๆ ของการสอนแบบปกติพบว่านักเรียนไม่ค่อยกล้าแสดงออก จึงเริ่มต้นโดยการตั้งคำถามให้นักเรียนตอบก็พบว่านักเรียน

เริ่มที่จะซักถาม และแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง เมื่อถึงครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการสรุปผลการทดลอง ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนแบบปกติ เรื่องความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าได้รับความรู้แล้วสามารถนำไปปฏิบัติในการเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบปกติ จึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้น

3. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 สอดคล้องกับการศึกษาของ ลัดดา แซ่ป้ง (2530 : 61) ที่ศึกษาถึงการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพเพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนกลุ่มที่ได้ใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนลดลงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรัญญา อีระธรรมากร (2528 : 69-70) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่มควบคุมคุณภาพในการแก้ปัญหาระเบียบวินัยในชั้นเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมปฏิบัติการณ์และไม่ได้รับการฝึกอบรมปฏิบัติการณ์กิจกรรมกลุ่มควบคุมคุณภาพ ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมปฏิบัติการณ์กิจกรรมกลุ่มควบคุมคุณภาพมีพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยลดลงมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมปฏิบัติการณ์กิจกรรมกลุ่มควบคุมคุณภาพ

จากการสังเกตซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ทดลองสอนด้วยตนเองทั้งกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพและการสอนแบบปกติ พบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมการเรียนที่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างคุณภาพทำให้นักเรียนร่วมกันคิด บริक्षाหาหรือเนื้อหาที่กลุ่มกำหนด เป็นการทำงานตามความสนใจของกลุ่ม และมีการปฏิบัติจริงให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการโปรแกรมในครั้งนี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าจะสามารถนำไปปฏิบัติในการเรียนให้เกิดผลสำเร็จ แล้วนำไปขยายผลกับเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป สำหรับนักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ ซึ่งสถานการณ์การเรียนการสอนใช้วิธีการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ มีการซักถามแสดงความคิดเห็นบ้าง นักเรียนจะมีความกระตือรือร้นในช่วงแรก ๆ พอถึงช่วงหลังนักเรียนมีความกระตือรือร้นลดน้อยลง

ผลการศึกษาค้างนี้พบว่า การใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพเป็นวิธีหนึ่งที่จะพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่มให้สูงขึ้น เพราะกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพทำให้นักเรียนได้มีโอกาสร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มด้วยความสมัครใจ มีความรับผิดชอบต่องานที่กลุ่มมอบหมาย มีความเสียสละมองเห็นความสำคัญของตนเอง รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีม สร้างความไว้วางใจในกลุ่ม ยอมรับความสามารถและคุณค่าของผู้อื่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การศึกษาค้างนี้แสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพและการสอนแบบปกติสามารถพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่มได้ ซึ่งเป็นแนวทางให้ครูแนะแนะและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้พัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรนำเอากิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพไปทดลองใช้กับการพัฒนางานด้านต่างๆ เช่น การจัดกิจกรรมอิสระ กิจกรรมนักเรียน งานปกครอง
- 2.2 ควรมีการนำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพไปพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่มกับนักเรียนระดับอื่น ๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

บรรณานุกรม

- กล้าหาญ วรพุทธพร. กลุ่มสร้างคุณภาพ. กรุงเทพฯ : เอเชียเพรส, 2528.
- กิตติมา ปรีดีติลล. "กลุ่มสร้างคุณภาพ," สารานุกรมศึกษาศาสตร์. 2 : 53-58 ; ตุลาคม-ธันวาคม 2528.
- เกษม ศิริสัมพันธ์. "เจาะลึกหลักสูตรมัธยมศึกษา และปรับปรุงให้รับกับสภาพสังคม," มติชนรายวัน. 8 สิงหาคม 2530.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. "คุณประโยชน์ของการศึกษาไทย," วิจัยสนเทศ. 6 (68) : 1-6 ; มกราคม 2529.
- ชัยพร วิชชาวุธ. "การนำ QCC circle มาใช้ในโรงเรียน," วารสารครุศาสตร์. 2 : 68-84 ; ตุลาคม-ธันวาคม 2526.
- กิตติมา แหม่มณี, น้อมศรี เกศ และวรสุดา บุญยไวโรจน์. การพัฒนารูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เล่ม 1. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- กิตติมา แหม่มณี และคนอื่น ๆ. กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- นันทา ธรรมบุศย์. ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี, 2527.
- บุญทัน ดอกไธสง. "การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน," นิตยสารการทำงาน. 2 : 7-14 ; พฤศจิกายน 2525.
- ประวิทย์ จงวิศาล และวิจิตรวาท จงวิศาล. คู่มือการทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2527.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์, 2530.
- _____. การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2527. อัดสำเนา.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. มนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2527.
- พรรณราย ทรัพย์ประภา. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.

พวงแก้ว เนตรโอภาสรักษ์. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความร่วมมือในการอภิปรายกลุ่มของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลานแหลม จังหวัดนครปฐม.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2531.

มงคล จันทร์ภิบาล การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพกับการสอนปกติ. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

มานิช เขียวชาญ. ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือต่อกลุ่มนักเรียนที่อาศัยในแหล่งแออัด และที่อาศัยในแหล่งที่ไม่แออัด. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.

รัชนี พรธพานิษ. การบริหารระบบกลุ่มคุณภาพ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์ พริ้นติ้ง, 2530.

ลัดดา แซ่บั้ง. การใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพเพื่อลดพฤติกรรมมาไม่ถึงใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2528.

วรัญญา อีระธรรมากร. ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มควบคุมคุณภาพในการแก้ปัญหาระเบียบวินัยในชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

วิจิตร อาวะกุล. เทคนิคมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิษเนต, 2525.

_____. เทคนิคมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเอส, 2528.

วีระ พังรักษ์. การศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการทดลองหากิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภา, 2525.

_____. หลักการของหลักสูตรประถมศึกษา และมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2533.

สุรศักดิ์ หลาบลาลา. "การจัดกลุ่มนักเรียนในการเรียนแบบร่วมมือ." สารพัฒนาหลักสูตร.
96 : 32-31 ; มีนาคม 2533.

สุวกิจ ศรีปัดดา. การแบ่งความรับผิดชอบและการจัดสรรสิ่งจูงใจในการทำงานกลุ่ม.
ปริญญาโท คศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2528. อัดสำเนา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. "แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ.
2535-2539," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 25(3) : 33-52 ; กุมภาพันธ์-
มีนาคม 2534.

อุทัย บุญประเสริฐ. "คิวซีเซอร์เคิล, กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพ,"
คู่มือบริหารการประถมศึกษาจังหวัด เล่ม 5. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ-
การการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.

Kerlinger, Fred N. Foundations of Behavior Research. New York :
Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1964.

Littell, Monte Ralph. "Impact of a Modified Quality Circle Approach
in the Clark County School District," Dissertation Abstracts
International. 44(10) : 2942-A, April, 1984.

Lindgren, Henry C. An Introduction to Social Psychology. New York :
John Willey and Sons, 1969.

Rogers-Warren, Ann. and Donald M. Bear. "Correspondence Between
Saying and Doing : Teaching Children to Share and Praise,"
Journal of Applied Behavior Analysis. 9 : 335-354, 1976.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. แบบประเมินพฤติกรรมความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
2. แบบบันทึกพฤติกรรมความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

แบบประเมินพฤติกรรมความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

ผู้ประเมิน.....

เป็นอาจารย์สอนวิชาภาษาไทย ชั้น ม.2/.....

คำชี้แจง

ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่กลุ่มกำหนด ได้แก่

1. การแสดงความคิดเห็น ได้แก่ พุดแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะเวลาเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และพูดได้ตรงประเด็น
2. การรับฟังและยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่ ฟัง มองตามผู้พูด ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย และพยักหน้ารับ
3. การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ ไม่ล่าช้าทำให้ผู้อื่นเสียหาย ได้แก่ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายทันทีโดยไม่พูดไม่คุย หรือนำสิ่งของอื่นขึ้นมาในเวลาทำงาน ทำงานอย่างต่อเนื่องจนสำเร็จโดยไม่ลุกจากที่นั่งหรือไม่พูดคุยเรื่องอื่นจนทำงานเสร็จ
4. การช่วยเหลือทางกาย และทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น ได้แก่ เตือนให้เพื่อนทำงาน แบ่ง และหยิบสิ่งของมาให้เพื่อน และยื่นหรือพูดชมเชยให้กำลังใจในขณะเพื่อนทำงาน

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ เพื่อระบุให้เห็นความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละด้านในช่องที่มีพฤติกรรมแต่ละด้านกำกับอยู่แล้ว ความหมายแต่ละด้านมีดังนี้

- 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรม มากที่สุด
- 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรม มาก
- 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรม ปานกลาง
- 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรม น้อย
- 1 หมายถึง แสดงพฤติกรรม น้อยที่สุด

นักเรียน	ชื่อ-นามสกุล	พฤติกรรม	ความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น				
			5	4	3	2	1
		3.3 ทำงานอย่างต่อเนื่องจนสำเร็จโดยไม่ลุกจากที่นั่งหรือไม่พูดคุยเรื่องอื่นจนทำงานเสร็จ					
		4. การช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น					
		4.1 เตือนให้เพื่อนทำงาน					
		4.2 แบ่งสิ่งของให้เพื่อน					
		4.3 หยิบสิ่งของให้เพื่อน					
		4.4 อ้อมหรือพูดชมเชยให้กำลังใจในขณะเพื่อนทำงาน					
		รวม					

ภาคผนวก ข

1. โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ (ใช้กับกลุ่มทดลอง)
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ (ใช้กับกลุ่มควบคุม)

โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1.	ปฐมนิเทศและ ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับกิจกรรม กลุ่มสร้างคุณภาพ	1. เพื่อเป็นการสร้างความ ความคุ้นเคยระหว่าง ครูกับนักเรียน และ ระหว่างนักเรียนด้วย กัน 2. เพื่อให้นักเรียนรู้ ประโยชน์ของการเข้า ร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้าง คุณภาพ	1. ครูแนะนำตัวและให้นักเรียน ทา- กิจกรรมดังต่อไปนี้ 1.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม "จานเด็ด" โดยชี้แจงว่าอาหาร หลายชนิดที่คนทั่วไปนิยมรับประทาน คู่กัน 1.2 ครูแจกบัตรค่านักเรียน คนละ 1 แผ่นให้นักเรียนจับคู่กันตาม ที่กำหนดดังนี้ 1.2.1 ไก่ย่าง-ส้มตำ 1.2.2 น้ำพริก-ปลาบู 1.2.3 หมูแฮม-ไข่ดาว 1.2.4 ข้าวเหนียว-มะม่วง 1.2.5 ขนมจีน-น้ำยา เมื่อพบคู่แล้วให้ผลัดกันซักถาม เรื่องของเพื่อนคนละ 5 นาที โดย พยายามให้รู้จักกันให้มากที่สุด 1.3 ให้นักเรียนแต่ละคนเล่าราย ละเอียดเกี่ยวกับคู่ของตนที่รวบรวมได้ ให้สมาชิกของกลุ่มฟัง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			1.4 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมปฐมนิเทศ 2. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ที่พบกันครั้งนี้ 3. ครูอธิบาย ความหมาย เทคนิคและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ 4. นัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการพบกันครั้งต่อไป
2.	กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพหรือวงจรเดิม	ให้นักเรียนเรียนรู้ขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ ซึ่งเป็นกระบวนการแก้ปัญหาของสมาชิกในกลุ่ม	1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนถึงประสบการณ์หรือสถานการณ์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ 2. ครูอธิบายถึงขั้นตอนของการทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ มี 4 ขั้นตอน 2.1 ขั้นวางแผนแก้ปัญหา ได้แก่ 2.1.1 กำหนดปัญหา 2.1.2 การระดมพลังสมองเพื่อหาสาเหตุของปัญหา 2.1.3 การระดมพลังสมองเพื่อหาแผนภูมิแก้งปลา 2.1.4 การวางแผนแก้ปัญหา 2.2 ขั้นลงมือแก้ปัญหาตามแผนที่วางไว้ ได้แก่

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
3.	การระดมพลัง สมอง	1. เพื่อฝึกให้นักเรียน ได้เรียนรู้ การระดม พลังสมองและสามารถ ระดมพลังสมองได้	2.2.1 มอบหมายงานที่ได้จาก ขั้นตอนการวางแผน 2.2.2 ประชุมกลุ่มเพื่อหาทาง แก้ปัญหา 2.3 ขั้นการตรวจสอบและประเมินผล ได้แก่ หลังจากปฏิบัติครบระยะเวลาที่ กำหนด มีการประเมินผล เพื่อดูว่าผลการ แก้ปัญหาสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือไม่ 2.4 ขั้นปรับปรุงแก้ไขภายหลังการ ตรวจสอบ ถ้าผลปรากฏบรรลุตามเป้า หมายก็ให้กำหนดวิธีการแก้ปัญหานั้น ๆ แต่ถ้าการแก้ไขปัญหามิบรรลุเป้าหมาย ก็ให้ย้อนกลับไปขึ้นวางแผนใหม่ 3. ครูอธิบายรายละเอียดแต่ละขั้นตอน พร้อมซักถามข้อข้องใจ 4. นัดหมายวัน เวลา สถานที่ ครั้งที่ต่อไป 1. ครูให้นักเรียนเลือกประธานและ เลขานุการของกลุ่ม 2. ครูชี้แจงหน้าที่ของประธานและ เลขานุการ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
		2. เพื่อฝึกให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นของตนให้กลุ่มฟัง	3. ครูตั้งปัญหาถามนักเรียนว่า "ทำไมนักเรียนมาโรงเรียนสาย" ให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันตอบและให้เลขานุการกลุ่มบันทึกคำตอบของสมาชิก หลังจากนั้นให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันจัดหมวดหมู่คำตอบ ครูสรุป 4. ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า การที่นักเรียนช่วยกันคิดหาคำตอบ โดยวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เรียกว่า "การระดมพลังสมอง" 5. ครูอธิบายหลักการระดมพลังสมองเพิ่มเติม 6. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม 7. นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะต่อไป
4.	แผนภูมิแกงปลาเพื่อหาสาเหตุของปัญหา	เพื่อฝึกให้นักเรียนหาแผนภูมิแกงปลา ซึ่งแสดงถึงสาเหตุของปัญหาของสมาชิกที่สมาชิกร่วมกันกำหนดได้แล้ว	1. ครูอธิบายวิธีเขียนแผนภูมิแกงปลาโดยใช้แผนภูมิประกอบ และรายละเอียดต่างๆ 2. ครูนำปัญหาที่จะศึกษาให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ตามวิธีการ ระดมพลังสมองและการทำแผนภูมิแกงปลา 3. แจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น เพื่อให้นักเรียนเขียนสาเหตุของปัญหาลงในกระดาษที่แจกให้

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
5-7	ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มได้แก่ 1. การแสดงความคิดเห็น 2. การรับฟังและยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ 3. การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ	1. เพื่อให้นักเรียนฝึกการพูด ฟัง และแสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อกลุ่ม 2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 3. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4. ให้นักเรียนแต่ละคนบอกสาเหตุของปัญหาให้เลขาการกลุ่มเขียนลงในกระดาษปอสเตอร์ที่เตรียมไว้แล้วนักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าสาเหตุใดรวมกันเป็นหมวดหมู่ได้บ้าง ต่อจากนั้นจัดหมวดหมู่เสียใหม่ แล้วนำผลเขียนเป็นแผนภูมิแกงปลา 5. นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ครั้งที่ 5-7 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองขั้นที่ 1 ของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพคือขั้นวางแผนแก้ปัญหา ดังนี้ 1.1 ครูสนทนา ชักถาม นักเรียนถึงประสบการณ์หรือสถานการณ์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ 1.2 นักเรียนศึกษาปัญหา หรือสถานการณ์ที่กำหนดไว้ 1.3 นักเรียนร่วมกันกำหนดเป้าหมาย พร้อมทั้งหาวิธีการ โดยใช้เทคนิคการระดมสมอง และการทำแผนภูมิแกงปลา และวางแผนการแก้ปัญหา

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
8.	4. การช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ 1. การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ 2. การช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น	1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 2. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	ผู้วิจัยดำเนินการทดลองขั้นที่ 2 ของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพคือ ขั้นลงมือแก้ปัญหาตามแผนที่วางไว้โดยผู้วิจัยให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ดังนี้ 1. มอบหมายงานที่ได้จากขั้นตอนการวางแผน 2. ประชุมกลุ่มและลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
11.	ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ 1. การแสดงความคิดเห็น	เพื่อให้นักเรียนเข้าใจขั้นตอนของการพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่มโดยกิจกรรมกลุ่มสร้าง	ครูให้นักเรียนดำเนินการแก้ปัญหาโดยใช้ทุกขั้นตอนของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพดังนี้ 1. ขั้นวางแผน ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
	2. การรับฟังและยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ 3. การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ 4. การช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น	คุณภาพครบทั้ง 4 ขั้นตอน	หาวิธีการแก้ปัญหาและวางแผนแก้ปัญหาโดยตารางแผนปฏิบัติงาน 2. ขั้นปฏิบัติ 3. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล 4. ขั้นปรับปรุงแก้ไข
10.	ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มได้แก่ 1. การแสดงความคิดเห็น 2. การรับฟังและยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ	เพื่อรู้จักการวิเคราะห์และประเมินปัญหาได้	ผู้วิจัยดำเนินการทดลองขั้นที่ 3 ของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ คือขั้นตรวจสอบและขั้นประเมินผล โดยผู้วิจัยให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ ดังนี้ 1. ให้นักเรียนทำตารางประเมินผล 2. ให้นักเรียนช่วยกันให้ข้อคิดเห็นเพื่อดูว่าผลการแก้ปัญหาสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
	3. การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ 4. การช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น		
11.	ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มได้แก่ 1. การแสดงความคิดเห็น 2. การรับฟังและยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ 3. การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ	เพื่อให้นักเรียนรู้จักความสามารถของตนเองที่มีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มโดยรู้จักแสดงความคิดเห็น รับฟังและยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะตลอดจนทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจและช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มทั้งกายและใจอย่างกระตือรือร้น	ผู้วิจัยดำเนินการทดลองขั้นที่ 4 ของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพคือขั้นปรับปรุงแก้ไข โดยผู้วิจัยให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้ ให้นักเรียนประเมินผลแล้ว ถ้าปรากฏว่าบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ก็ให้ใช้ปฏิบัติต่อไป แต่ถ้าการแก้ไขปัญหามิบรรลุเป้าหมายก็ให้ย้อนกลับไปวางแผนในขั้นวางแผนใหม่

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
12.	4. การช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น ปัจฉิมนิเทศ	1. ให้นักเรียนบอกถึงสิ่งที่ได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม สร้างคุณภาพ 2. ให้นักเรียนเข้าใจถึงความร่วมมือในการทำงานกลุ่มที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ	1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนถึงประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ 2. ครูให้โอกาสนักเรียนซักถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ 3. ครูและนักเรียนสรุปร่วมกันเกี่ยวกับการทำงานกลุ่มร่วมกัน จะสำเร็จได้ต้องได้รับความร่วมมือจากสมาชิกในกลุ่ม 4. ครูให้นักเรียนสรุปประโยชน์ของการทำงานร่วมกันที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมแล้วครูสรุปเพิ่มเติม 5. ครูกล่าวขอบคุณและกล่าวปิดการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

หมายเหตุ ; การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 50 นาที

แผนการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

ครั้งที่ 1

เรื่อง ปฐมนิเทศและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูและนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน
2. เพื่อให้นักเรียนรู้ประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

วิธีดำเนินการ

1. ครูแนะนำตัวและให้นักเรียนแนะนำตัวเองทีละคน
 - 1.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม "จานเด็ด" โดยชี้แจงว่ามีอาหารหลาย

ชนิดที่คนทั่วไปนิยมรับประทานคู่กัน

- 1.2 ครูแจกบัตรคำนักเรียนคนละ 1 แผ่น ให้นักเรียนจับคู่กันตามที่

กำหนด

1.2.1 ไก่ย่าง-ส้มตำ

1.2.2 น้ำพริก-ปลาทุ

1.2.3 หมูแฮม-ไข่ดาว

1.2.4 ข้าวเหนียว-มะม่วง

1.2.5 ชนเผ่าจีน-น้ำยา

เมื่อนักเรียนพบคู่แล้วให้ลัดกันซักถามเรื่องของเพื่อนคนละ 5 นาที โดยพยายามให้รู้จักกันให้มากที่สุด

- 1.3 ให้นักเรียนแต่ละคนเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับคู่ของตนที่รวบรวมได้ให้สมาชิกของกลุ่มฟัง

- 1.4 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากปฐมนิเทศ

2. ครูอธิบายความหมายเทคนิคและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

3. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ที่พบบั้กันนั้ครั้้งนี้

4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยและนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการพบบั้กันนั้ครั้้งต่อไป

สื่อการจัดกิจกรรม - บั้ตรคำ

การประเมินผล

1. ครูสังเกตความคู้้นเคยกันจากการพูดคุยในกลุ่้ม
2. ครูสังเกตจากการตอบคำถาม และการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 2

เรื่อง กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพหรือวงจรเดมิ่ง

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

ให้นักเรียนเรียนรู้ขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ ซึ่งเป็นกระบวนการแก้ปัญหาของสมาชิกในกลุ่ม

วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนถึงประสบการณ์เรื่องสถานการณ์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

2. ครูอธิบายถึงขั้นตอนของการทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ 4 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นตอนวางแผนแก้ปัญหา ได้แก่

2.1.1 กำหนดปัญหา

2.1.2 การระดมพลังสมอง เพื่อหาสาเหตุของปัญหานั้น

2.1.3 การระดมพลังสมอง เพื่อหาแผนภูมิแกว่งปลา

2.1.4 การวางแผนแก้ปัญหา

2.2 ขั้นตอนลงมือแก้ปัญหตามแผนที่วางไว้ ได้แก่

2.2.1 มอบหมายงานที่ได้จากขั้นตอนการวางแผน

2.2.2 ประชุมกลุ่มเพื่อหาทางปฏิบัติ

2.3 ขั้นตอนการตรวจสอบและประเมินผล ได้แก่ หลังจากปฏิบัติงานครบระยะเวลาที่กำหนดมีการประเมินผล เพื่อดูว่าผลการแก้ปัญหายังสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

2.4 ขั้นตอนปรับปรุงแก้ไขภายหลังการตรวจสอบเป็นการตรวจสอบ ถ้าผลปรากฏบรรลุตามเป้าหมายก็ใช้กำหนดวิธีการแก้ปัญหานั้นๆ แต่ถ้าการแก้ไขปัญหามิบรรลุเป้าหมายก็ให้ย้อนกลับไปขั้นตอนการวางแผนใหม่

3. ครูอธิบายรายละเอียดแต่ละขั้นตอนพร้อมซักถามข้อสงสัยของนักเรียนและนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ครั้งต่อไป

สื่อการจัดกิจกรรม แผนภูมิขั้นตอนการทํากิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ และวงจรเดมิ่ง

การประเมินผล

1. ครูสังเกตความร่วมมือในการทํากิจกรรม
2. ครูสังเกตความสนใจ และการซักถามของนักเรียน

ครั้งที่ 3

เรื่อง การระดมพลังสมอง

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้การระดมสมองและสามารถระดมพลัง-
สมองได้

2. เพื่อฝึกให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นของตนให้กลุ่มฟัง

3. เพื่อฝึกให้นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

วิธีดำเนินการ

1. ครูให้นักเรียนเลือกประธาน และเลขานุการของกลุ่ม

2. ครูชี้แจงหน้าที่ของประธานและเลขานุการ

3. ครูตั้งปัญหาถามนักเรียนว่า "ทำไมนักเรียนมาโรงเรียนสายทำให้
สมาชิกกลุ่มช่วยกันตอบสั้น ๆ และให้เลขานุการกลุ่มบันทึกคำตอบของสมาชิกหลังจากนั้นให้
สมาชิกกลุ่มช่วยกันจัดหมวดหมู่คำตอบเป็นข้อ ๆ

4. ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่าการที่นักเรียนช่วยกันคิดหาคำตอบโดยวิธี-
การต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เรียกว่า การระดมพลังสมอง

5. ครูอธิบายหลักการระดมพลังสมองเพิ่มเติม

6. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสถานที่ครั้งต่อไป

7. นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ครูสังเกตความร่วมมือนในการทำกิจกรรม

2. ครูสังเกตความสนใจของนักเรียน

ครั้งที่ 4

เรื่อง แผนภูมิแก้งปลา เพื่อหาสาเหตุของปัญหา

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อฝึกให้นักเรียนหาแผนภูมิแก้งปลาซึ่งแสดงถึงสาเหตุของปัญหาของ -
สมาชิกร่วมกันกำหนดไว้แล้ว

วิธีดำเนินการ

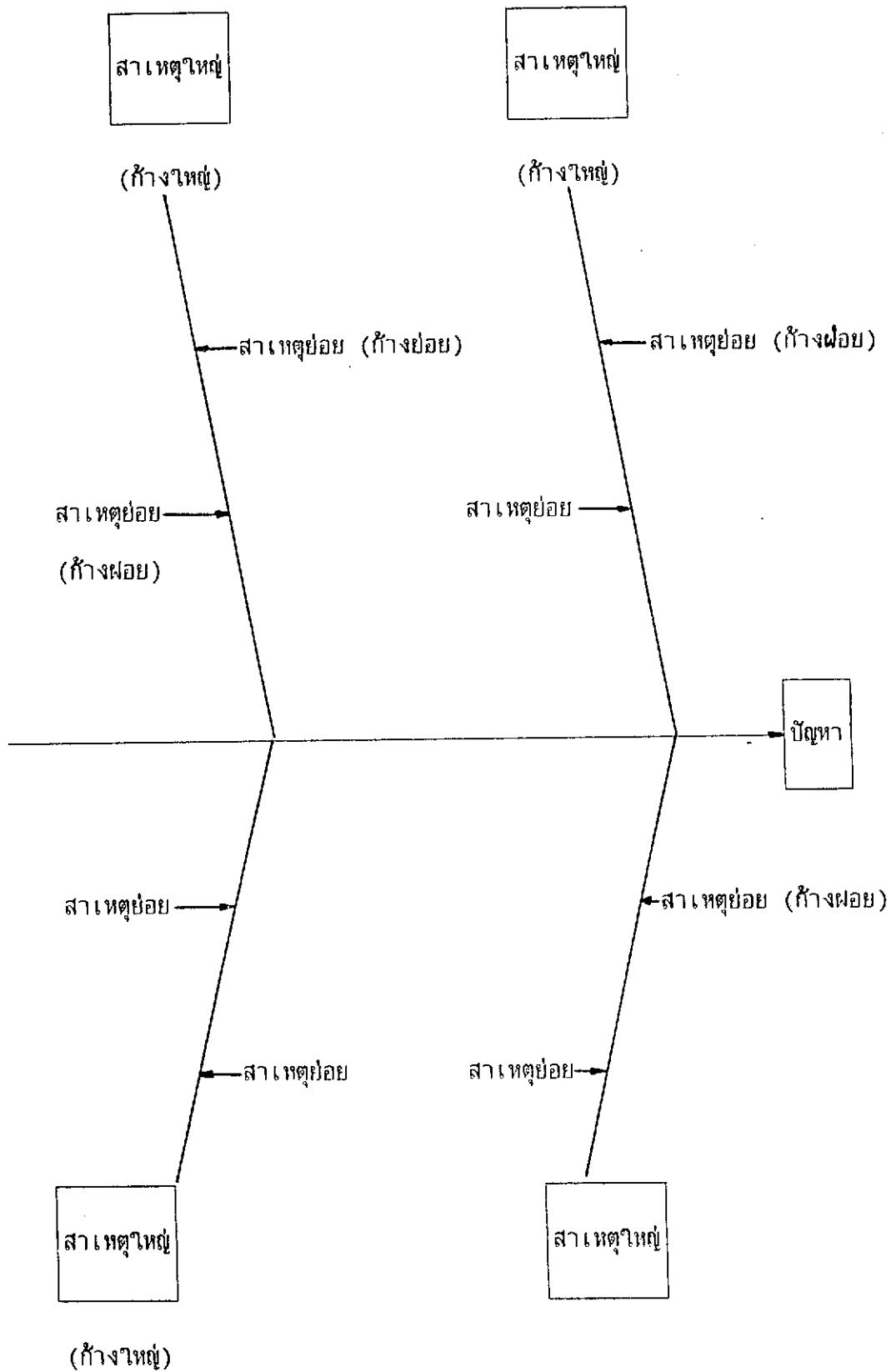
1. ครูอธิบายวิธีเขียนแผนภูมิแก้งปลา โดยใช้แผนภูมิประกอบและรายละเอียดต่าง ๆ
2. ครูนำปัญหาที่จะศึกษาเป็นปัญหาที่ไม่ร่วมมือในการทำงานกลุ่มให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ตามวิธีการระดมพลังสมองและการหาแผนภูมิแก้งปลา
3. ครูแจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่นเพื่อให้นักเรียนเขียนสาเหตุของปัญหาดังกล่าวลงในกระดาษที่แจกให้
4. ให้นักเรียนแต่ละคนบอกสาเหตุของปัญหาให้เลขานุการกลุ่มเขียนลงในกระดาษปสเตอร์ที่เตรียมไว้ แล้วนักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าสาเหตุใดร่วมกันเป็นหมวดหมู่ได้บ้าง ต่อจากนั้นจัดหมวดหมู่เสียใหม่ แล้วนำผลไปเขียนเป็นแผนภูมิแก้งปลา โดยครูติดตัวอย่างไว้ให้ดูบนกระดานดำ
5. นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ครั้งต่อไป

สื่อการจัดกิจกรรม

1. ตัวอย่างแผนภูมิแก้งปลา
2. กระดาษเขียนสาเหตุของปัญหา
3. กระดาษปสเตอร์ พร้อมอุปกรณ์เขียน

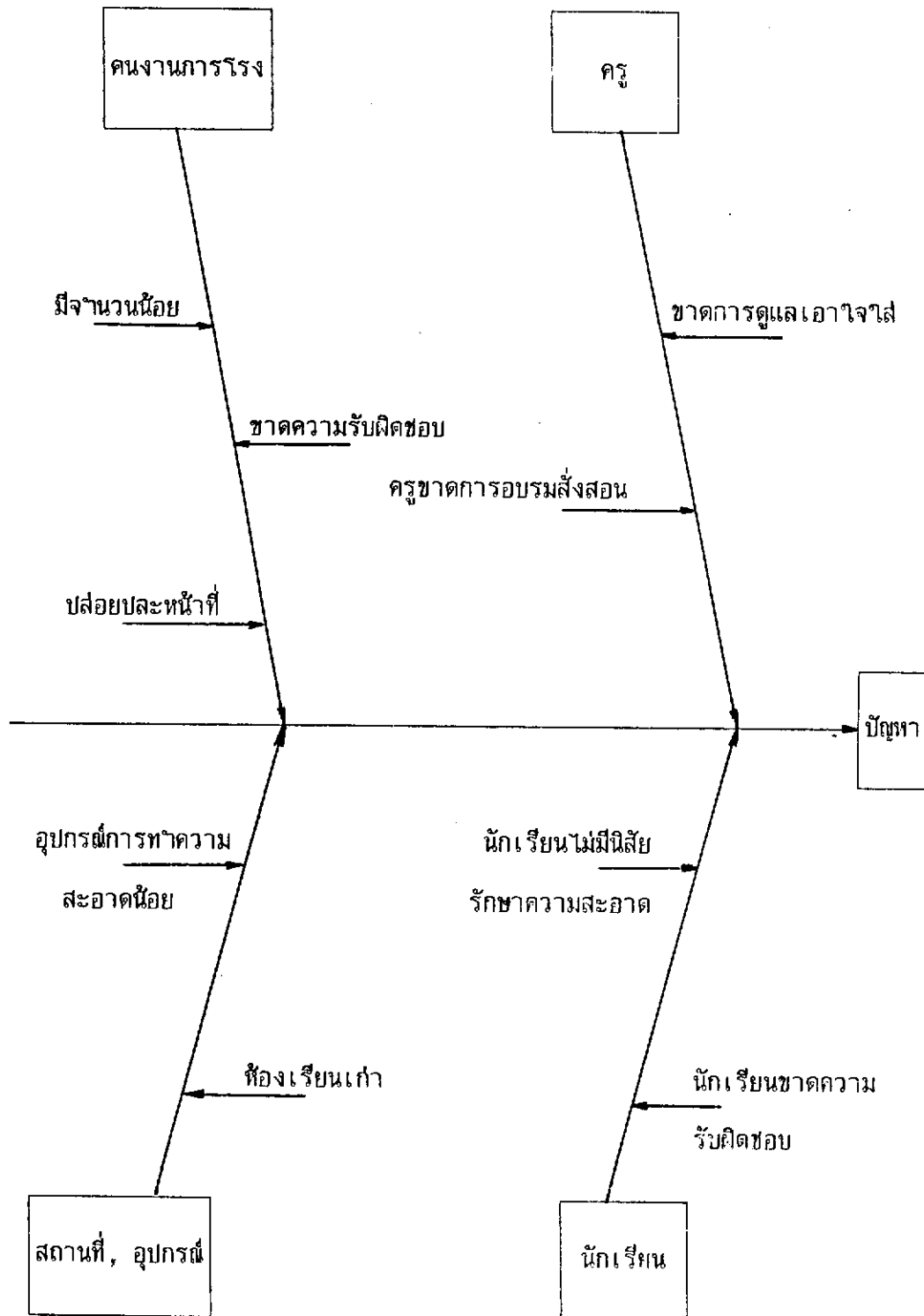
การประเมินผล

ครูสังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มและความสนใจของนักเรียน

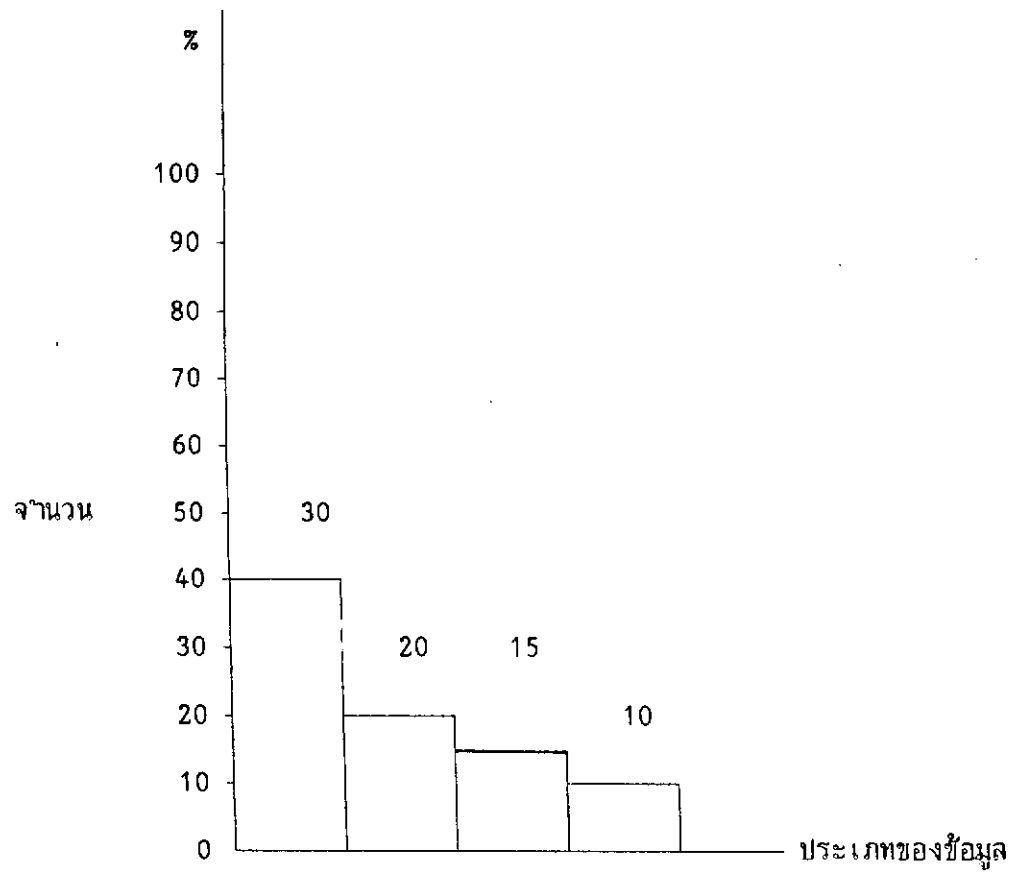

ภาพประกอบ

ตัวอย่างแผนภูมิก้างปลา

ภาพประกอบ 8 แผนภูมิแก้างปลา แสดงรายละเอียดของปัญหา

ตัวอย่างแผนภูมิพาเรโต

ครั้งที่ 5

- เรื่อง** ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น การรับฟังและยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ
- เวลา** 50 นาที
- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของความไม่ร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการพูด ฟัง และแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อกลุ่ม
 3. เพื่อฝึกให้นักเรียน มีความกระตือรือร้น ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- วิธีดำเนินการ**
1. ครูให้นักเรียนดู วีดีโอ เรื่อง "ความไม่ร่วมมือในการทำงาน" ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพการทำงาน ไม่มีระบบ ขาดความร่วมมือในการทำงาน งานไม่สำเร็จตามเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้
 2. ให้นักเรียนค้นหาปัญหาไม่ร่วมมือในการทำงานกลุ่มที่สำคัญๆ มีอะไรบ้าง โดยการระดมสมอง และเปิดโอกาสให้นักเรียนเขียนแผนภูมิพาเรโต
 3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโดยดูจากแผนภูมิพาเรโต เพื่อในความสำเร็จของปัญหาเหล่านั้น
 4. ครูอธิบายให้เห็นถึงความสำคัญ การแสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม และเพิ่มเติมถึงลักษณะการเป็นผู้ฟังและผู้พูดที่ดี ตลอดจนประโยชน์ในการร่วมมือของกลุ่ม ทำให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่ม
 5. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน ชักถามเพิ่มเติม
- สื่อในการจัดกิจกรรม**
1. วีดีโอ เทป
 2. ตารางแผนภูมิพาเรโต
 3. ตัวอย่างแผนภูมิพาเรโต

การประเมินผล

1. สัมผัสจากความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น และรับฟังผู้อื่น
2. สัมผัสจากการซักถาม

ครั้งที่ 6

เรื่อง ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น การรับฟัง และยอมรับความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนฝึกการพูด ฟัง และแสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อกลุ่ม

2. เพื่อทราบสาเหตุของปัญหาความไม่ร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

3. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

วิธีดำเนินการ

1. ครูซักถามนักเรียนถึงปัญหาที่สรุปจากครั้งที่แล้ว เพื่อนำมาแก้ไข

2. ครูแจกกระดาษเปล่าให้นักเรียน คนละ 1 แผ่น และให้นักเรียนเขียนสาเหตุของปัญหานั้นลงในกระดาษที่แจกให้อีกครั้งหนึ่ง โดยเขียนสาเหตุของปัญหาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3. ให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน แล้วสรุปเกี่ยวกับสาเหตุ ให้เลขานุการกลุ่มเขียนลงในกระดาษโปสเตอร์ที่เตรียมไว้ แล้วนักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าสาเหตุใด สามารถรวมกันเป็นหมวดหมู่ของสาเหตุต่างๆ เหล่านี้ไหม แล้วนำผลไปเขียนเป็นแผนภูมิแกงปลา โดยครูติดตัวอย่างไว้ให้ดูบนกระดานดำ

4. ครูซักถามเกี่ยวกับปัญหาเพิ่มเติม

สื่อในการจัดกิจกรรม

1. ตัวอย่างแผนภูมิแกงปลา
2. กระดาษโปสเตอร์
3. กระดาษเปล่าเขียนสาเหตุปัญหา

การประเมินผล

1. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

ครั้งที่ 7

<u>เรื่อง</u>	ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น การรับฟังและยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อให้นักเรียนฝึกการพูด ฟัง และแสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อกลุ่ม 2. ให้นักเรียนรู้จักวางแผนแก้ไขสาเหตุของปัญหาความไม่ร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
<u>วิธีดำเนินการ</u>	1. ครูให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายและหาวิธีการแก้ปัญหา โดยครูชี้แจงให้นักเรียนว่า สมมติว่านักเรียนทั้ง 10 คน เป็นคณะกรรมการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม ตอนนี้พวกเราที่รู้แล้วว่า ปัญหาการทำงานกลุ่มของเพื่อนไม่สำเร็จมาจากไหน จากการหาแผนภูมิค้างปลา เมื่อคราวที่แล้ว โดยวางแผนแก้ปัญหาดังนี้ 1.1 วิธีการแก้ปัญหา ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การจัดบอร์ด อภิปรายในห้องเรียน ช่วยแก้ปัญหา 1.2 ระยะเวลาของการแก้ปัญหา 1.3 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน 1.4 ผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน 2. ให้นักเรียนแต่ละคนระดมพลังสมอง ชื่นแก้ปัญหา ให้นักเรียนการกลุ่มบันทึกในตารางแก้ปัญหา : เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติต่อไป 3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของการแสดงความคิดเห็นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 4. ครูสรุปเพิ่มเติม

สื่อการจัดกิจกรรม ตารางแก้ปัญหา

การประเมินผล

1. สังเกตและติดตามพฤติกรรมในการทำงานของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น ตลอดจนการใช้ความร่วมมือในกลุ่ม

ปัญหา/สาเหตุปัญหา	วิธีแก้ปัญหา	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผล

ครั้งที่ 8

- เรื่อง** ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ การช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น
- เวลา** 50 นาที
- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้นักเรียนฝึกการพูด ฟัง และแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ
 2. เพื่อให้นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ตลอดจนช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น
- วิธีดำเนินการ** ผู้วิจัยดำเนินการทดลองขั้นที่ 2 ของกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพคือ ชั่งลงมือแก้ปัญหาตามแผนที่วางไว้ในขั้นที่ 1 โดยผู้วิจัยให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มดังนี้
1. มอบหมายงานที่ได้จากขั้นตอนการวางแผน
 2. ประชุมกลุ่มและลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยครูนำอุปกรณ์ให้กลุ่มไปปฏิบัติ ใช้เวลาประมาณ 40 นาที
 3. เมื่อสมาชิกร่วมกันทำงานเสร็จแล้ว ครูและนักเรียนบันทึกการทำงานสำหรับผลการตรวจสอบ
 4. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานเพิ่มเติม
- สื่อการจัดกิจกรรม**
1. กระดาษสีต่าง ๆ
 2. ปากกาเคมี
 3. กาว
 4. เศษวัสดุประเภทต่าง ๆ เช่น กระป๋องฉีก แก้วฉีก หลอด
- เป็นต้น**
5. คัตเตอร์ กรรไกร

การประเมินผล

1. สังเกตการทำงานร่วมกันทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่ม
2. ตรวจสอบจากผลงาน

ครั้งที่ 9

เรื่อง

ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น การรับฟังและยอมรับความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ การช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น

เวลา

50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนฝึกการพูด ฟัง และแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ
2. เพื่อให้นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ตลอดจนช่วยเหลือ

สมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น

วิธีดำเนินการ

1. ครูดำเนินกิจกรรมเรื่อง "ของเหลือใช้ไว้ไหนดี" โดยครูให้อุปกรณ์ซึ่งเป็นของที่เหลือใช้ ให้กับนักเรียน
2. ให้นักศึกษาประชุมปรึกษาหารือ วางแผนการทำงานตามวิธีการของกลุ่มจนทำงานเสร็จเรียบร้อยภายในเวลา 30 นาที
3. สมาชิกร่วมกันตรวจสอบผลงาน ถ้าผลงานเป็นที่น่าพอใจตามแผนที่วางไว้ก็สรุปและนำไปใช้ต่อไป แต่ถ้าผลงานไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ให้ดำเนินการอีกครั้งในขั้นที่ 4 คือ ปรับปรุงแก้ไขผลงานจนกว่าผลงานเป็นที่น่าพอใจ
4. ครูให้สมาชิกสรุปผลที่ได้จากกิจกรรมอีกครั้งหนึ่งและครูสรุปเพิ่มเติม

สื่อการจัดกิจกรรม

1. ไม้ไอศกรีม
2. คัตเตอร์, กรรไกร
3. สี
4. กาว
5. ดินสอหรือปากกา
6. กระดาษอาร์ต ขนาด 30 x 20 นิ้ว

การประเมินผล

1. สังเกตจากการทำงานของสมาชิก
2. ตรวจสอบจากผลงาน

ครั้งที่ 10

เรื่อง ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นการรับฟัง และยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ การช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มทั้งทางกายและทางใจอย่างกระตือรือร้น

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ให้นักเรียนวิเคราะห์และประเมินปัญหาได้

วิธีดำเนินการ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองขั้นที่ 3 ของกลุ่มสร้างคุณภาพคือ ขั้นตรวจสอบและประเมินผล โดยผู้วิจัยให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ ดังนี้

1. ให้นักเรียนทำตารางประเมินผลโดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ครูอธิบายถึงการประเมินผลและการตรวจสอบจากตัวอย่าง

1.2 ครูแจกตารางแสดงผลการแก้ปัญหาให้สมาชิกคนละ 1 แผ่น

พร้อมทั้งอธิบายวิธีการใช้

2. ให้นักเรียนช่วยกันให้ข้อคิดเห็นเพื่อดูว่าผลการแก้ปัญหาสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ดังนี้

2.1 ให้สมาชิกกลุ่มใช้ตารางแสดงผลการแก้ปัญหา โดยนำข้อมูลก่อนการแก้ปัญหา มาเขียนในตารางแล้วเปรียบเทียบกับข้อมูลหลังการแก้ปัญหาแล้วให้สมาชิกช่วยกันให้ข้อคิดเห็นการแก้ปัญหาว่าสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด

2.2 สรุปผลเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปรับปรุงในช่วงต่อไป

สื่อการจัดกิจกรรม

1. ตารางตรวจสอบ

2. ตารางแสดงผลการแก้ปัญหา

การประเมินผล - สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น

รายการ/ข้อมูล	ข้อมูลก่อนการแก้ปัญหา	ข้อมูลหลังการแก้ปัญหา	ประเมินผล

ตารางแสดงผลการแก้ปัญหา

ครั้งที่ 11

เรื่อง

ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นการรับฟังและยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ การช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น

เวลา

50 นาที

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนรู้จักความสามารถของตนเองที่มีความร่วมมือในการทำงาน โดยรู้จักแสดงความคิดเห็น รับฟัง และยอมรับความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ ตลอดจนทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ และช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มทั้งกายและใจอย่างกระตือรือร้น

วิธีดำเนินการ

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันประเมินผลจากการทำกิจกรรม ให้บรรลุเป้าหมาย ดังนี้

- 1.1 แสดงความคิดเห็น

- 1.1.1 แสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะ

- 1.1.2 พูดได้ตรงประเด็น

- 1.2 รับฟังและยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในกลุ่ม

- 1.2.1 ฟัง

- 1.2.2 มองตามผู้พูด

- 1.2.3 ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย

- 1.2.4 พงกศิระะรับ

1.3 ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจไม่ล่าช้าทำให้ผู้อื่นเสียหาย

1.3.1 ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายทันที

1.3.2 ไม่นำสิ่งของอื่นขึ้นมาในเวลาทำงาน

1.3.3 ทำงานอย่างต่อเนื่องจนสำเร็จโดยไม่ลุกจากที่นั่งหรือไม่พูดคุยเรื่องอื่น

1.4 การช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น

1.4.1 เตือนให้เพื่อนทำงาน

1.4.2 แบ่งสิ่งของให้เพื่อน

1.4.3 หยิบสิ่งของให้เพื่อน

1.4.4 ยืมหรือยืมชุดชมเชยให้กำลังใจในขณะเพื่อนทำงาน

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลความสำคัญของการทำงานกลุ่ม

การประเมินผล

- สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม

ครั้งที่ 12

เรื่อง บัณฑิตนิเทศ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
2. ให้นักเรียนเข้าใจถึงความร่วมมือในการทำงานกลุ่มที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

วิธีดำเนินการ

1. ครูสามารถซักถามนักเรียนถึงประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
2. ครูให้โอกาสนักเรียนซักถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ
3. นักเรียนสรุปร่วมกับการทำงานกลุ่มร่วมกัน จะสำเร็จได้อย่างไร
ความร่วมมือจากสมาชิกในกลุ่ม และครูสรุปเพิ่มเติม
4. ครูให้นักเรียนสรุปประโยชน์ของการทำงานร่วมกันที่ได้จากการเข้าร่วมโปรแกรมแล้วครูสรุปเพิ่มเติม
5. ครูกล่าวขอบคุณและกล่าวปิดการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มสร้างคุณภาพ

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1.	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูกับนักเรียน 2. เพื่อทราบจุดมุ่งหมายของการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	1. ครูแนะนำตัวและให้นักเรียนแนะนำตัวที่ละคน 1.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม "จานเด็ด" โดยชี้แจงว่าอาหารหลายชนิดที่คนทั่วไปนิยมรับประทานคู่กัน 1.2 ครูแจกบัตรคำ นักเรียนคนละ 1 แผ่นให้นักเรียนจับคู่กันตามที่ 1.2.1 ไก่ย่าง-ส้มตำ 1.2.2 น้ำพริก-ปลาบู 1.2.3 หมูแฮม-ไข่ดาว 1.2.4 ข้าวเหนียว-มะม่วง 1.2.5 ขนมนจีน-น้ำยา เมื่อพบคู่แล้วให้ผลัดกันซักถามเรื่องของเพื่อนคนละ 5 นาที โดยพยายามให้รู้จักกันให้มากที่สุด 1.3 ให้นักเรียนแต่ละคนเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับคู่ของตนที่รวบรวมได้ให้สมาชิกของกลุ่มฟัง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
2.	ลักษณะการทำงาน กลุ่ม	เพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบที่สำคัญของกลุ่ม ได้แก่ ผู้นำกลุ่ม เลขานุการ และสมาชิกกลุ่ม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงาน	1.4 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมปฐมนิเทศ 2. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ที่พบกันในครั้งนี้ 3. นัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะพบกันครั้งต่อไป ตั้งแต่ ครั้งที่ 2-11 ผู้วิจัยดำเนินการทุกครั้งเป็นขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นนำ ครูสนทนา ชักถาม นักเรียนถึง - ประสพการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ 2. ขั้นสอน 2.1 ครูบรรยายตามจุดหมายในแต่ละเรื่อง 2.2 ครูให้โอกาสนักเรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น 2.3 ครูให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่บรรยาย 3. ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนสรุป และครูสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			ประเมินผลโดยการสังเกต จากการ ตอบคำถามของนักเรียน
3-4	ความร่วมมือใน การทำงานกลุ่ม ด้านการแสดง ความคิดเห็น	เพื่อให้นักเรียนทราบ ลักษณะและคุณสมบัติ ของผู้พูดที่ดี ตลอดจน ความสำคัญของการ พูดแสดงความคิดเห็น	
5-6	ความร่วมมือใน การทำงานด้าน การรับฟังและยอม รับความคิดเห็น ของสมาชิกในกลุ่ม	1. เพื่อให้นักเรียน ทราบถึงลักษณะ และ คุณสมบัติของผู้ฟังที่ดี 2. เพื่อให้นักเรียน ทราบความสำคัญของ การรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นโดยฟังจนจบ ไม่ขัดจังหวะ	
7-8	ความร่วมมือใน การทำงานกลุ่ม ด้านการงานที่ ได้รับมอบหมายให้ สำเร็จด้วยความ เต็มใจ	เพื่อให้นักเรียนเห็น คุณค่าของงาน ตลอด จนรับผิดชอบงานที่ได้ รับมอบหมาย	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
9-10	ความร่วมมือใน การทำงานกลุ่ม ด้านการช่วยเหลือ ทางกายและทาง ใจกับสมาชิกใน กลุ่มอย่างกระตือ รือร้น	1. เพื่อให้นักเรียน มองเห็นคุณค่าของเพื่อน สมาชิก ตลอดจนฝึก การอยู่ร่วมกัน ช่วย เหลือซึ่งกันและกัน 2. เพื่อให้นักเรียน มองเห็นประโยชน์และ คุณค่าของงานและทำ ด้วยความเต็มใจ เต็มความสามารถ	
11.	ความร่วมมือใน การทำงานกลุ่ม ได้แก่ 1. การแสดง ความคิดเห็น 2. การรับฟังและ ยอมรับความคิด เห็นหรือข้อเสนอ แนะ 3. การทำงานที่ ได้รับมอบหมายให้ สำเร็จด้วยความ เต็มใจ	เพื่อให้นักเรียนมีความ เข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับ ความร่วมมือในการทำ งานกลุ่ม ได้จากการ สอน แล้วนำไปปรับ ปรุงพัฒนาความร่วมมื อในการทำงานกลุ่ม แล้วนำไปปรับปรุงใน การทำงานต่อไป	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
12.	4. การช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น ปัจฉิมนิเทศ	1. ให้นักเรียนบอกถึงผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนแบบปกติ 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความร่วมมือในการทำงานกลุ่มที่ได้รับจากการสอนแบบปกติ	1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนถึงประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนแบบปกติ 2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนแบบปกติ 3. ครูให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนแบบปกติและครูสรุปเพิ่มเติม 4. ครูกล่าวขอใบและกล่าวปิดการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนแบบปกติ

หมายเหตุ ; การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 50 นาที

แผนการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 1

เรื่อง ปฐมนิเทศ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูและนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน

2. เพื่อทราบจุดมุ่งหมายของการเข้าร่วมกลุ่ม เพื่อพัฒนาความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

วิธีดำเนินการ

1. ครูแนะนำตัวและให้นักเรียนทำกิจกรรมดังนี้

1.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม "จานเด็ด" โดยชี้แจงว่ามีอาหารหลายชนิดที่คนทั่วไปนิยมรับประทานคู่กัน

1.2 ครูแจกบัตรคำให้ นักเรียนคนละ 1 แผ่นให้นักเรียนจับคู่กันตามที่กำหนด ดังนี้

1.2.1 ไก่ย่าง-ส้มตำ

1.2.2 น้ำพริก-ปลาชุก

1.2.3 หมูแฮม-ไข่ดาว

1.2.4 ข้าวเหนียว-มะม่วง

1.2.5 ขนมจีน-น้ำยา

เมื่อพบคู่แล้วให้พลัดกันซักถามเรื่องของเพื่อนคนละ 5 นาที โดยพยายามให้รู้จักกันให้มากที่สุด

1.3 ให้นักเรียนแต่ละคน เสร็จรายละเอียดยเกี่ยวกับคู่ของตนที่รวบรวมได้ให้สมาชิกของกลุ่มฟัง

1.4 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมปฐมนิเทศ

2. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ที่พบบัณฑิตครั้งนี้
3. นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ครั้งต่อไป

สื่อการจัดกิจกรรม - บัตรคำ

การประเมินผล - ครูสังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 2

<u>เรื่อง</u>	ลักษณะการทำงานกลุ่ม
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้ทราบองค์ประกอบที่สำคัญของกลุ่ม ได้แก่ ผู้นำกลุ่ม เลขานุการ และสมาชิกกลุ่มซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงาน
<u>วิธีดำเนินการ</u>	

1. ขั้นนำ

ครูสนทนากลุ่มนักเรียนถึงประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม

โดยใช้คำถามดังนี้

- 1.1 ใครเคยได้รับเลือกเป็นหัวหน้ากลุ่มบ้าง
- 1.2 ใครเคยได้รับเลือกเป็นเลขานุการบ้าง
- 1.3 ทำไมจึงต้องมีหัวหน้ากลุ่ม

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายเรื่องลักษณะการทำงานกลุ่ม ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับการเรียนและการทำงานในปัจจุบันอันเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และต่อผู้อื่นในสังคมที่อยู่ร่วมกัน ซึ่งกลุ่มประกอบด้วย ผู้นำ สมาชิก ลักษณะกลุ่ม ในการทำงานกลุ่มใดชาติปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งที่กล่าวมาข้างต้นถือได้ว่าการรวมกลุ่มนั้นไม่ใช่การรวมกลุ่มในลักษณะการทำงานกลุ่ม แต่เป็นการรวมกลุ่มในลักษณะธรรมดา

2.2 ครูบรรยายเกี่ยวกับผู้นำกลุ่ม เลขานุการ และสมาชิกกลุ่ม

2.3 ครูให้นักเรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่ม

2.4 ครูให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

2.4.1 การเลือกหัวหน้าหรือตัวแทนกลุ่มควรทำอย่างไร

2.4.2 เมื่อนักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำงานเป็นกลุ่มควร

ดำเนินการอย่างไร

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับลักษณะการทำงานกลุ่ม และครูสรุปเพิ่มเติมดังนี้

ลักษณะของการทำงานกลุ่ม ผู้เข้าร่วมกลุ่มควรคำนึงถึง

1. การมีเป้าหมายร่วมกัน กล่าวคือ บุคคลที่มาารวมกันนั้นจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการมารวมกลุ่มกัน คือ เข้าใจในเป้าหมายร่วมกันว่าจะทำอะไรให้เป็นผลสำเร็จ
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน กล่าวคือ สมาชิกของกลุ่มจะต้องมีบทบาทหน้าที่ในการทำงานนั้น ๆ
3. การติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม กล่าวคือ สมาชิกของกลุ่มนั้นต้องสื่อความหมายตรงกัน พูดในเรื่องเดียวกัน
4. การร่วมมือประสานงานกันในกลุ่ม เพื่อให้งานของกลุ่มสำเร็จ
5. มีประโยชน์ร่วมกัน คือ ได้รับประโยชน์หรือได้รับจัดสรรผลตอบแทนที่ได้จากการทำงานร่วมกันด้วย

การประเมินผล ครูสังเกตจากการตอบคำถาม และการสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการสอนแบบปกติ ครั้งที่ 2

เรื่อง ลักษณะการทำงานกลุ่ม

การทำงานกลุ่ม ลักษณะโดยทั่ว ๆ ไปของกลุ่มซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ควรคำนึงถึงได้แก่ ขนาดของกลุ่ม การจัดที่นั่ง และสมาชิกของกลุ่ม

ขนาดของกลุ่ม คือ ควรมีขนาดเล็ก เพราะจะช่วยให้สมาชิกมีโอกาสแสดงออกอย่างมีประสิทธิภาพโดยทั่วถึง ขนาดกลุ่มที่เหมาะสมต่อการทำงานร่วมกันควรมีสมาชิกประมาณ 5-15 คน

การจัดที่นั่งและที่ว่าง เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างทั่วถึง และเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนรู้สึกสบายเมื่อแสดงออก สมาชิกจะพอใจและสบายใจที่จะมีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มที่สมาชิกมองเห็นกัน และพูดกันได้อินทุก ๆ คน นอกจากนี้การจัดกลุ่มเป็นรูปวงกลมและให้สมาชิกนั่งใกล้ ๆ กัน จะทำให้เกิดสบายใจ และสามารถร่วมทำงานกลุ่มได้สะดวก

ลักษณะของกลุ่มที่ควรคำนึงถึงคือสมาชิกซึ่งประกอบด้วยผู้นำเลขานุการ ควรมีบทบาทที่เหมาะสมจึงควรมีหลักในการพิจารณาดังนี้

หัวหน้ากลุ่มหรือตัวแทนกลุ่ม

สมาชิกที่มีบทบาทสำคัญในการทำงานกลุ่ม คือ หัวหน้าหรือตัวแทนกลุ่มซึ่งจะต้องเป็นผู้นำในการทำงานกลุ่ม เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการวางจุดมุ่งหมายติดตามการปฏิบัติงานของสมาชิก การตัดสินใจของกลุ่ม การแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และการสรุปและประเมินผลงานของกลุ่ม ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลสำคัญยิ่งที่ทำให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการเลือกหัวหน้าหรือตัวแทนกลุ่มจึงมีหลักในการพิจารณา ดังนี้

1. เลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเด่น ๆ เช่น พูดเก่ง กล้าแสดงออก บุคลิกลักษณะดี
2. เลือกหัวหน้าหรือตัวแทนที่มีบุคลิกภาพและความสามารถที่เหมาะสมกับงาน
3. ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เรียนรู้และฝึกทักษะการเป็นหัวหน้าหรือตัวแทนกลุ่ม
4. เมื่อเลือกหัวหน้าหรือตัวแทนได้แล้วต้องมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าหรือตัวแทน เพื่อให้หัวหน้าหรือตัวแทนปฏิบัติหน้าที่ได้ตามบทบาทของตน

เลขานุการกลุ่ม

เลขานุการคือ ผู้ที่ทำหน้าที่จัดบันทึกการประชุม สรุปประเด็นการอภิปราย
 ดังนั้นในการเลือกเลขานุการกลุ่มจะต้องเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติดังกล่าว และจะต้องเป็น
 ผู้มีบุคลิกภาพดี มีการสื่อสารดี และมีมนุษยสัมพันธ์

สมาชิกกลุ่ม

สมาชิกกลุ่ม คือ สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มที่มีหน้าที่แสดงความคิดเห็นให้
 ความร่วมมือและเป็นผู้ดำเนินงานของกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้น การแจ้งให้
 สมาชิกทราบว่าตนเป็นใครมีบทบาทอย่างไรในการทำงานกลุ่ม จะทำให้สมาชิกเกิด
 ความมั่นใจในบทบาทของตนและสามารถแสดงตามบทบาทของตนได้ถูกต้อง

ครั้งที่ 3

เรื่อง ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้านการแสดงความคิดเห็น

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อฝึกให้นักเรียนทราบ ความสำเร็จของการพูดและความคิดเห็น
2. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงลักษณะและคุณสมบัติของผู้ที่พูดที่ดีต่อกลุ่ม

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนถึงการมาอยู่ร่วมกันเกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม แล้วพร้อมทั้งอ่านคำกลอนให้นักเรียนฟัง โดยใช้ถาพดังนี้

1.1 นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับคำกลอนอย่างไรบ้าง

1.2 ครูอธิบายถึงคำกลอน

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายความสำคัญของการพูด และการแสดงความคิดเห็นที่มีความสำคัญต่อผู้ร่วมกลุ่ม

2.2 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอน

2.3 ครูให้นักเรียนตอบคำถาม ต่อไปนี้

2.3.1 ประโยชน์ของการแสดงความคิดเห็น

2.3.2 นักเรียนสามารถฝึกทักษะในการเข้าร่วมกลุ่มได้อย่างไร

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับการพูดแสดงความคิดเห็นและครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล ครูสังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

เอกสารประกอบการสอนแบบปกติ ครั้งที่ 3

เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น

ความคิดเห็นที่มีคุณค่า

ต้องได้มาจากหมู่ผู้เพื่อนของ

ร่วมกันคิดพิจารณาไตร่ตรอง

ช่วยกันมองทุกแง่มุมกลุ่มเจริญ

จากคำกลอนดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การแสดงความคิดเห็นเป็นวิธีการที่ช่วยให้กลุ่มได้ข้อสรุปหรือตัดสินใจที่รอบคอบ และมีประสิทธิภาพขึ้น เพราะข้อสรุปเป็นข้อที่ได้จากการพัฒนาความคิดเห็นหลาย ๆ แง่มุมแต่การดำเนินการให้ได้ข้อสรุปและมีประสิทธิภาพนั้น การช่วยกันคิดช่วยกันพูดเป็นสิ่งจำเป็นมาก สมาชิกทุกคนในกลุ่มควรตระหนักว่าความคิดเห็นของตนเองมีความสำคัญต่อกลุ่มเมื่อมีความคิดเห็นใด ๆ ไม่ควรเพิกเฉยควรเสนอให้กลุ่มรับรู้เพื่อกลุ่มจะได้นำความคิดเห็นนั้นมาพิจารณาต่อไป

นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มแล้ว การได้พูดแสดงความคิดเห็นยังช่วยให้บุคคลนั้นเกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านสติปัญญาและพัฒนาการส่วนบุคคลดังนี้

1. ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในตัวเอง การพูดแสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อย ๆ จะช่วยให้สามารถชนะความประหม่า ตื่นเต้น ก่อเขิน ทำให้มีกำลังใจเข้มแข็ง พร้อมทั้งจะพูดได้ทุกโอกาส
2. ทำให้มีความรู้สึกภาคภูมิใจ เพราะมีโอกาสนำความรู้ความคิดใหม่ ๆ ของตนเองหรือที่ได้จากที่ใดที่หนึ่งมาแสดงต่อบุคคลจำนวนมาก
3. ทำให้ได้ใช้สติปัญญา ใช้ความคิดอย่างคล่องแคล่ว คิดในระยะเวลากำหนด และพูดได้ทันที่ทันใจ
4. ช่วยฝึกความสามารถในการพูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ตรงตามความคิดของตน
5. ช่วยให้ผู้รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น

ครั้งที่ 4

<u>เรื่อง</u>	ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้านการแสดงความคิดเห็น
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	- เพื่อให้นักเรียนทราบความสำคัญของการพูดและการแสดงความคิดเห็น
<u>วิธีดำเนินการ</u>	1. ขั้นนำ ครูสนทนาซักถามนักเรียนถึงการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวสารต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ จากหนังสือพิมพ์ หนังสือแล้ววิเคราะห์ว่าเป็นเพราะเหตุใด 2. ขั้นสอน 2.1 ครูอธิบายจุดมุ่งหมายที่นำข่าวให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่นักเรียน โดยฝึกให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ 2.2 ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ข่าวจริงที่นำมาวิเคราะห์ โดยการนำความรู้เมื่อคราวที่แล้วมาใช้อาสาสมัครวิเคราะห์เป็นตัวอย่าง 2.3 ครูให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องราวจากหนังสือพิมพ์และตอบคำถามต่อไปนี้ - ให้นักเรียนบอกความหมายของข่าว ข่าวสารมาตามที่เราทราบ - การอ่านข่าวให้ได้ประโยชน์ควรปฏิบัติอย่างไร - คุณค่าข่าวสาร ที่ได้รับมีอะไรบ้าง - ตื่นข่าวคืออะไร 3. ขั้นสรุป ให้นักเรียนสรุปถึงผลที่ได้รับจากการแสดงความคิดเห็นและครูสรุปเพิ่มเติม
<u>การประเมินผล</u>	- โดยการสังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เอกสารประกอบการสอนแบบปกติ ครั้งที่ 4

เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น

ข่าว เกาหลีใต้หัวั่นเกาหลีเหนือระดมยิงเต็งดีที่สุคมาคิงส์คัพ

เกาหลีใต้ แชมป์ร่วมคิงส์คัพ ปีกลายรู้ชะตาพบศึกหนักในการแข่งขันคิงส์คัพ ครั้งที่ 14 เพราะต้องเจอเกาหลีเหนือ ซึ่งระดมยิงเต็งดีใหญ่มาเต็มทีมได้ดาราเยาวชนบอลโลกร่วมทีมมาด้วย รับประกันความแข็งแกร่งอย่างไม่เคยมีมาก่อนถึงไทย 7 พ.ย.นี้

น.ต.สมคิด ชิดประสงค์ เลขาธิการสมาคมฟุตบอล กล่าวเปิดเผยว่าเกาหลีใต้ แชมป์คิงส์คัพ ครั้งที่ 13 ได้แจ้งกำหนดและให้รายละเอียดของทีมมายังสมาคมฟุตบอลไทย แล้ว โดยขอเวลาถึงวันที่ 25 ต.ค.นี้ จะส่งรายชื่อมาทั้งหมดเหตุที่ล่าช้าเนื่องจากว่าการแข่งขันคิงส์คัพ ครั้งที่ 14 นี้ นั้น จะต้องพบศึกหนัก นอกจากชาติในยุโรปและออสเตรเลีย แล้วอีกชาติหนึ่งซึ่งหมายถึงคักดีศรีก็คือ เกาหลีเหนือดังนั้นทีมจึงต้องฟอร์มให้แข็งแกร่งที่สุด โดยเอาทีมชาติชุดใหญ่มาครบชุดและยังได้ดาราจากทีมเยาวชนบอลโลกเสริมทีมมาด้วย โดยบอกถึงแฟนลูกหนังชาวไทยว่าจะไม่พบกับความผิดหวังสำหรับทีมชาติเกาหลีใต้ชุดนี้

เลขาธิการสมาคมฟุตบอล กล่าวต่อไปว่า เกาหลีใต้กำหนดบินมาถึงไทยใน วันที่ 7 พ.ย. เวลา 21.40 น. ส่วนทีมอื่น ๆ นั้นต่างยืนยันมาแล้วว่าจะมาร่วมแข่งขันด้วยแน่นอน และกำหนดว่ามาไทยนั้นจะได้แจ้งให้ทราบต่อไป

ครั้งที่ 5

- เรื่อง** ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้านการรับฟัง และยอมรับความคิดเห็น
ของสมาชิกในกลุ่ม
- เวลา** 50 นาที
- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบถึงลักษณะและคุณสมบัติของผู้ฟังที่ดี
 2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบความสำคัญของการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- โดยฟังจนจบไม่ขัดจังหวะ
- วิธีดำเนินการ**
1. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีต่อการ
อยู่ร่วมกันในสังคม
 2. ขั้นสอน
 - 2.1 ครูบรรยายเรื่องการเป็นผู้ฟังที่ดี การรับฟังความคิดเห็นของผู้
อื่นเป็นทักษะที่ควรฝึกปฏิบัติในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 - 2.2 ครูให้ออกาสให้นักเรียนซักถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับ
ฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 2.3 ครูให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้
 - 2.3.1 การแสดงออกในการรับฟังผู้อื่นสามารถแสดงออกได้
อย่างไร
 - 2.3.2 การแสดงท่าทางรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นควรแสดง
อย่างไร
 - 2.3.3 ผลดีของการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีอะไรบ้าง

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับการรับฟังและยอมรับความคิดเห็น
ของผู้อื่นและสรุปเพิ่ม ดังนี้

แนวสรุป

ในการฟังมักจะมีผู้พูดบ่อย ๆ ว่า ฟังคนไหนคนนี้พูดไม่รู้เรื่อง ในกรณีเช่นนี้เรา
ไม่อาจจะตำหนิได้ทันทีว่าเป็นความผิดของผู้พูด อาจจะเป็นความผิดของผู้ฟังก็ได้ เช่น ใน
ขณะที่ผู้พูดกำลังพูดอยู่นั้นมีเสียงรบกวนอยู่เสมอ ในสถานการณ์เช่นนี้ผู้พูดไม่สามารถแก้ไขได้
เพราะผู้พูดก็มุ่งอยู่กับการพูดอย่างเดียวเท่านั้น ผู้ฟังจะช่วยภาวะการณ์เช่นนี้ได้โดยการตั้งใจ
ฟัง เพราะในการพูดสื่อความหมาย ครั้งหนึ่งนั้นย่อมจะมีผู้พูดเป็นผู้ให้และผู้ฟังเป็นผู้รับ ผู้ฟัง
หรือผู้รับเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการฟังฉะนั้นหน้าที่ของผู้รับหรือผู้ฟังก็คือ ตั้งใจฟังให้
เข้าใจ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเมื่อเห็นด้วยกับสิ่งที่พูด โดยการแสดงออกที่เหมาะสม
ในการสื่อความหมายขณะรับฟังผู้อื่นพูดด้วยการสบสายตาสื่อผู้พูด นั่งฟังด้วยความตั้งใจ
ผงกศีรษะ อิ่ม หัวเราะในโอกาสที่เหมาะสม เป็นต้น

การประเมินผล - สังเกตจากความสนใจและการตอบคำถามนักเรียน

เอกสารประกอบการสอบแบบปกติ ครั้งที่ 5

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

การเป็นผู้ฟังที่ดีจะต้องฟังผู้อื่นพูด เพราะทุกคนย่อมปรารถนาที่จะพูดด้วยกันทั้งนั้น และต้องการให้ผู้อื่นฟังสิ่งที่ตนพูดด้วย ลักษณะของผู้ฟังที่ดีจะต้องพยายามตั้งใจฟัง เอาใจใส่ สิ่งที่ถูกกล่าวถึงและพยายามไม่คิดเรื่องอื่น ๆ ขณะที่ผู้พูดกำลังให้ข้อมูลข่าวสารบางสิ่งบางอย่าง มีความอดทนฟังผู้พูดแม้ในสิ่งที่ตนไม่ประสงค์จะได้ยินได้ฟัง และไม่พยายามคาดเดาล่วงหน้าไปก่อนว่าเขาจะพูดอะไรซึ่งอาจจะคาดคะเนผิดไปได้ ทั้งนี้เพราะว่าโดยปกติคนจะสามารถฟังได้ประมาณที่ละ 400 คำซึ่งเร็วกว่าการพูด การเป็นผู้ฟังที่ดีเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งในการคบหาสมาคมติดต่อกับผู้อื่น เราต้องให้โอกาสเขาได้พูดหรือแสดงความคิดเห็น การแย่งพูด หรือคอยขัดคอหรือพูดจ้อแต่เพียงฝ่ายเดียว ย่อมไม่เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดี

การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นควรปฏิบัติดังนี้ คือ

1. ระมัดระวังในการฟังเพื่อยอมรับสิ่งที่แตกต่าง และสิ่งที่ตรงกันกับที่คิดเพราะจุดอ่อนประการหนึ่งของผู้ฟังคือ ในขณะที่ฟังผู้อื่นพูดตนเองมักจะพะวงอยู่กับความคิดของตน จนไม่สนใจความหมายที่แท้จริงซึ่งคนอื่น ๆ พูด
2. ไม่แสดงท่าทีเบื่อหน่ายหรือไม่พอใจแม้เรื่องนั้นไม่น่าสนใจก็ฟังไว้
3. ต้องการที่จะฟัง ปัญหาเกือบทุกอย่างสามารถแก้ไขได้ด้วยการมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อผู้พูด
4. ไม่วิเคราะห์และประเมินผลสิ่งที่คนอื่นพูดจนกว่าจะรับฟังข้อความจนจบ
5. การรับฟังข้อความของผู้พูดจนจบ ไม่ขัดจังหวะ เมื่อผู้พูดหยุดหายใจหรือต่อเติมคำพูดที่ยังค้างอยู่ การฟังเรื่อย ๆ หนึ่งนี้ผู้ฟังที่ดีควรจะฟังอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบถึงจะสามารถเข้าใจได้โดยตลอดอย่างถูกต้องต้องแก่ การฟังอย่างครึ่ง ๆ กลาง ๆ ไม่จบหรือฟังเพียงบางตอน ทำให้ผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจ เรื่องที่พูดนั้นได้ทั้งหมดหรือบางครั้งก็อาจไม่เข้าใจเลยโดยสิ้นเชิง

6. ฟังด้วยความพยายามและตั้งใจ การฟังที่ดีผู้ฟังย่อมต้องมีความพยายามและอดทนพอสมควร เพราะบ่อยครั้งเมื่อฟังไปถึงตอนที่เป็นเรื่องยากหรือเรื่องที่เป็นนามธรรมยากแก่การเข้าใจ เรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาซับซ้อนต่างๆ สิ่งเหล่านี้อาจทำให้รู้สึกเบื่อหน่าย มีหงุดหงิด จนนึกถึงทำให้เราเกิดความท้อแท้ไม่อยากฟังเมื่อประสบภาวะเช่นนี้จึงพยายามอดทนอย่ายอมแพ้ หรือเลิกง่ายๆ จงตั้งใจฟังต่อไป แล้วในที่สุดเราจะรู้สึกว่าสามารถเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เหล่านี้ได้โดยไม่ยากหากเรามีความพยายามและตั้งใจจริง

7. หลีกเลี่ยงการจับผิดผู้พูด ผู้ฟังที่ดีควรหลีกเลี่ยงการจับผิดสิ่งเล็กๆ น้อยๆ จากตัวผู้พูด เช่น คอยจับผิดกิริยาท่าทางของผู้พูด การแต่งกายของผู้พูดหรือคอยจับผิดคำพูดบางคำของผู้พูด มนุษย์ทุกคนย่อมมีข้อผิดพลาดได้ด้วยกันทั้งสิ้นจึงไม่ควรถือเอาสิ่งเล็กน้อยเหล่านี้มาเป็นอารมณ์ เพราะอาจจะสะกิดกั้นการฟังของเราให้ด้อยประสิทธิภาพลงไป จงให้อภัยในสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เหล่านี้แล้วจิตใจของเราก็จะเป็นสุขสามารถฟังด้วยความสบายใจแล้วเข้าใจ

8. ต้องไม่ให้เกียรติผู้พูด ผู้ฟังที่ดีควรรู้จักไม่ให้เกียรติผู้พูด รู้จักกาลเทศะและความเหมาะสม ขณะที่ผู้พูดกำลังพูดอยู่ก็ควรสนใจฟังด้วยดีไม่ว่าจะนึกอยากถามอะไรผู้พูดก็ถามสอดขึ้นกลางคัน ซึ่งเป็นการไม่ให้เกียรติผู้พูด

ครั้งที่ 6

- เรื่อง** ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้านการรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
- เวลา** 50 นาที
- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบถึงลักษณะและคุณสมบัติของผู้ฟังที่ดี
 2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบความสำคัญของการฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดย
- ฟังจนจบไม่ขัดจังหวะ
- วิธีดำเนินการ**
1. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามถึงสิ่งต่าง ๆ ที่นักเรียนชอบหรือประทับใจพร้อมกับบอกเหตุผลได้ว่าชอบหรือประทับใจเพราะเหตุใด
 2. ขั้นสอน
 - 2.1 ให้นักเรียนแต่ละคนเล่าถึง "สัตว์ที่ข้าพเจ้าชอบ" ใช้เวลาคนละ 2-3 นาที พร้อมทั้งบอกเหตุผลที่ชอบเพราะอะไร โดยขณะที่นักเรียนคนหนึ่งเป็นผู้พูด นักเรียนคนอื่น ๆ ที่เหลือก็เป็นผู้ฟัง พอผู้พูดพูดจบแล้วนักเรียนคนต่อไปที่จะพูดต้องสรุปสิ่งที่ตนได้ฟังจากเพื่อนที่พูดไปแล้ว โดยนักเรียนคนนั้นจะต้องใช้คำพูดของตนเองเล่าเรื่องที่ตนได้ฟังและไม่มีการจดบันทึก
 - 2.2 ให้นักเรียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้พูด ผู้ฟังจนครบทุกคนภายในกลุ่ม
 - 2.3 ครูให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น
 - 2.4 ครูให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไรขณะที่ฟังเพื่อนพูด
 - นักเรียนมีวิธีการสรุปเรื่องที่เพื่อนพูดเป็นคำพูดของตนเองได้
- อย่างไร**
- การนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปและครูสรุปเพิ่มเติม

แนวสรุป

ลักษณะการเป็นผู้ฟังที่ดี

1. ฟังด้วยความสนใจ มีความกระตือรือร้น ให้ความสนใจใกล้ชิดโดยไม่ตัวเข้าหาอย่างเหมาะสม แสดงท่าทีต่อผู้พูด
2. ฟังเพื่อความเข้าใจ ขณะที่ฟังต้องทำความเข้าใจ เรื่องที่ผู้พูดพูดไปด้วย
3. มีปฏิกิริยาโต้ตอบ ทำให้ผู้พูดรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญ โดยยอมรับด้วยการพยักหน้า อืม ให้ความเห็นและสนับสนุน
4. ไม่พูดคุยกับเพื่อนข้างเคียง
5. ถามคำถามเมื่อไม่เข้าใจหรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม อย่าถามคำถามที่เป็นการทอถามหรือลองภูมิผู้พูด
6. มองดูตัวผู้พูด ใบหน้า ปาก ตา และมือ ซึ่งสามารถเป็นสื่อให้เข้าใจผู้พูดได้ดีขึ้น
7. กางจัดสิ่งที่เบี่ยงเบนความสนใจที่กำลังอยู่ในมือไว้ที่อื่น
8. ฟังอย่างเก็บใจความสำคัญ มุ่งความสนใจอยู่ที่เนื้อหาเป็นสาระ สำคัญ ละทิ้งรายละเอียดที่ไม่สำคัญ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการฟัง

1. การฟังเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการติดต่อสื่อสารที่ดี
2. ผู้ฟังจะได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น
3. ผู้พูดที่ดีต้องเป็นผู้ฟังที่ดีด้วย
4. การฟังเป็นพื้นฐานสำหรับการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่ว่าจะเป็นในครอบครัว ที่ทำงาน และที่โรงเรียน
5. การฟังเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดในการฟังใจ และเอาชนะต่อการต่อต้านหรือ การคัดค้านของผู้อื่นได้

การประเมินผล

1. สังเกตจากความร่วมมือในการฟัง และร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถามของนักเรียน

ครั้งที่ 7

<u>เรื่อง</u>	ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของงานตลอดจนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
<u>วิธีดำเนินการ</u>	1. ขั้นนำ ครูสนทนาชักถามนักเรียนถึงประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มว่านักเรียนเคยได้รับมอบหมายงานและมีหลักในการทำงานที่ได้รับมอบหมายงานเพื่อให้งานสำเร็จอย่างไร 2. ขั้นสอน 2.1 ครูบรรยายเรื่องการทำงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้งานสำเร็จบรรลุเป้าหมาย 2.2 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน ชักถาม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย 2.3 ครูให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ 2.3.1 หลักการทำงานให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย 2.3.2 ประโยชน์ของความร่วมมือในการทำงาน 3. ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย
<u>การประเมินผล</u>	สังเกตจากความสนใจและการตอบคำถามนักเรียน

เอกสารประกอบการสอนแบบปกติ ครั้งที่ 7

เรื่อง การทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ในการทำงานกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกหลาย ๆ คนมาทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดผลกับงานให้มากที่สุด และให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ต้องมีการมอบหมายงานให้ทุก ๆ คนมีความรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งงานแต่ละอย่างต้องมีผู้รับผิดชอบตัวอย่างในการเข้าค่ายลูกเสือแต่ละครั้งต้องแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกในวันหนึ่ง ๆ จะมีการแบ่งงานให้สมาชิกรับผิดชอบ โดยหมุนเวียนกัน ได้แก่ ดช.ก ได้รับมอบหมายเป็นหัวหน้ากลุ่ม ต้องดูแลและนำข่าวสารมาแจ้งให้สมาชิกทราบ ดช.ข ได้รับมอบหมายเป็นคนครัวต้องรับผิดชอบเรื่องอาหาร ดช.ค ได้รับมอบหมายเป็นผลการดำเนินงานที่ดูเล่ห์โดยทั่ว ๆ ไป เป็นต้น ซึ่งทุกคนจะทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายงานก็สำเร็จด้วยความรวดเร็วแล้วจึงรวมกลุ่มปรึกษางานกันต่อไป

ประโยชน์ของการมอบหมายงานให้สมาชิก

1. งานสำเร็จเร็ว เพราะทุกคนทราบว่าตนเองต้องทำอะไร
2. ทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าต่อกลุ่ม และตนเองเป็นส่วน

หนึ่งของกลุ่ม มีส่วนรับผิดชอบผลงานของกลุ่มโดยตรง

หลักเกณฑ์การมอบหมายงาน

1. ควรดูแลให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างทั่วถึงไม่ละเลยคนบาง

คนในกลุ่ม

2. ควรพิจารณาความสามารถและความถนัดของบุคคลและลักษณะของงานที่ทำ
3. ควรหมุนเวียนหน้าที่รับผิดชอบเพื่อสำรวจความสามารถเฉพาะตัวของสมาชิก

ครั้งที่ 8

<u>เรื่อง</u>	ความร่วมมือในการทำงานด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของงานตลอดจนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
<u>วิธีดำเนินการ</u>	1. ขั้นนำ 1.1 ครูทบทวนเกี่ยวกับการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ 1.2 ครูซักถามนักเรียนถึงการเรียนเมื่อคราวที่แล้วนักเรียนนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์อย่างไร 2. ขั้นสอน 2.1 ครูมอบหมายให้นักเรียนดำเนินกิจกรรม "สวนหย่อมของเรา" 2.1.1 ให้นักเรียนเป็นดินน้ำมันที่ครูแจกให้ ปั้นให้เป็นรูปเกี่ยวกับอะไรก็ได้วางลงในแผ่นกระดาษแข็งที่ครูแจกให้ โดยใช้หลักเกณฑ์การทำงานร่วมกันที่เรียนมา ใช้เวลา 30 นาที 2.1.2 เมื่อเสร็จแล้วให้กลุ่มช่วยกันพิจารณาว่างานสำเร็จเรียบร้อยในเวลาที่กำหนดไว้ 2.2 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย 2.3 ครูให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ 2.3.1 สิ่งที่ทำให้ทำงานสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้คืออะไร 2.3.2 การทำงานร่วมกันทำให้เกิดประโยชน์อย่างไร

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับการทำงานในครั้งนี้

สื่อการจัดกิจกรรม ดินน้ำมันจำนวน 20 ก้อน กระดาษแข็งขนาด 20 x 16 นิ้ว

การประเมินผล ครูสังเกตจากการทำงานร่วมกัน และการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 9-10

เรื่อง ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ด้านการช่วยเหลือทางกายและทางใจกับสมาชิกในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น

เวลา แต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าของเพื่อนสมาชิกตลอดจนฝึกการอยู่ร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
2. เพื่อให้นักเรียนเล็งเห็นประโยชน์และคุณค่าของงานและทำด้วยความเห็นใจเพื่อนสมาชิกเต็มความสามารถ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูสนทนาเกี่ยวกับการอยู่ในสังคมต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงอยู่รอดได้ไม่มีใครอยู่ได้คนเดียว ทำงานคนเดียว ธรรมชาติสร้างให้สิ่งต่างๆ อยู่ร่วมกัน

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายเรื่องการทำงานต้องช่วยเหลือกัน จึงทำให้งานนั้นสำเร็จลงได้อย่างรวดเร็ว

2.2 ครูให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม 2 อย่าง ซึ่งฝึกการทำงานร่วมกัน

2.2.1 กิจกรรมเรื่อง "บัตรคำช่วยจำ" แบ่งนักเรียนออกเป็น

2 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน แล้วใช้บัตรคำถามและบัตรคำตอบอย่างละ 2 ชุด

2.2.1.1 ครูแจกบัตรคำถามให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ชุด

ตามที่กำหนดดังนี้

ชุดที่ 1

คำถาม	คำตอบ
1. ปากว่าตาขยิบ	ปากว่าแต่ใจอย่าให้ทำ ไม่ห้ามจริง
2. หน้าเนื่อใจเสื่อ	หน้าตาดี (สวย) แต่ใจดูร้าย
3. วัวลืมตีน	ลืมฐานะเดิมของตน
4. ช้า ๆ ได้พร้าเล่มงาม	ทำช้า ๆ แต่ได้ผลดี
5. ขว้างงูไม่พ้นคอ	ทำสิ่งที่เป็นอันตรายใกล้ ๆ ตัว

ชุดที่ 2

คำถาม	คำตอบ
หลับหูหลับตา	ทำโดยไม่คิด
ยืมจมูกคนอื่น	หวังพึ่งผู้อื่นตลอดเวลา
ห้องผู้งูพิษกระสอบ	กินจุ
ตีวัวกระทบคราด	พูดให้พาดพิงถึงกัน
สืขอให้ควายฟัง	บอกเล่าแก่คนไม่รับรู้

2.2.1.2 ให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 ถ้ามกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 2 ถ้ามกลุ่มที่ 1 สลับกันจนคำถามหมด โดยให้สมาชิกในกลุ่มปรึกษาและช่วยเหลือกันตอบคำถามใช้เวลาคำถามละ 2 นาที

2.2.2 กิจกรรม "ประดิษฐ์ภาพ" แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน

2.2.2.1 ครูอธิบายชี้แจงกติกาในการทำงานและแจกอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังนี้

- ภาพต่างๆ ที่เหมือนกันทั้ง 2 ชุด ได้แก่ รูปคน ต้นไม้ ผลไม้ สุนัข ก้อนเมฆ ภูเขา เรือ

2. กระดาษสีต่าง ๆ
3. กระดาษชาร์ท ขนาด 30x24 นิ้ว
4. กรรไกร และคัตเตอร์
5. กาว

2.2.2.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันปรึกษาหารือ
ภาพต่าง ๆ ปิดบนกระดาษชาร์ทให้เป็นภาพที่กลุ่มต้องการ ใช้เวลา 20 นาที

2.2.2.3 เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนช่วยกันพิจารณา
ภาพทั้ง 2 รวมกัน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

2.3 ครูให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

2.3.1 องค์ประกอบที่ทำให้งานสำเร็จได้คืออะไร

2.3.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำงานกลุ่มคืออะไร

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับการช่วยเหลือการทำงานของผู้
สมาชิกในกลุ่มและครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียน

ครั้งที่ 11

เรื่อง ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น การรับฟัง และยอมรับความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ การช่วยเหลือทางกาย และทางใจกับสมาชิก ในกลุ่มอย่างกระตือรือร้น

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับความร่วมมือในการทำงาน กลุ่ม ได้จากการสอนแล้วนำไปปรับปรุงพัฒนาความร่วมมือในการทำงาน กลุ่ม แล้วนำไปปรับปรุงพัฒนาความร่วมมือในการทำงานต่อไป

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

ครูทบทวนความร่วมมือในการทำงานกลุ่มที่นักเรียนเคยเรียนมา ซึ่งแต่ละคนแสดงความร่วมมือด้วยการแสดงความคิดเห็น การรับฟัง และยอมรับความคิดเห็น ของสมาชิก การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ หรือการช่วยเหลือทางกายและทางใจ แก่สมาชิกในกลุ่ม ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีสำหรับนักเรียน และเป็นการฝึกนิสัยให้เป็นผู้มีประสิทธิภาพ ในการทำงานต่อไป

2. ขั้นสอน

2.1 ครูบรรยายเรื่องความร่วมมือในการทำงานกลุ่มซึ่งมีผลดีต่อการ พัฒนางานให้นักเรียนอีกครั้ง

2.2 ครูดำเนินกิจกรรมตีความจากคำกลอน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน

2.2.1 ครูแจกคำกลอนกลุ่มละ 1 ชุด ซึ่งเหมือนกันทั้ง 2 กลุ่ม ตามที่กำหนดดังนี้

บทคัดกลอน

นกเขาตื่นแต่เช้า เจ้าก็ออกจากรังมา	แสวงหาอาหารกินจนอิ่มหน้า
โฉบเตยพุ่งทำอะไรพร้อมใจทำ	เพื่อความสำราญสุขุขของตน
บินพริบ ๆ พร้อมเพรียงคลอเคียงไป	ลงจับตั้เมะลิไพรลงใช้ชน
แล้วแผ่ทางกางปีกวิ่งอลวน	สับสนลัพยอกเข้าหยอกกัน
แล้วผละกันจิกให้เพื่อนนก	เด่นหยก ๆ จับสะตอโก่งคอขัน
เสียงคู ๆ ก้องไปในไพรวัน	เกษมสันต์ทั่วหน้าปักษา เอย

2.2.2 ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มปรึกษาหารือจากคำกลอนว่าทำอะไร
อะไร แล้วจัดบอร์ดเกี่ยวกับเรื่องราวจากคำกลอนลงบนกระดานชาร์ต ใช้เวลา 30 นาที

2.2.3 เมื่อเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มแสดงความรู้สึกรู้สึกความคิดเห็น
ในการทำงานร่วมกัน

2.3 ครูให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

2.3.1 อะไรเป็นสิ่งที่สำคัญในการทำงานกลุ่ม

2.3.2 ใครมีส่วนสำคัญในการทำงานกลุ่ม

3. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปเกี่ยวกับการทำงานอีกครั้ง

สื่อการจัดกิจกรรม

1. กระดาษสีต่าง ๆ
2. กระดาษชาร์ตขนาด 30 x 24 นิ้ว
3. กรรไกร และคัตเตอร์
4. ปากกาเคมี
5. กาว

การประเมินผล ครูสังเกตจากการตอบคำถาม และการทำงานร่วมกัน

ครั้งที่ 12

เรื่อง ปัจจุบันนิเทศ

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. ให้นักเรียนบอกถึงสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนแบบปกติ
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความร่วมมือในการทำงานกลุ่มที่ได้รับจากการสอนแบบปกติ

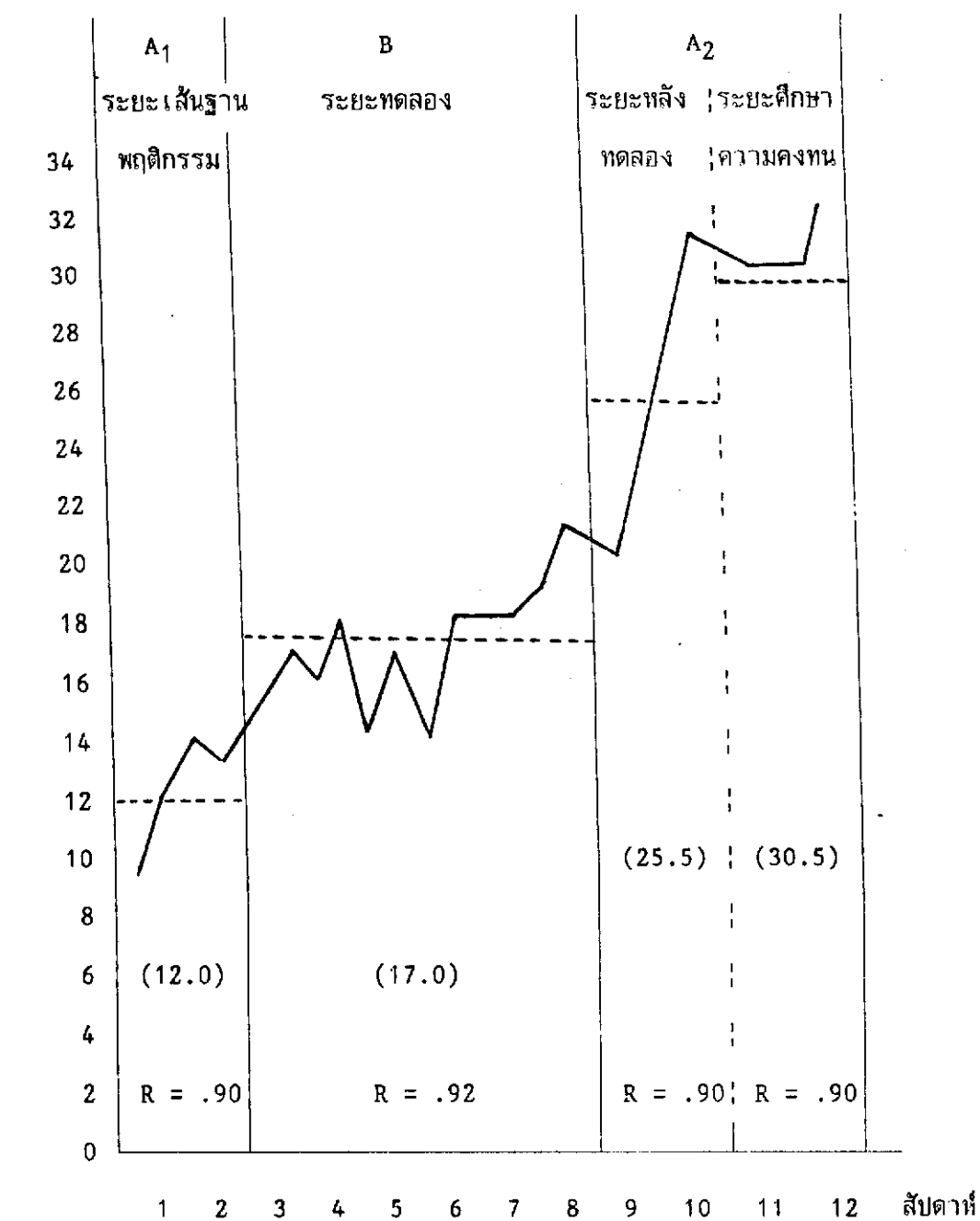
วิธีดำเนินการ

1. ครูสนทนาซักถามถึงประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนแบบปกติ
2. ครูให้โอกาสนักเรียนซักถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. ครูให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนแบบปกติและครูสรุปเพิ่มเติม
4. ครูกล่าวขอบใจนักเรียนและกล่าวปิดการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนแบบปกติ

ภาคผนวก ค

ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่ม

ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

— ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์

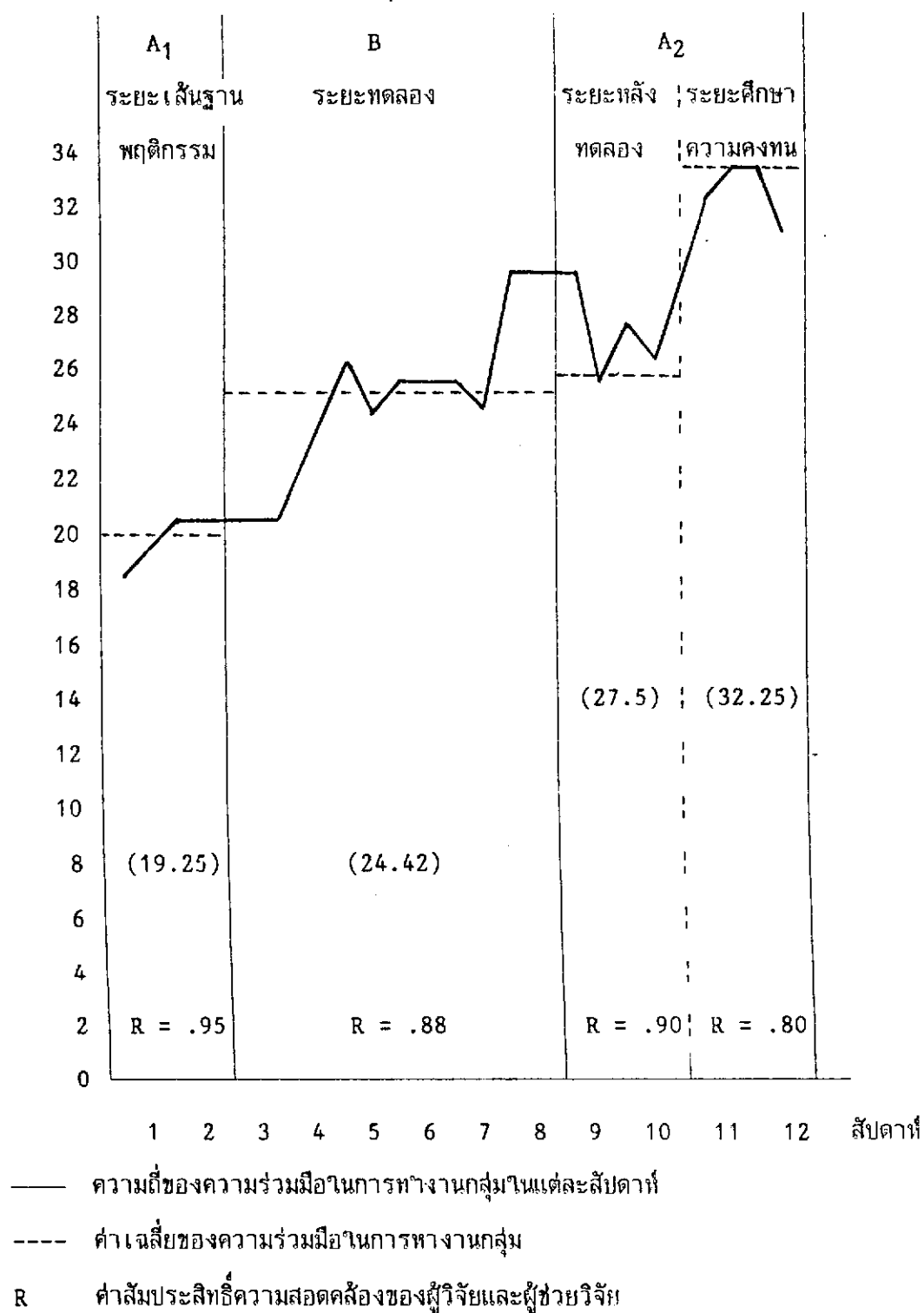
---- ค่าเฉลี่ยของความถี่ในการทำงานกลุ่ม

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 10 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลอง

ตลอด 3 ระยะ

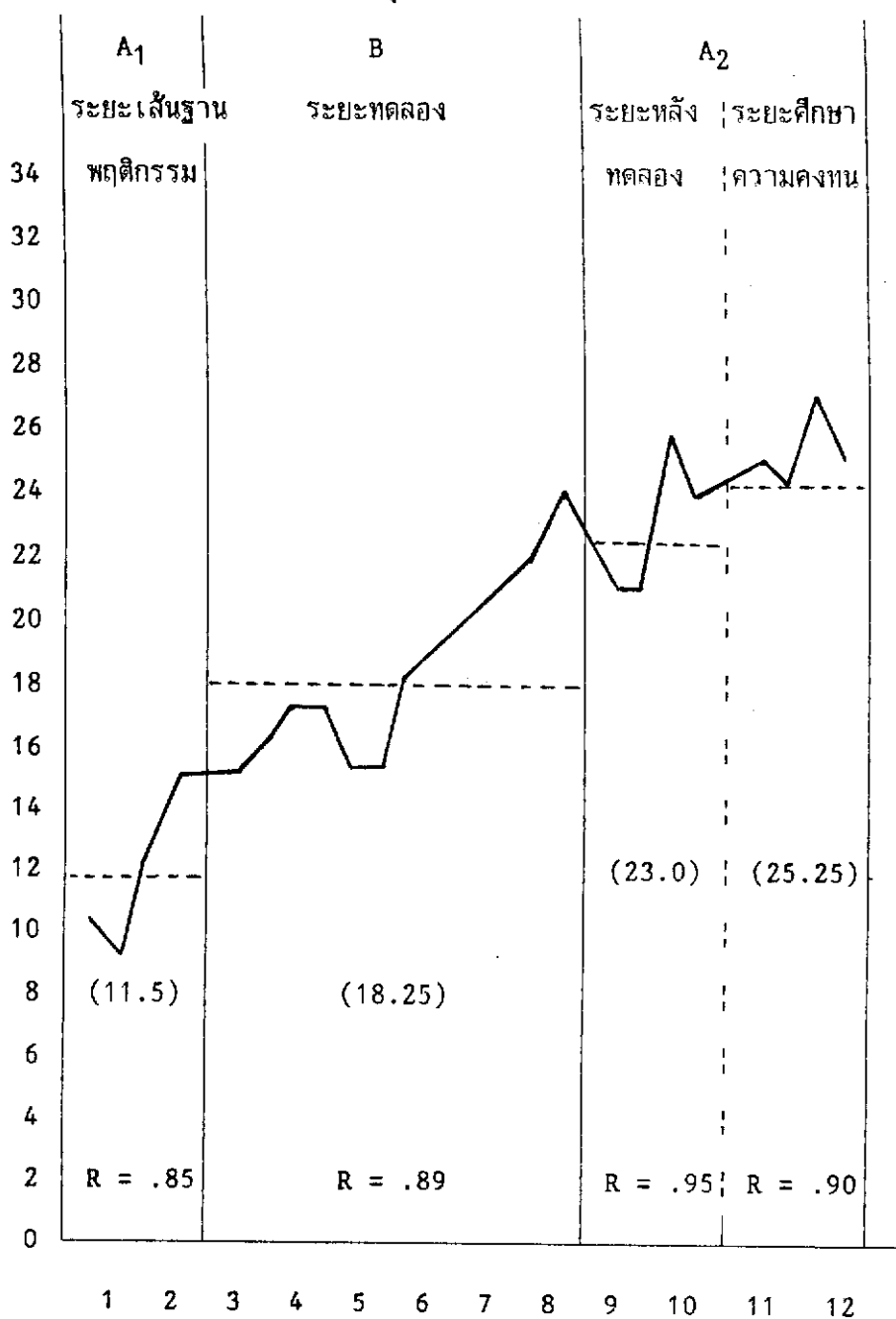
ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

ภาพประกอบ 11 ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลอง

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

— ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์

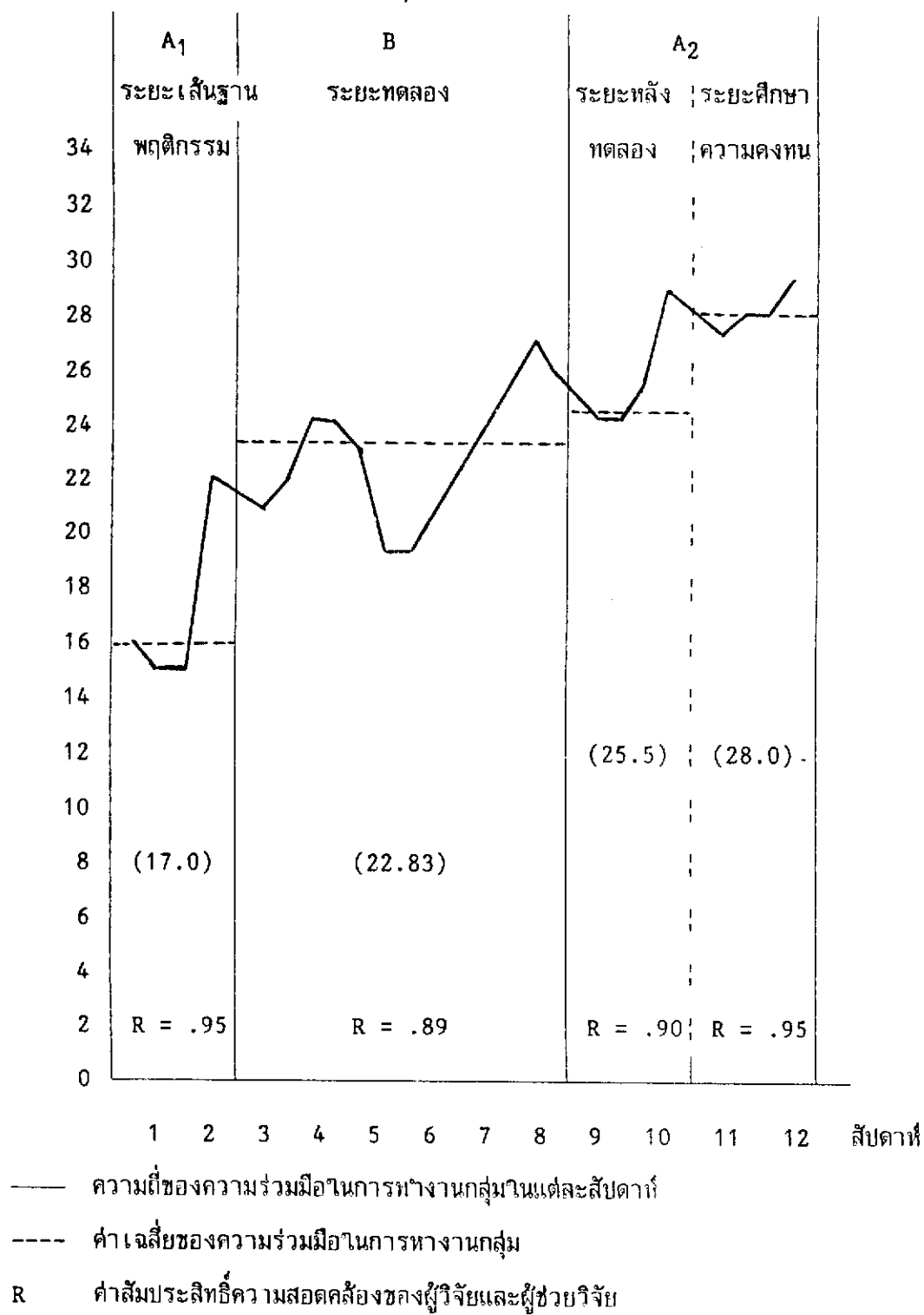
---- ค่าเฉลี่ยของความถี่ในการทำงานกลุ่ม

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 12 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลอง

ตลอด 3 ระยะ

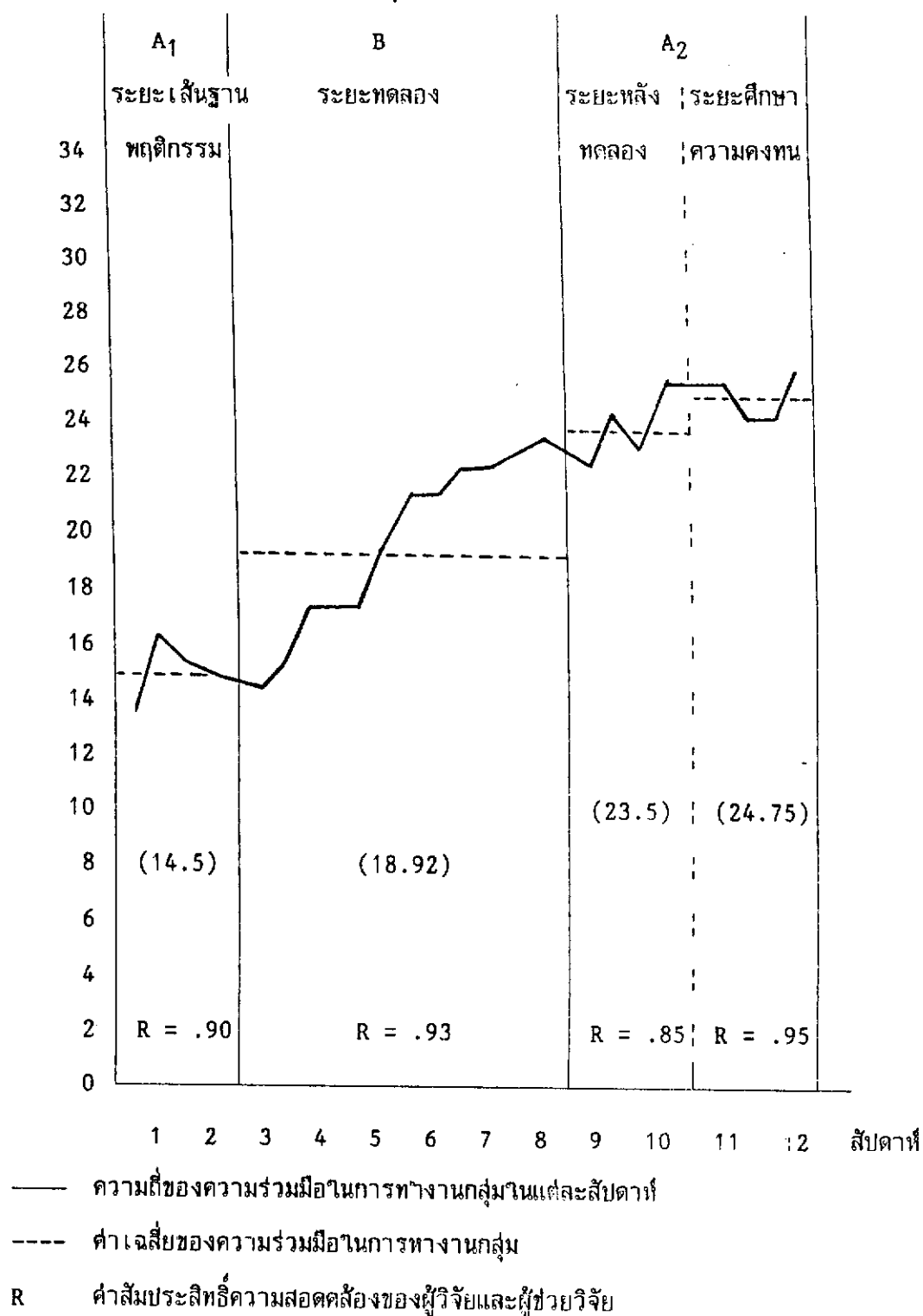
ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่ม

ภาพประกอบ 13 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลอง

ตลอด 3 ระยะ

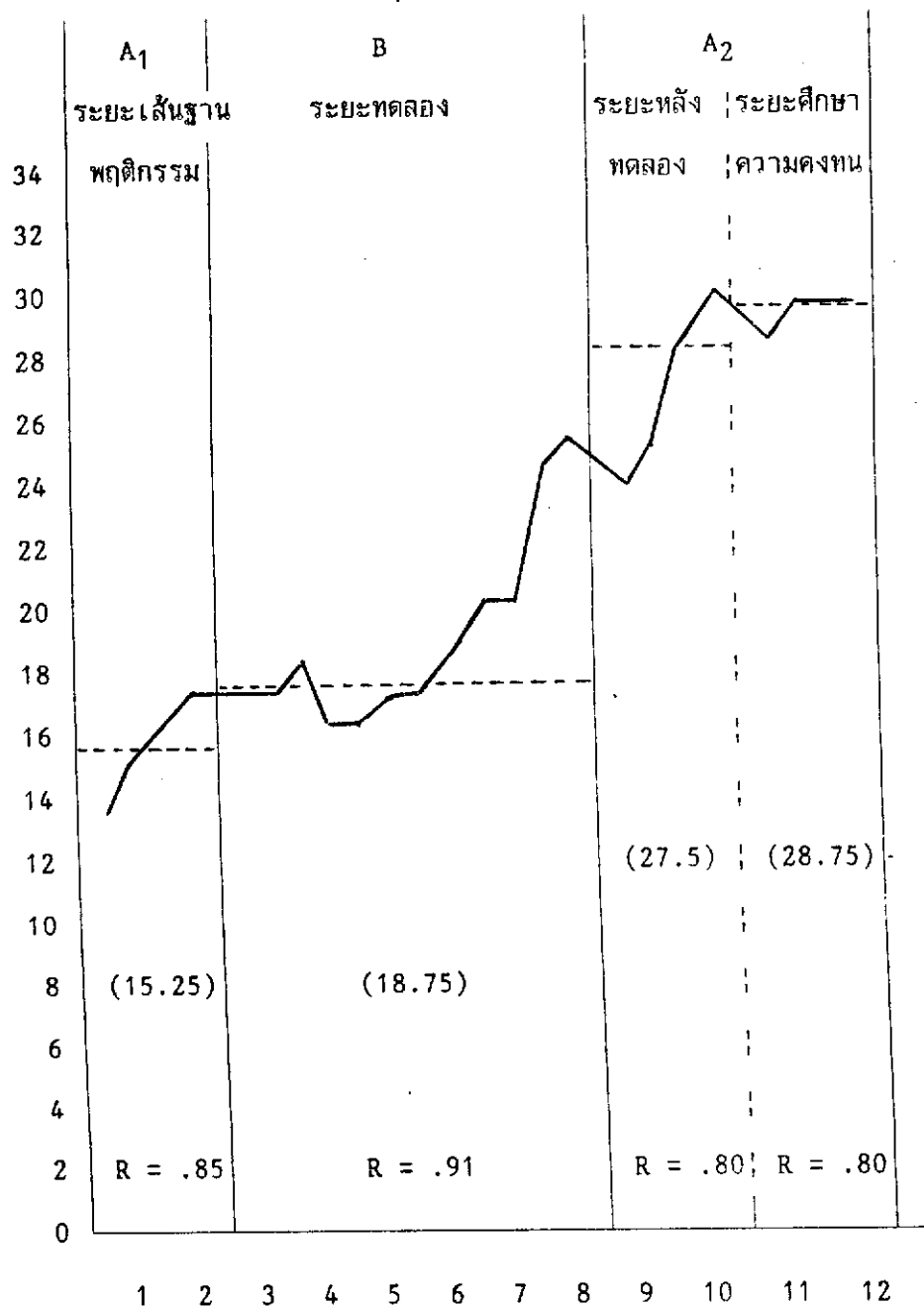
ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

ภาพประกอบ 14 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลอง

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความถี่ร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

— ความถี่ของความถี่ร่วมมือในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์

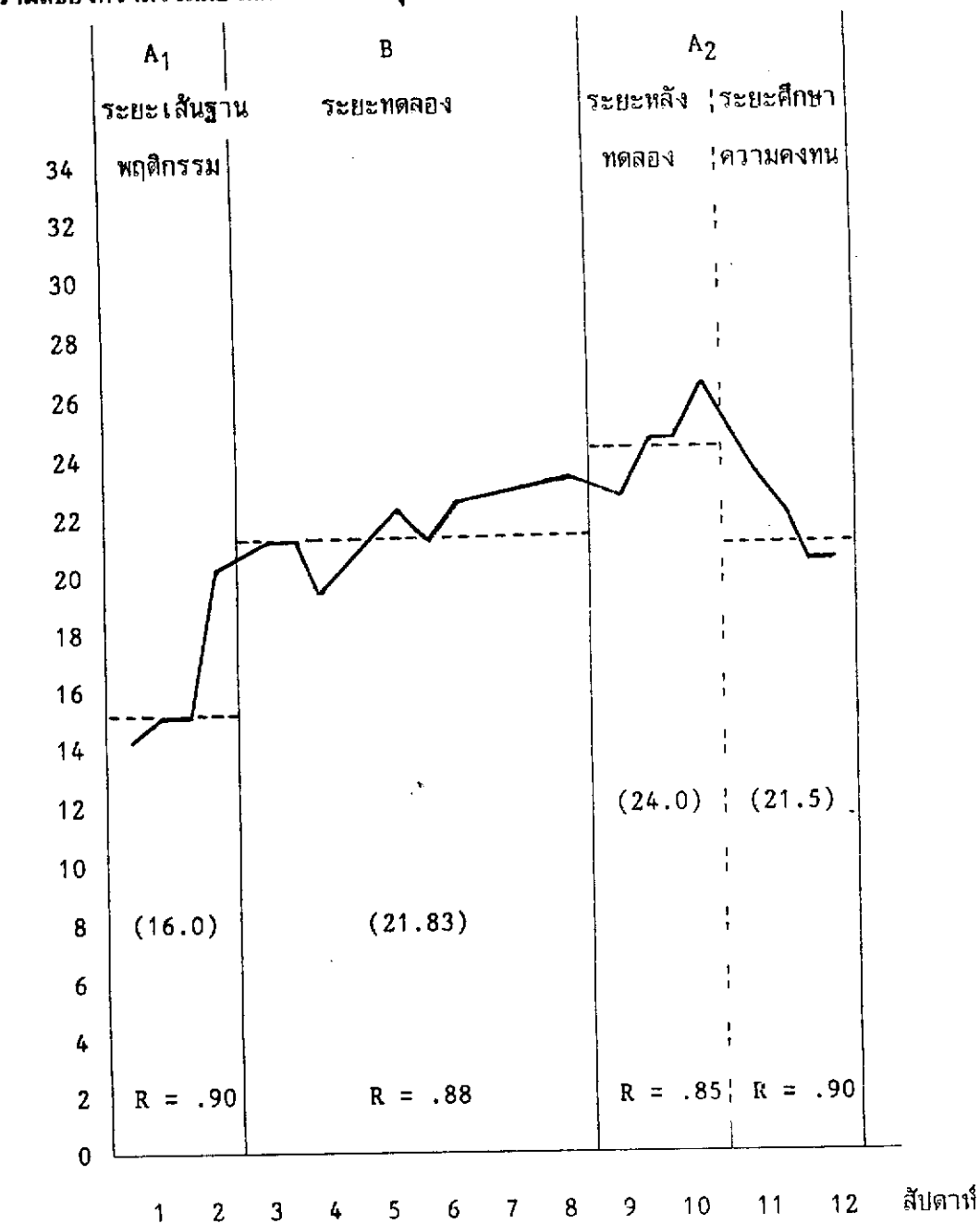
---- ค่าเฉลี่ยของความถี่ร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 15 ความถี่ของความถี่ร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลอง

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

— ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์

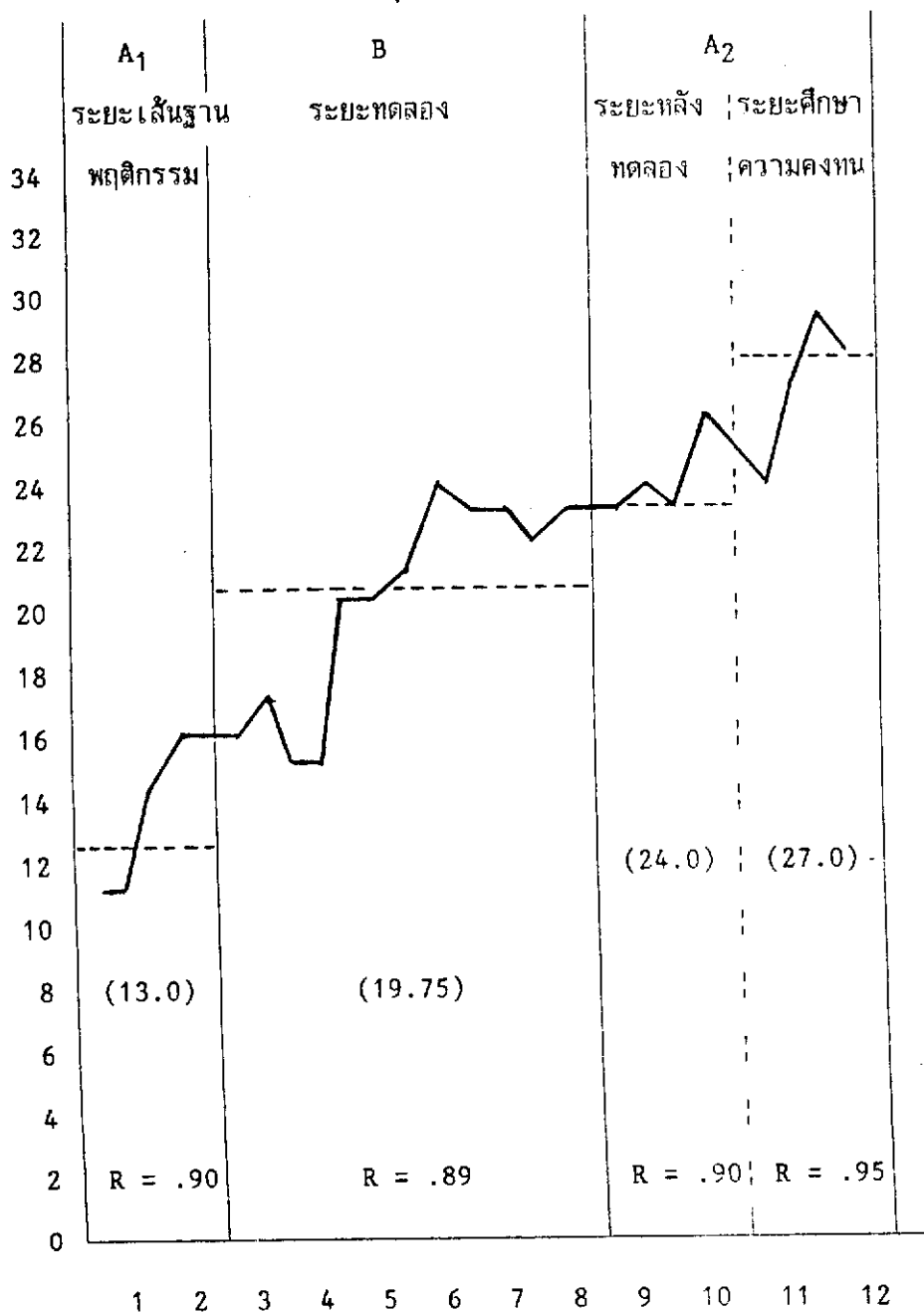
---- ค่าเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 16 ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลอง

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

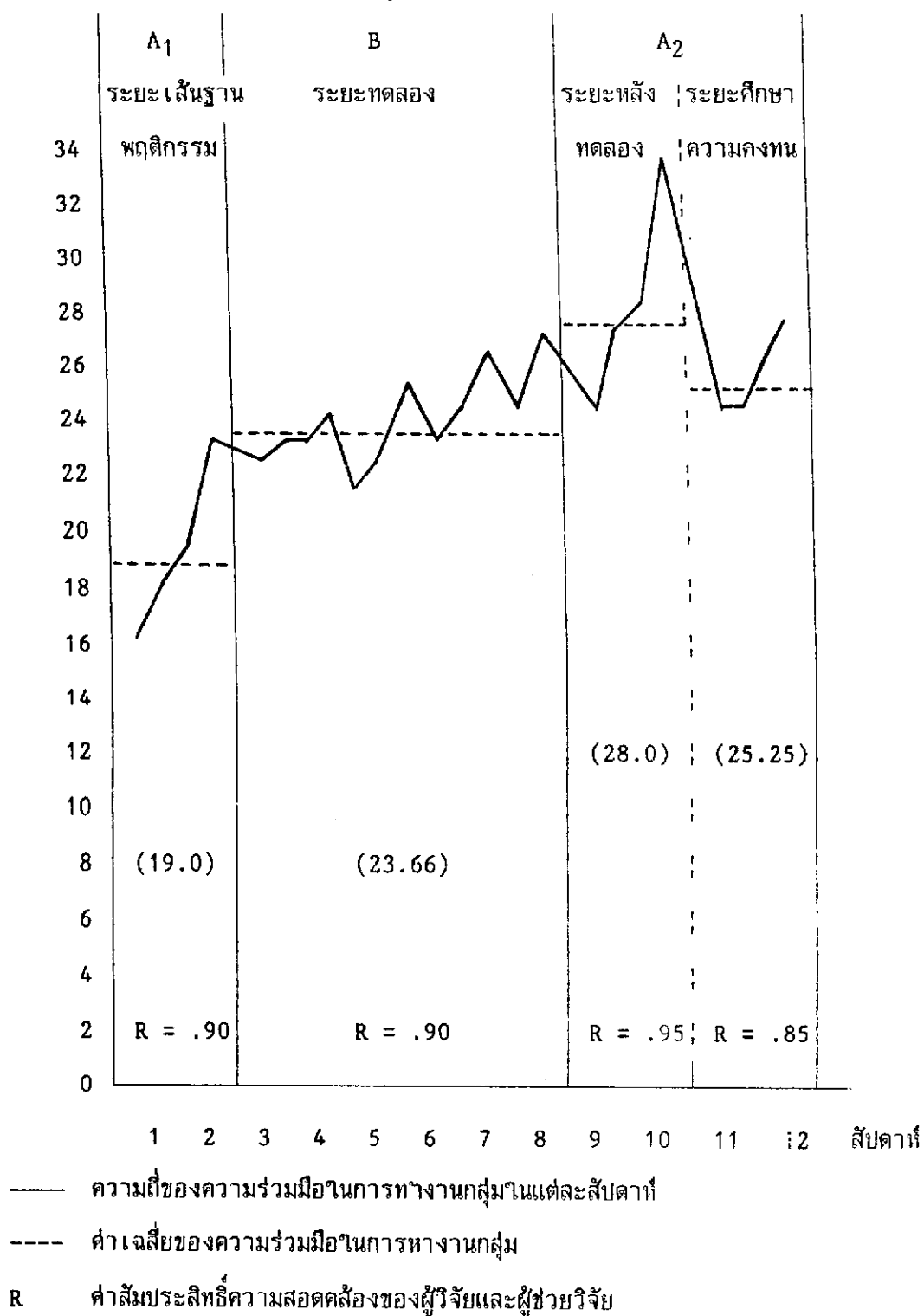

- ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์
- ค่าเฉลี่ยของความถี่ในการทำงานกลุ่ม
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 17 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่มทดลอง

ตลอด 3 ระยะ

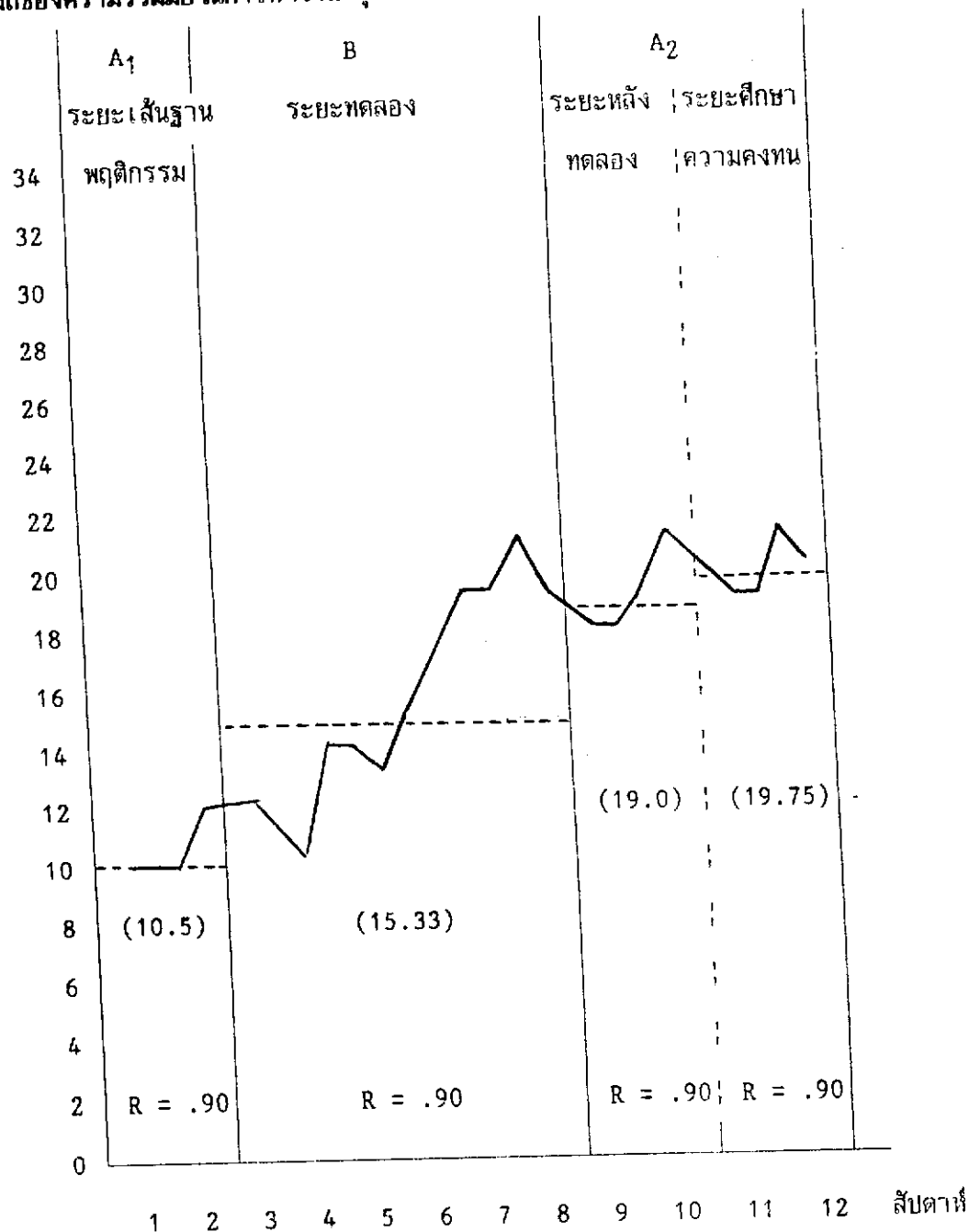
ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

ภาพประกอบ 18 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 9 ในกลุ่มทดลอง

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

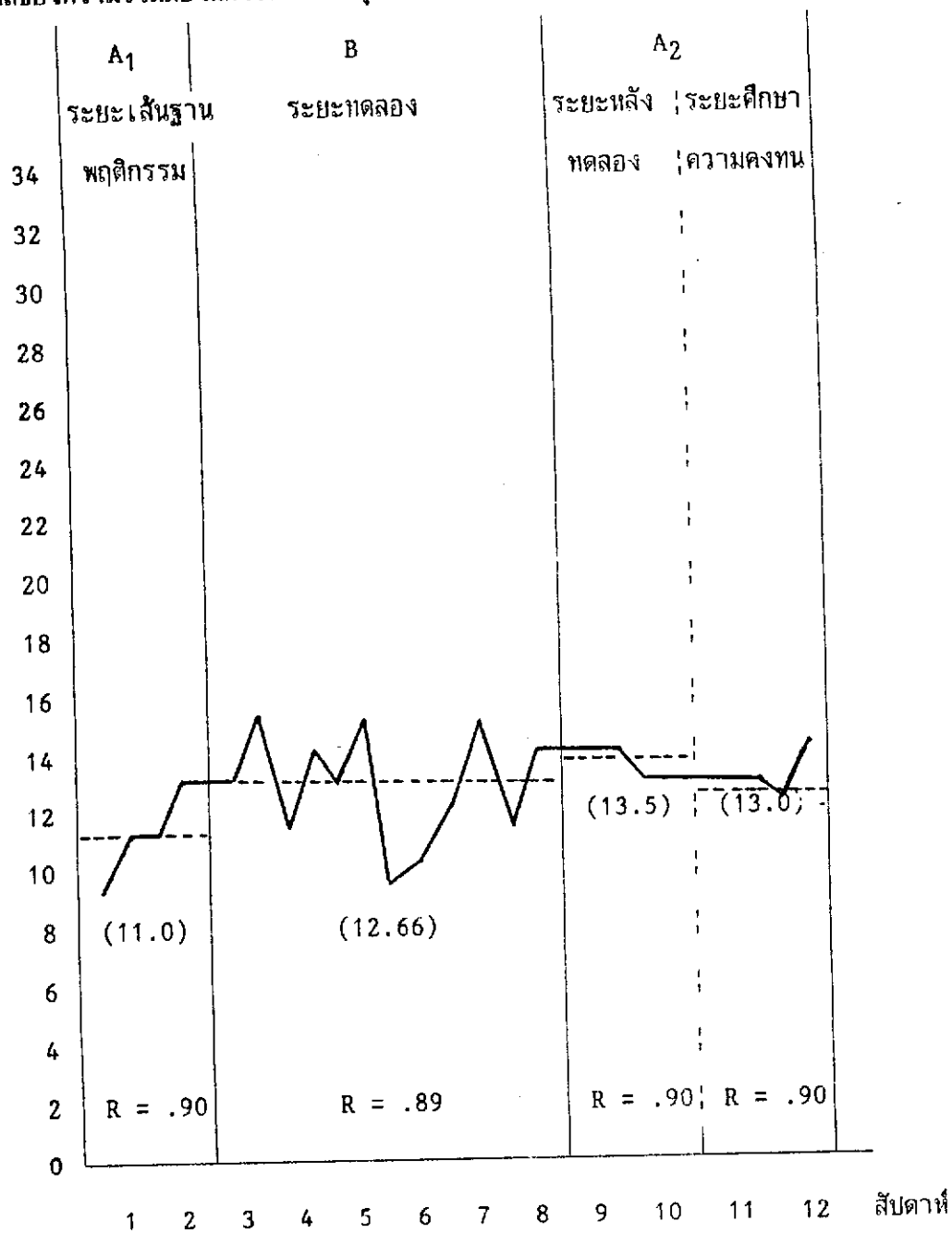

- ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์
- ค่าเฉลี่ยของความถี่ในการทำงานกลุ่ม
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 19 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 10 ในกลุ่มทดลอง

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่ม

— ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์

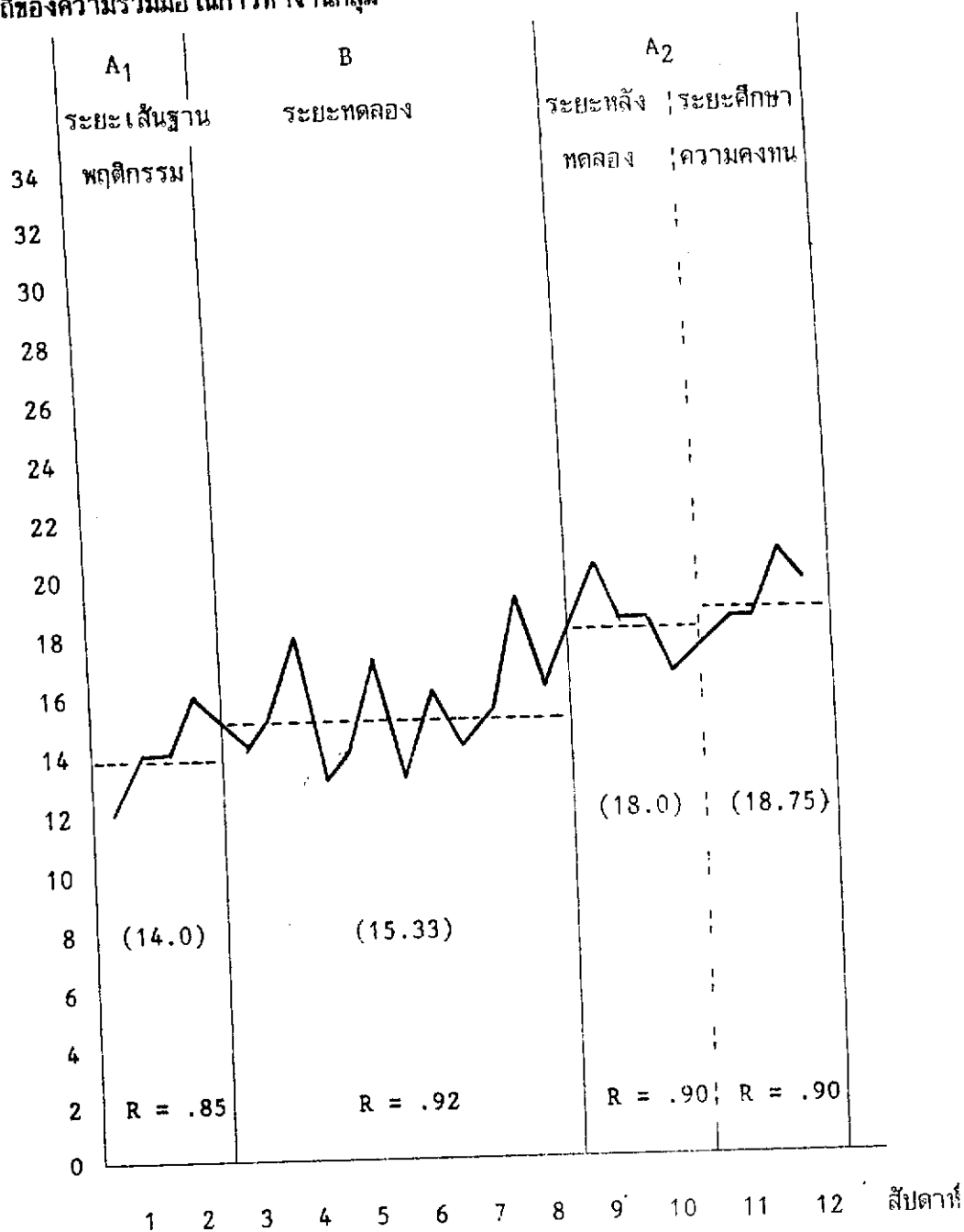
---- ค่าเฉลี่ยของความถี่ในการทำงานกลุ่ม

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 20 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มควบคุม

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

— ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์

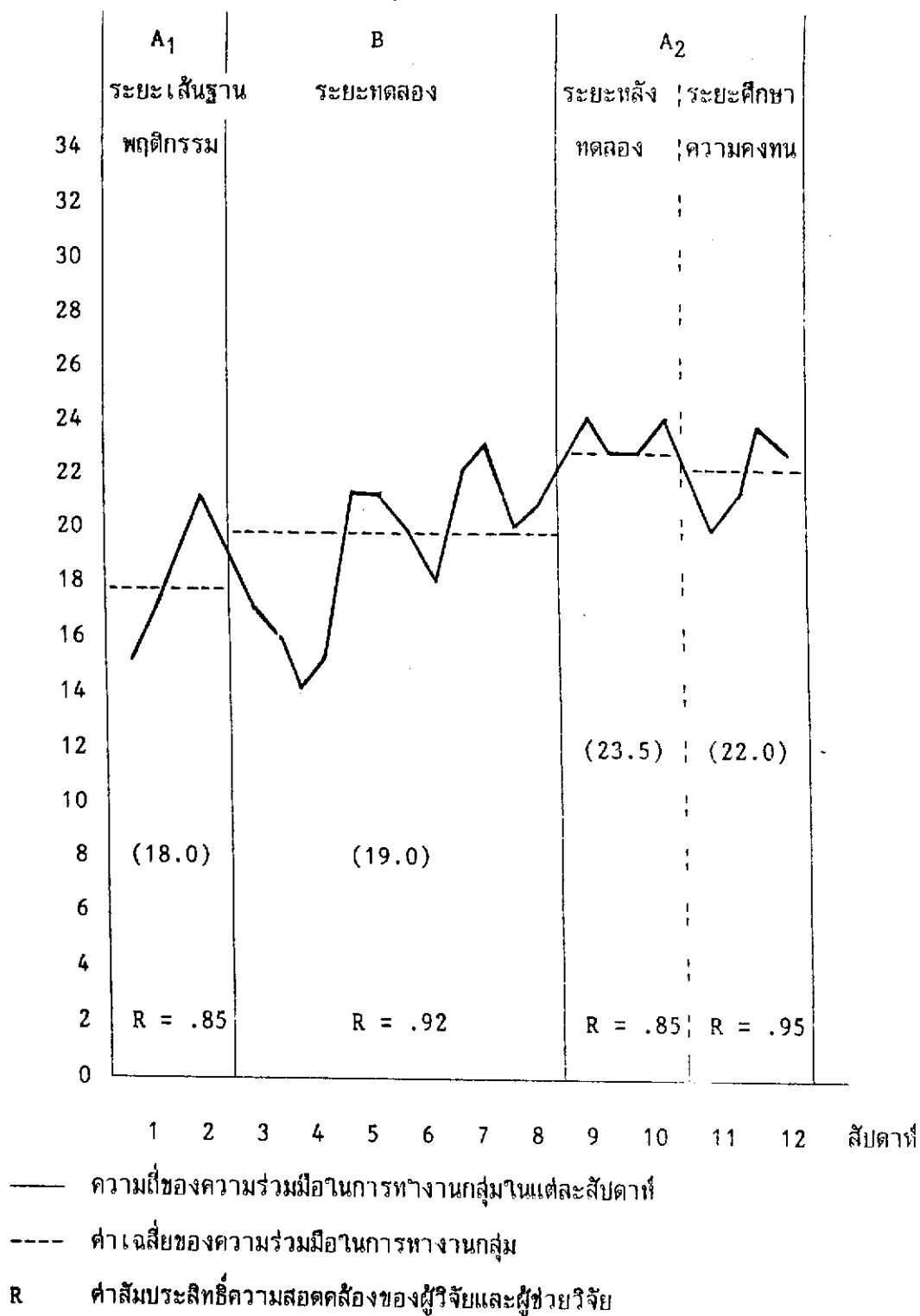
---- ค่าเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 21 ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มควบคุม

ตลอด 3 ระยะ

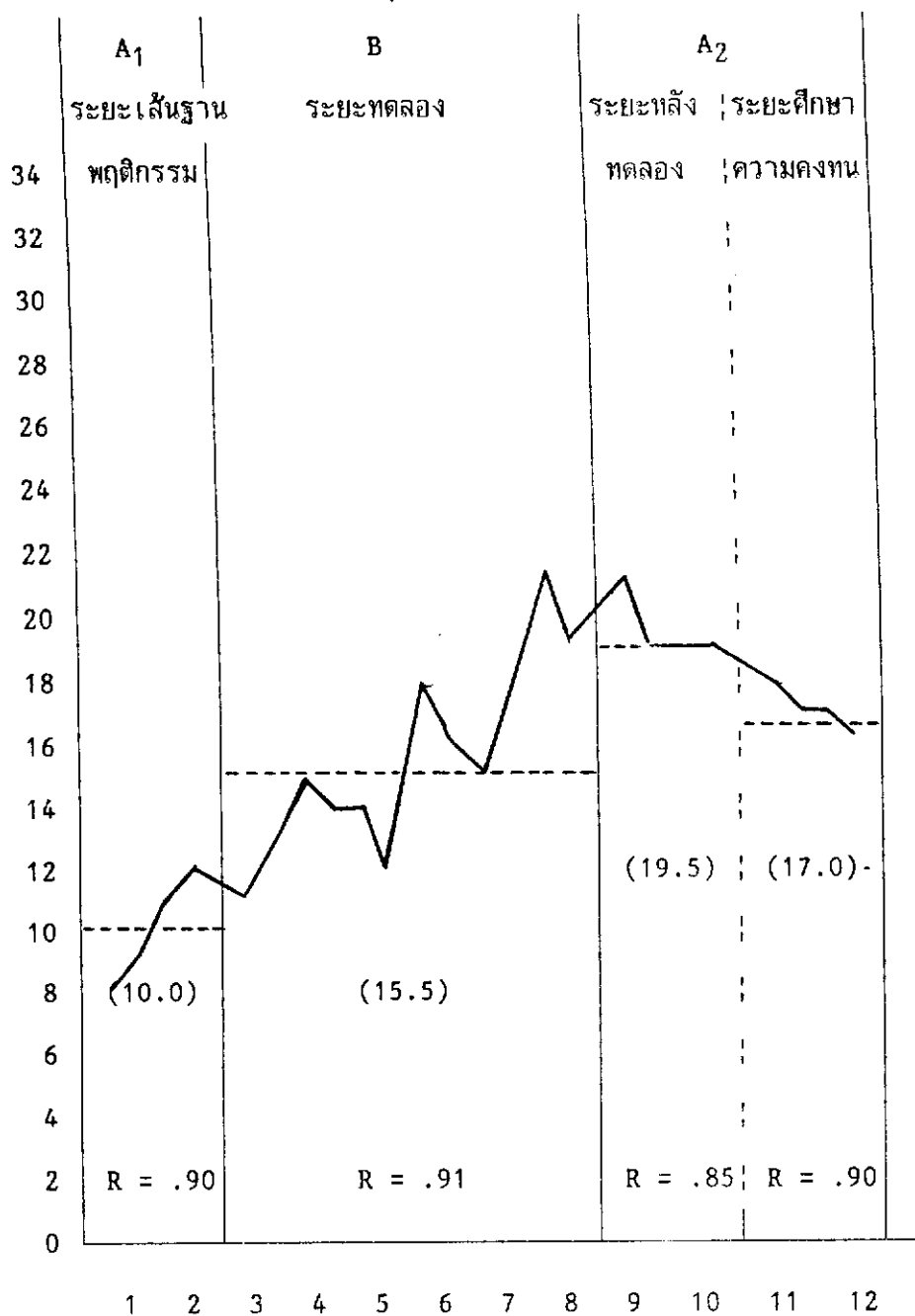
ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

ภาพประกอบ 22 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มควบคุม

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

— ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์

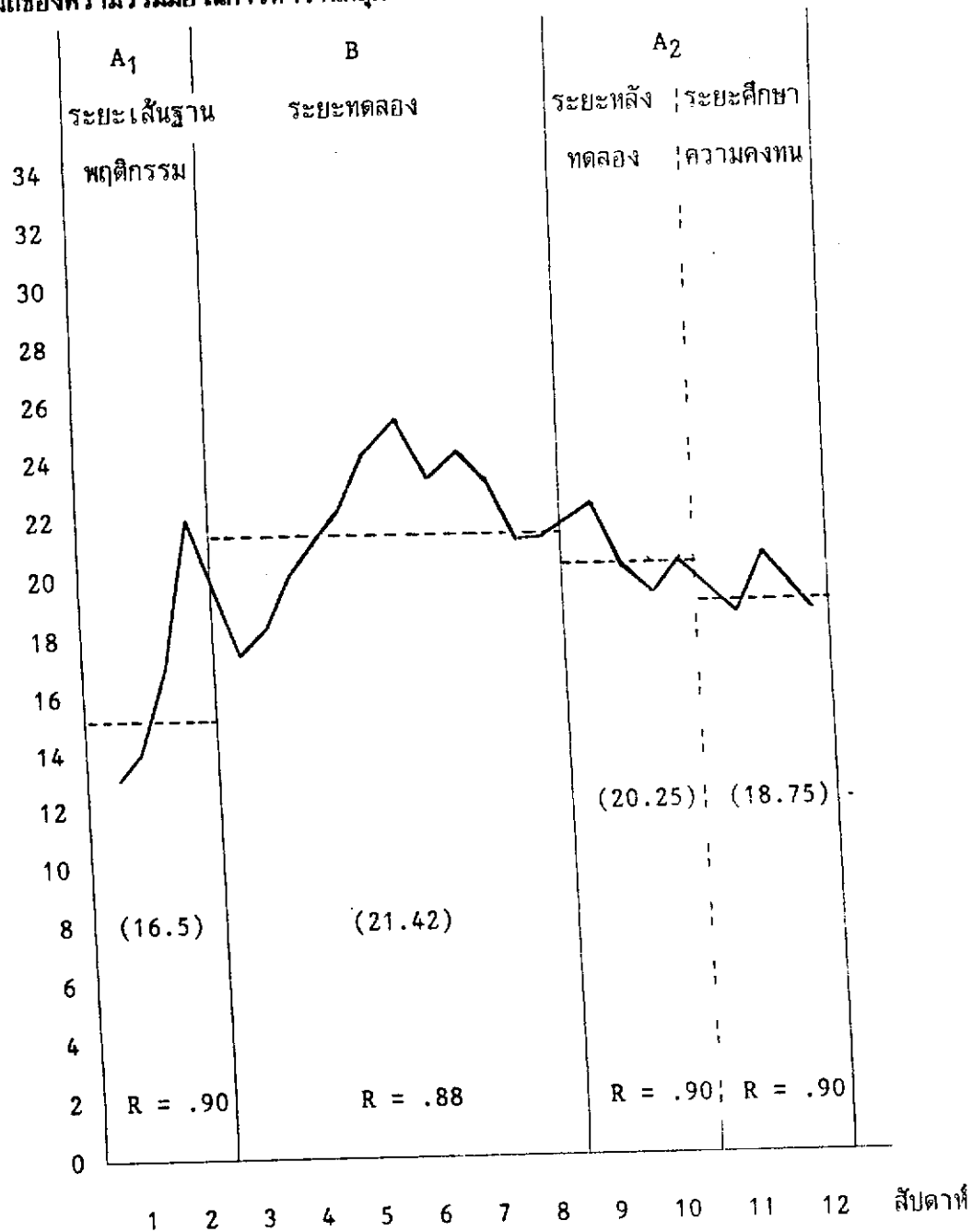
---- ค่าเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 23 ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มควบคุม

ตลอด 3 ระยะ

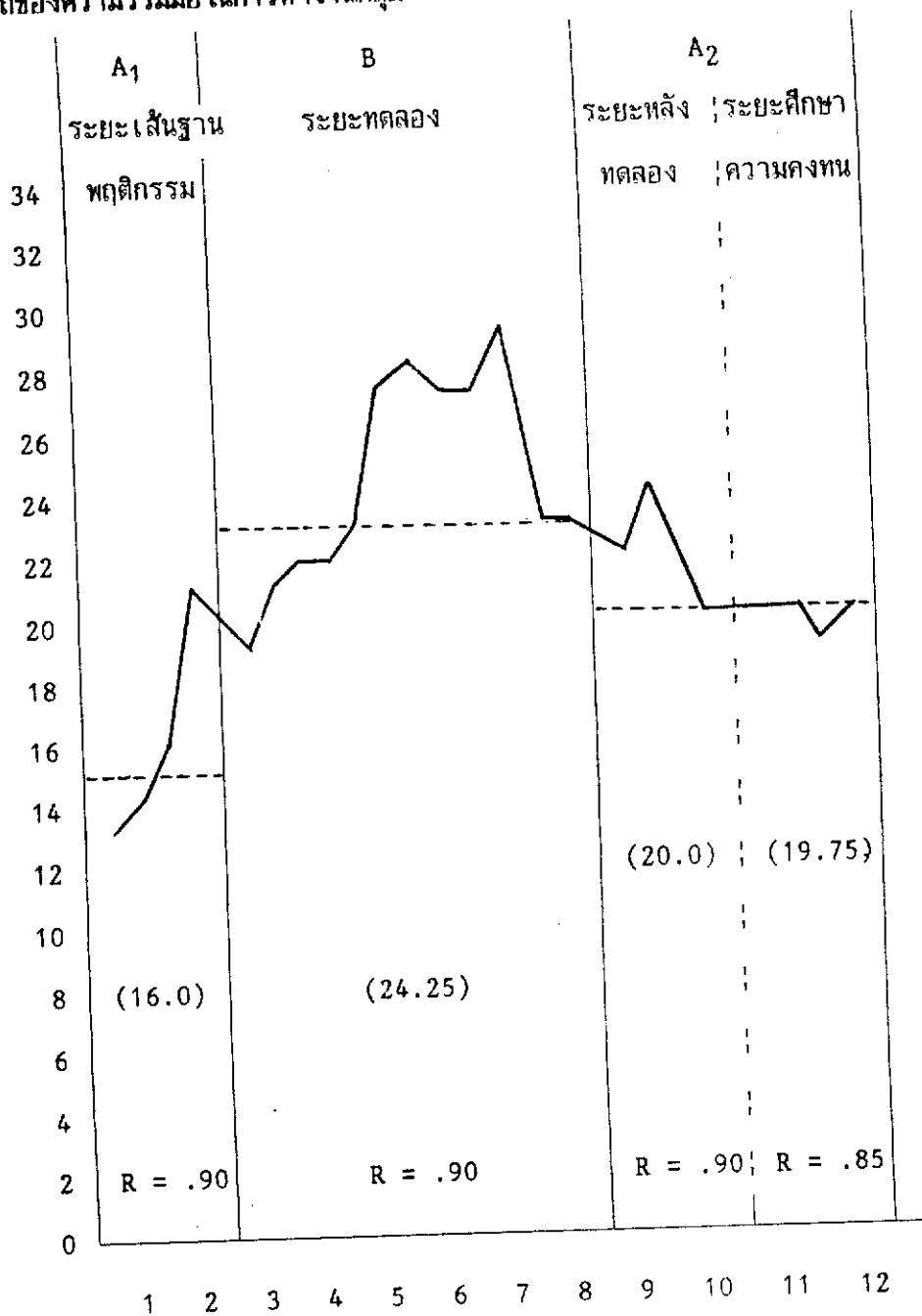
ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

ภาพประกอบ 24 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มควบคุม

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

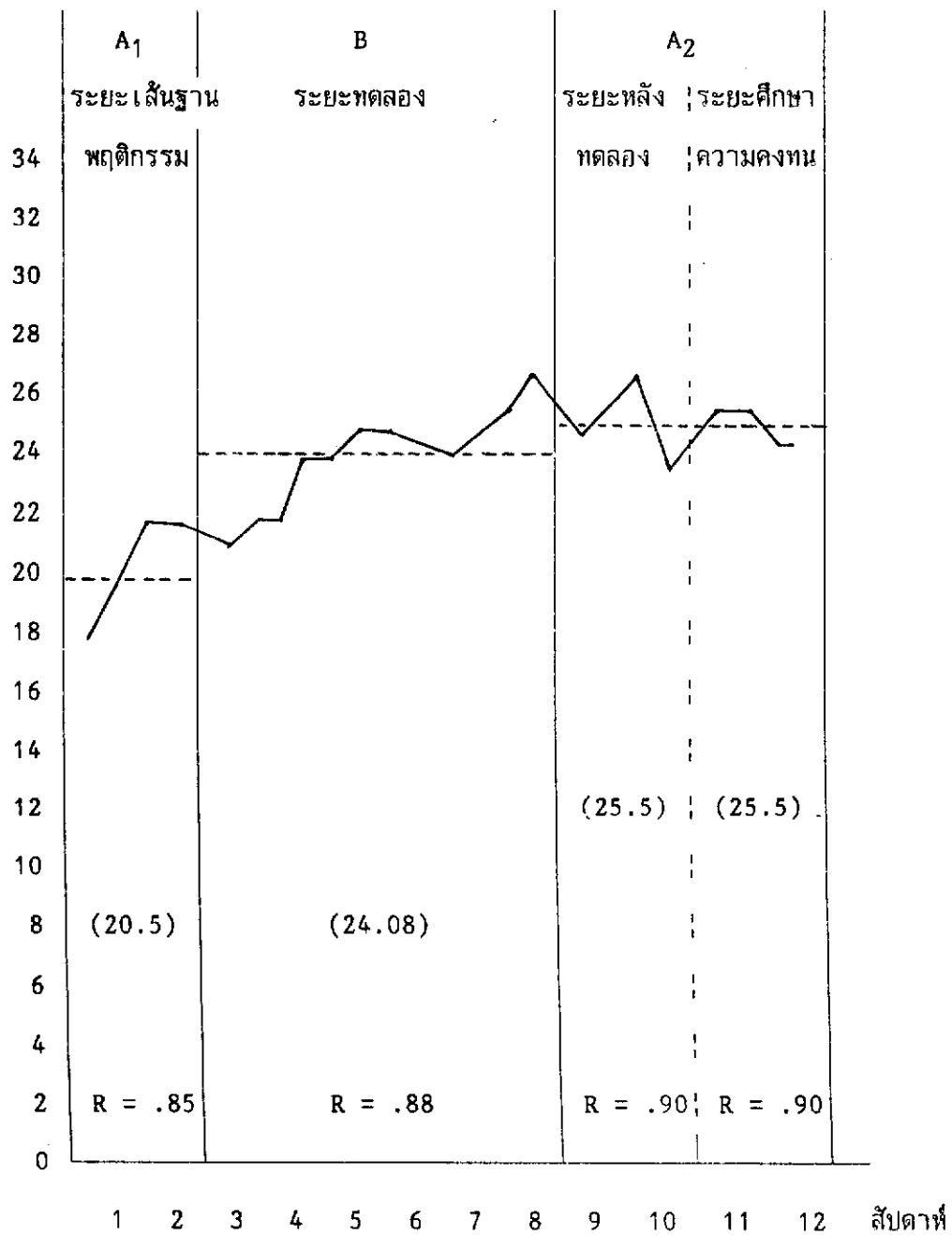

- ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์
 ---- ค่าเฉลี่ยของความถี่ในการทำงานกลุ่ม
 R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 25 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มควบคุม

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

— ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์

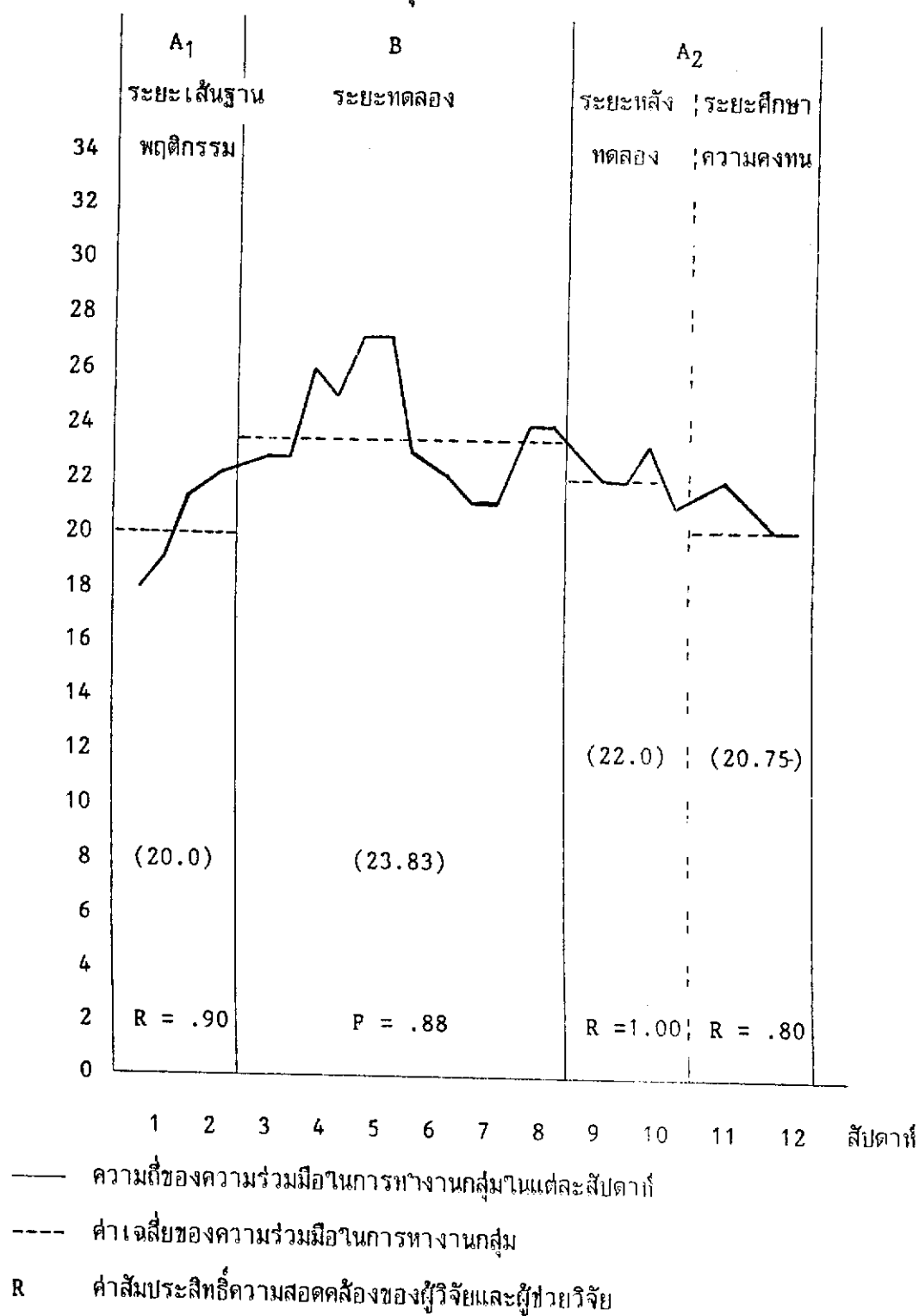
---- ค่าเฉลี่ยของความถี่ในการทำงานกลุ่ม

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 26 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มควบคุม

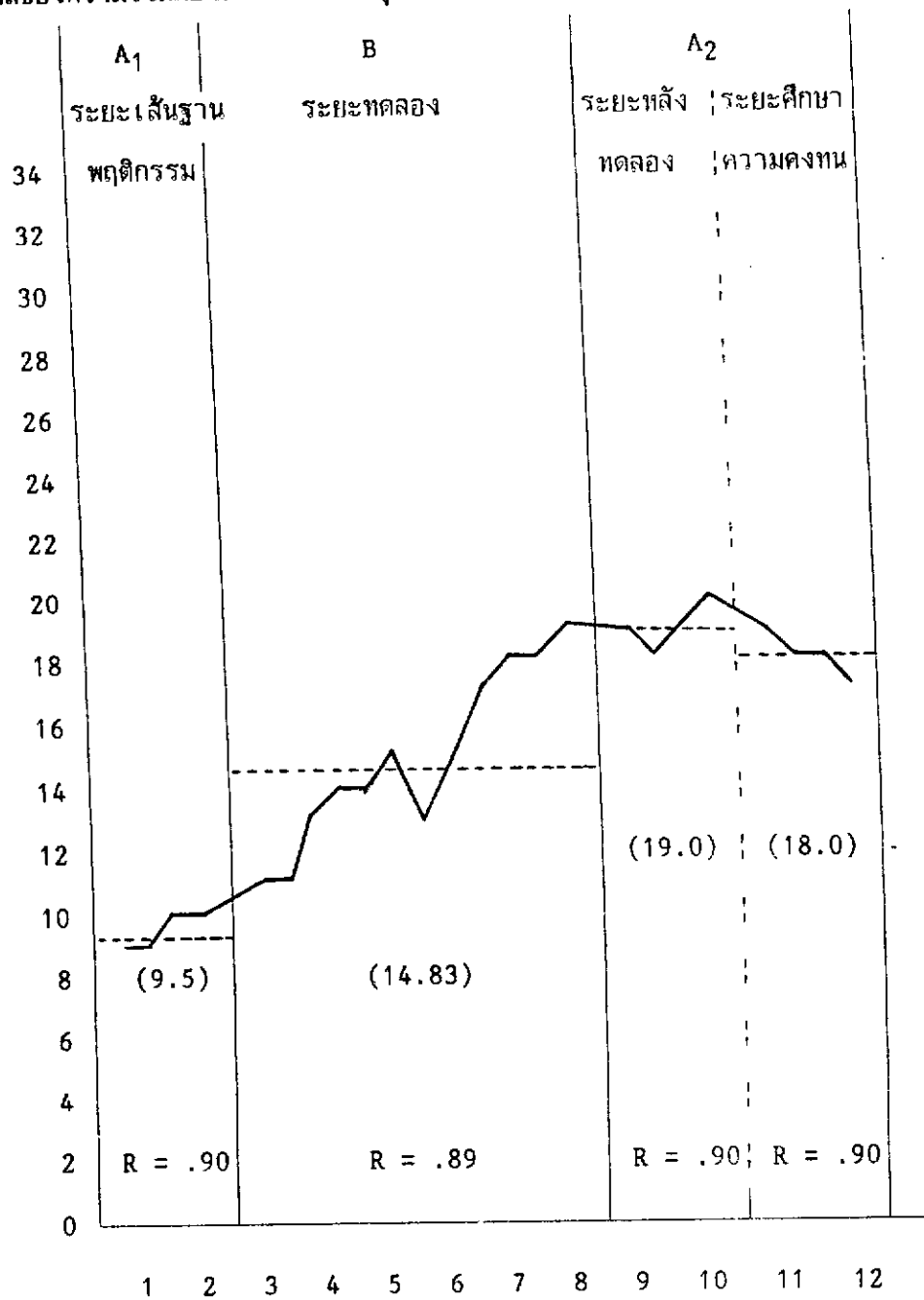
ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความถี่ร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

ภาพประกอบ 27 ความถี่ของความถี่ร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่มควบคุม
 ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

— ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์

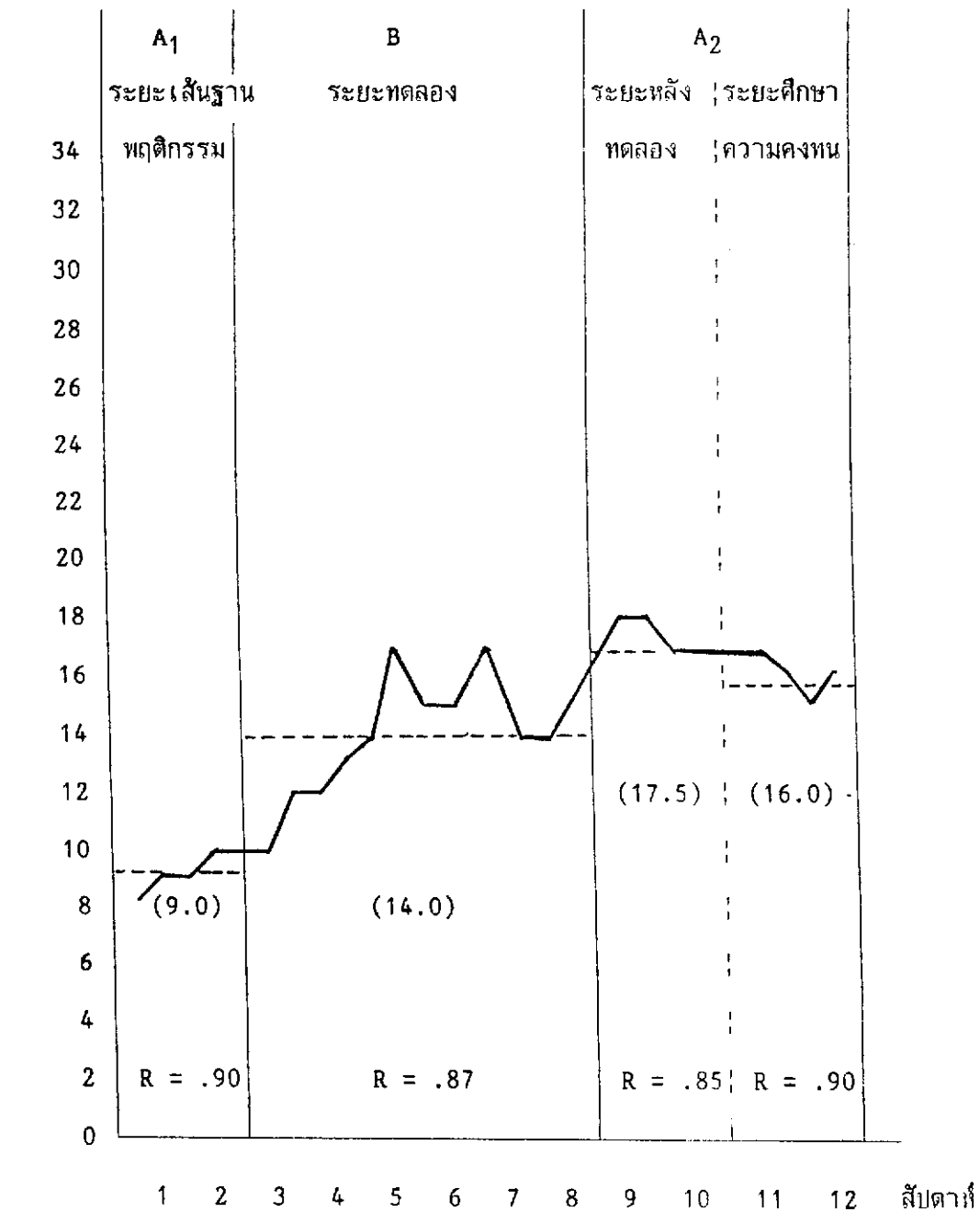
---- ค่าเฉลี่ยของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 28 ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 9 ในกลุ่มควบคุม

ตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

— ความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มในแต่ละสัปดาห์

---- ค่าเฉลี่ยของความถี่ในการทำงานกลุ่ม

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ภาพประกอบ 29 ความถี่ของความถี่ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนคนที่ 10 ในกลุ่มควบคุม

ตลอด 3 ระยะ

ตารางที่ 4 แสดงความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นรายบุคคลของนักเรียนในกลุ่มทดลอง

ระยะ ที่	ครั้งที่	สัปดาห์ ที่	นักเรียนคนที่									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A ₁	1	1-2	9	18	10	16	13	13	14	11	16	10
	2		12	19	9	15	16	15	15	11	18	10
	3		14	20	12	15	15	16	15	14	19	10
	4		13	20	15	22	14	17	20	16	23	12
	ค่าเฉลี่ย		12.0	19.25	11.5	17.0	14.5	15.25	16.0	13.0	19.0	10.5
B	5	3-8	15	20	15	21	14	17	21	16	22	12
	6		17	20	16	22	15	17	21	17	23	11
	7		16	22	17	24	17	18	19	15	23	10
	8		18	24	17	24	17	16	20	15	24	14
	9		14	26	15	23	17	16	21	20	21	14
	10		17	24	15	19	19	17	22	20	22	13
	11		14	25	18	19	21	17	21	21	25	15
	12		18	25	19	21	21	18	22	24	23	17
	13		18	25	20	23	22	20	24	23	24	19
	14		18	24	21	25	22	20	24	23	26	19
	15		19	29	22	27	19	24	22	22	24	21
	16		21	29	24	26	23	25	23	23	27	19
	ค่าเฉลี่ย		17.0	24.42	18.25	22.83	18.92	18.75	21.83	19.75	23.66	15.33

ตาราง 4 (ต่อ)

ระยะที่	ครั้งที่	สัปดาห์ที่	นักเรียนคนที่									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A ₂	17	9-10	20	25	21	24	22	21	22	23	24	18
	18		24	27	21	24	24	28	24	24	27	18
	19		27	26	26	25	23	28	24	23	28	19
	20		31	32	24	29	25	30	26	26	33	21
	ค่าเฉลี่ย		25.5	27.5	23.0	25.5	23.5	27.5	24.0	24.0	28.0	19.0
	21	11-12	30	32	25	27	25	28	23	24	24	19
	22		30	33	24	28	24	29	22	27	24	19
	23		30	33	27	28	24	29	20	29	26	21
	24		32	31	25	29	26	29	20	28	27	20
	ค่าเฉลี่ย		30.5	32.25	25.25	28.0	24.75	28.75	21.25	27.0	25.25	19.75

ตาราง 5 แสดงความถี่ของความร่วมมือในการทำงานกลุ่มเป็นรายบุคคลของนักเรียนในกลุ่มควบคุม

ระยะที่	ครั้งที่	สัปดาห์ที่	นักเรียนคนที่									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A ₁	1	1-2	9	12	15	8	13	13	18	18	9	8
	2		11	14	17	9	14	14	20	19	9	9
	3		11	14	19	11	17	16	22	21	10	9
	4		13	16	21	12	22	21	22	22	10	10
	ค่าเฉลี่ย		11.0	14.0	18.0	10.0	16.5	16.0	20.5	20.0	9.5	9.0
B	5	3-8	13	14	17	11	15	19	21	23	11	10
	6		15	15	16	13	18	21	22	23	11	12
	7		11	18	14	15	20	22	22	26	13	12
	8		14	13	15	14	21	22	24	25	14	13
	9		13	14	21	14	22	23	24	27	14	14
	10		15	17	21	12	24	27	25	27	15	17
	11		9	13	20	18	25	28	25	23	13	15
	12		10	16	18	16	23	27	24	22	15	15
	13		12	14	22	15	24	27	24	21	17	17
	14		15	15	23	18	23	29	25	21	18	14
	15		11	19	20	21	21	23	26	24	18	14
	16		14	16	21	19	21	23	27	24	19	15
	ค่าเฉลี่ย		12.66	15.33	19.0	15.5	21.42	24.25	24.08	23.83	14.83	14.0

ตาราง 5 (ต่อ)

ระยะที่	ครั้งที่	สัปดาห์ที่	นักเรียนคนที่									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A ₂	17	9-10	14	20	24	21	22	22	25	22	19	18
	18		14	18	23	19	20	24	26	22	18	18
	19		13	18	23	19	19	22	27	23	19	17
	20		13	16	24	19	20	20	24	21	20	17
	ค่าเฉลี่ย		13.5	18.0	23.5	19.5	20.25	22.0	25.5	22.0	19.0	17.5
	21	11-12	13	18	20	18	18	20	26	22	19	17
	22		13	18	21	17	20	20	26	21	18	16
	23		12	20	24	17	19	19	25	20	18	15
	24		14	19	23	16	18	20	25	20	17	16
	ค่าเฉลี่ย		13.0	18.75	22.0	17.0	18.75	19.75	25.5	20.75	18.0	16.0

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวยุพิน ชื่อสกุล ใจพิริตน์
 เกิดวันที่ 21 กันยายน พุทธศักราช 2498
 สถานที่เกิด อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 162/2 ซอยลาดพร้าว 48 แขวงสามเสนนอก
 เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 6
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนศรีพฤฒา แขวงประเวศ เขตประเวศ
 กรุงเทพมหานคร 10250
 ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2517 บ.กศ.ต้น จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต
 พ.ศ. 2521 วท.บ.(จิตวิทยา) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
 พ.ศ. 2537 กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพที่มีต่อความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

ยุพิน โพธิ์รัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2537

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพที่มีต่อความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือแบบบันทึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้นหลังจากได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพมีความร่วมมือในการทำงานกลุ่มสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF QUALITY CONTROL CIRCLES ON THE PARTICIPATION
IN GROUP WORKING OF MATHAYOM SUKSA II STUDENTS
OF SRIPRUTTA SCHOOL IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

YUPIN POTHIRATANA

Presented in partial fulfillment of the requirement for
The Master of Education degree in Guidance Psychology
at Srinakharinwirot University

April 1994

The purpose of this experimental research was to study the effect of the use of Quality Control Circles on the participation in group working of Mathayom Suksa II students of Sriprutta school in Bangkok. The subjects were 20 Mathayom Suksa II students of Sriprutta school in the academic year 1993. They were randomly selected for the experimental group and the control group. Each group consisted of 10 students. The experimental group was treated with the Quality Control Circles while the control group was taught by the conventional instruction. The used instrument was the group working record. The t-test was used as a statistical method to analyze the data.

The results were as follows :

1. The participation in group working of the students who were treated with the Quality Control Circles was significantly higher than before the experiment at .01 level.
2. The participation in group working of the students who were taught by the conventional instruction was significantly higher than before the experiment at .01 level.
3. The participation in group working of the students who were treated with the Quality Control Circles was significantly higher than that of those who were taught by the conventional instruction at .01 level.